

STORSTADSUNDERSÖKNINGEN I GÖTEBORG 2003

*Medborgarundersökningen i Bergsjön,
Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården*

Ylva Norén Bretzer

2004-02-12

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS)

Storstadsundersökningen i Göteborg 2003.
Medborgarundersökningen i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården
Rapport i utvärderingen av Storstadssatsningen i Göteborg

Ylva Norén Bretzer

© Författaren 2004

Utgivare:

Göteborgs Stad, Stadskansliet

Grafisk form omslag:

Peter Åhrén, Göteborgs stad, Stadskansliet

Tryck:

Intellecta DocuSys AB, V Frölunda, 2004

ISBN: 91-85371-00-9

Rapporten kan beställas från:

Göteborgs Stad, Stadskansliet, Storstadsutveckling, 404 82 Göteborg.

E-post pia.borg@stadshuset.goteborg.se

FÖRORD

Sju olika forskargrupper har engagerats i utvärderingen av Storstadssatsningen i Göteborg, och detta är den första forskarrapporten som levereras. Rapporten har en övergripande karaktär och är kvantitativ till sin inriktning, men den hade inte varit möjlig att åstadkomma utan hjälp från många olika håll.

Stadskansliet har hållit i trådarna för återkommande utvärderarmöten, där de olika forskargrupperna har mötts, diskuterat och utbytt synsätt. Dessa möten har varit värdefulla för olika stadier i denna medborgarundersökning, inte minst i stadiet då enkäten utformades. I detta skede var även stadsdelscheferna i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården mycket behjälpliga. Alla synpunkter som inkom under denna del av arbetet bidrog till att höja kvaliteten på enkätformuläret. Dessutom bidrog den erfarna gruppen kring SOM-institutet med många värdefulla kommentarer i denna fas, vilka mottogs med stor tacksamhet.

Under fältarbetsfasen samarbetade vi med företaget *Kinnmark Distribution* som stod för tryckning och utskick av enkäter och i nästa led samverkade dessa med företaget *Detecto*. Samarbetet med Magnus Kinnmark och övriga inblandade fungerade mycket väl, trots att det var första gången jag själv befann mig i denna roll. De öppna frågorna har kodats av Viktoria Lundborg och Karin Mossberg på JMG, och senare har David Holtti gjort frekvensredovisningarna till tabellbilagan. Stort tack till er alla.

Sist men inte minst ska ett stort tack riktas till Lennart Nilsson, föreståndare vid Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS). Lennart har frikostigt bistått med hjälp och konstruktiv kritik under hela projektperioden "från ax till limpa". En tålmodigare chef får man leta efter.

Ansvar för den slutgiltiga analysen och texten är dock helt och hållet mitt eget, liksom ansvaret för dess brister.

Göteborg i december 2003
Ylva Norén Bretzer

Undersökningsledare och
biträdande forskare, CEFOS

INNEHÅLL

Förord.....	3
INLEDNING	
Storstadssatsningen i Göteborg.....	7
KAPITEL 1	
Bilden av den egna stadsdelen, tryggheten och hälsan.....	11
KAPITEL 2	
Sysselsättning, bidrag, utbildning och framtidstro.....	21
KAPITEL 3	
Medieanvändning, informationsinhämtning och språkförståelse.....	28
KAPITEL 4	
Kontakt med myndigheter och bedömning av service.....	36
KAPITEL 5	
Demokratiskt deltagande och delaktighet.....	50
KAPITEL 6	
Summering Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården...	60
REFERENSER	67
APPENDIX	69
Bilaga 1: Dokumentation av Storstads-SOM 2003 (metod).....	70
Bilaga 2: Information om SOM-institutet.....	77
Bilaga 3: Frågeformulär med svarsfördelningar.....	81
Bilaga 4: SOM-institutets rapporter.....	153

INLEDNING

Storstadsundersökningen 2003 har genomförts av CEFOS¹ och SOM-institutet² på uppdrag av Stadskansliet i Göteborg. Undersökningen är ett led i den utvärdering som pågår parallellt med Storstadssatsningens genomförande, och sammantaget deltar sju olika forskargrupper i det externa utvärderingsarbetet.³

Storstadssatsningen är en nationell satsning för landets storstadsregioner, vilket riksdagen beslutade om i december 1998 genom att anta propositionen 1997/98:165, *Utveckling och rättvisa – en politik för storstaden på 2000-talet*. De övergripande målen för propositionen är dessa två (s. 30 i propositionen):

- Att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för långsiktigt hållbar tillväxt och därmed kunna bidra till att nya arbetstillfällen skapas såväl inom regionerna som i övriga delar av landet
- Att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen i storstadsregionerna och att verka för jämlika och jämställda levnadsvillkor för storstädernas invånare

Storstadssatsningen riktar sig till sju storstadskommuner (Botkyrka, Göteborg, Haninge, Huddinge, Malmö, Stockholm och Södertälje). I dessa kommuner är det bara vissa avgränsade områden som är mål för Storstadssatsningen, i Göteborg riktar sig denna satsning till områdena Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården. Genom de lokala utvecklingsavtal som staten har tecknat med respektive kommun, regleras de ömsesidiga åtagandena. För Göteborgs del innebär Storstadssatsningen ett tillskott på 343 miljoner kronor till dessa statsdelar, men kommunen förbinder sig också att bidra med resurser i åtminstone motsvarande storleksordning.⁴

¹ Centrum för Forskning om Offentlig Sektor (CEFOS). Se vidare www.cefos.gu.se

² SOM-institutet (Samhälle, Opinion, Media) bildades 1986 gemensamt av Institutionen för Journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen samt Förvaltningshögskolan. Institutet genomför årligen undersökningar på nationell nivå och i Västra Götalandsregionen, men flera riktade specialundersökningar har också genomförts, till exempel i vissa kommuner samt i vissa statsdelar i Göteborg. Se vidare www.som.gu.se

³ För detaljerad redovisning kring forskargrupperna, se avsnittet Dokumentation Storstads-SOM 2003. Förutom den *externa* utvärderingen som genomförs av Göteborgs universitet och Chalmers, förekommer även en *intern* utvärdering, till exempel bestående av självvärdering av projekten. Utvärdering genomförs även på nationell nivå, se till exempel www.integrationsverket.se/templates/ivPublication.asp?id=2727, www.integrationsverket.se/templates/ivPublication____4144.asp

⁴ Mer information om Storstadssatsningen i Göteborg finns att läsa på:

Storstadssatsningens åtta målområden

Storstadssatsningen har förutom de två övergripande målen också åtta mer specificerade målsättningar angivna (prop. 1997/98:165, s. 31). Dessa är:

- Sysselsättningsgraden i de socialt utsatta bostadsområdena bör höjas för både män och kvinnor (Mål 1)
- Socialbidragsberoendet bör minska (Mål 2)
- Det svenska språkets ställning bör stärkas, såväl bland barn och ungdomar som bland den vuxna befolkningen (Mål 3)
- Alla elever bör ges förutsättningar att nå målen i grundskolan, det är särskilt viktigt att ingen elev lämnar grundskolan utan tillräckliga kunskaper i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik (Mål 4)
- Utbildningsnivån i den vuxna befolkningen bör höjas – de som saknar utbildning motsvarande svensk gymnasiekompetens bör erbjudas detta (Mål 5)
- Alla stadsdelar i storstäderna bör uppfattas som attraktiva och trygga av dess invånare, och utgöra goda och hälsosamma livsmiljöer (Mål 6)
- Folkhälsoläget, både i form av ohälsotal och självupplevd hälsa, bör förbättras (Mål 7)
- Det demokratiska deltagandet och delaktigheten bör öka i de utsatta bostadsområdena (Mål 8)

Föreliggande kvantitativa utvärdering av Storstadssatsningen i Göteborg har inte möjlighet att uttala sig om alla dessa målsättningar, till exempel är det svårt att utifrån denna undersökning säga något om socialbidragsberoendets förändring eller om skolelevernas kunskaper i svenska, engelska eller matematik. Det är därför det är av central vikt att även andra, mer kvalitativt inriktade undersökningar, fördjupar den bild som kommer att ges i denna rapport.

Rapportens syfte och disposition

Föreliggande rapport är resultatet av en *medborgarundersökning* som har gått ut till de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården.⁵ Genom detta tillvägagångssätt har vi fått reda på de boendes uppfattningar, attityder och åsikter i olika avseenden. Rapportens syfte är att redovisa och analysera den inhämtade informationen, och ställa detta i perspektiv mot förhållanden generellt i Göteborg och i relation till den specialundersökning som

www.goteborg.se/storstadssatsningen Hemsida för det nationella sekretariatet är www.storstad.gov.se

⁵ För detaljer kring det metodologiska genomförandet, se avsnittet *Dokumentation Storstads-SOM 2003*.

genomfördes 1996 i Angered (Nilsson och Persson 1996).⁶ Jämförelser mellan de fyra storstadsområden i Göteborg som särskilt är föremål för regeringens Storstadssatsning kommer också att genomföras. Jämförelsen med undersökningen i Angered är den viktigaste referenspunkten bakåt i tiden. I många avseenden är denna redovisning begränsad då det gäller tidsjämförelser, då före- och efter-undersökningar inte har legat inom uppdragets ramar. De huvudsakliga jämförelser som här låter sig göras är mellan de fyra Storstadssatsningsstadsdelarna samt totalt för dessa stadsdelar i jämförelse med Göteborg i sin helhet. I vissa avseenden kommer även förhållandena i Storstadsområdena 2003 att kunna redovisas utifrån hur det var i Angered 1996.

Rapporten har disponerats på följande sätt (med motsvarande mål inom parentes):

- Kapitel 1: *Bilden av det egna bostadsområdet, tryggheten och hälsan* (mål 6 och 7).
- Kapitel 2: *Sysselsättning, bidrag, utbildning och framtidstro*, (mål 1, 2 och 5)
- Kapitel 3: *Medieanvändning, informationsinhämtning och språkförståelse* (mål 3 och 4)
- Kapitel 4: *Kontakt med myndigheter och bedömning av service* (svarar inte mot något av Storstadspropositionens mål, men denna aspekt ingick i uppdragshandlingen⁷)
- Kapitel 5: *Demokratiskt deltagande och delaktighet* (Mål 8)
- Kapitel 6: *Summering Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården* (här jämförs Storstadsområdena med Göteborg i sin helhet och därefter sammanfattas de generella dragen område för område)

En metodologisk dokumentation återfinns i *Bilaga 1* under Appendix. Även om alla åtta områden har täckts in genom denna disposition, kan inte fullgoda bilder ges i denna rapport, utan viktiga centrala fördjupningar i flera avseenden kommer att ges av de kommande kvalitativa utvärderingarna. I *Bilaga 3* bifogas dessutom frekvenser för respektive fråga och svarsalternativ för de fyra olika svarsformulären.

⁶ Området Angered i Göteborg består av SDN Lärjedalen och SDN Gunnared.

⁷ De fem områden som enligt uppdragshandlingen skulle belysas var a) *Att bo och leva i Göteborg*, b) *Medborgarna och kommunen*, c) *Medborgerligt engagemang och lokal demokrati*, d) *Livstillfredsställelse*, samt e) *Medier och medievanor*.

Genomförande av Storstads-SOM i korthet

Storstads-SOM skickades ut som enkätformulär till ett urval av de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården i februari 2003. Urvalet bestod av de boende i åldrarna 15-85 år och 1.500 personer i respektive område fick ett svarsformulär. Påminnelsearbetet genomfördes dels per post och dels per telefon, men det var inte möjligt att hitta telefonnummer till alla boende. Då det inte var möjligt att genomföra telefonpåminnelser till omkring 2.000 personer, valdes en strategi att skicka ut ett förkortat formulär. Istället för det ursprungliga 16-sidiga formuläret skickades till dessa svarspersoner ett 8-sidigt formulär. Den totala svarsfrekvensen blev 55,2 för alla fyra stadsdelar gemensamt, och det halverade formuläret bidrog med ungefär fem av dessa procent. Fältarbetet avslutades i juni 2003.

Begrepp och definitioner

Med *Storstadspolitiken* avses den inriktning som har redovisats i propositionen 1997/98:165, Utveckling och rättvisa – en politik för storstaden på 2000-talet, och som fastlades genom riksdagsbeslut i december 1998.

Termerna *Storstadssatsningen* eller *storstadsarbetet* åsyftar de åtgärder och insatser som företagits inom ramen för de lokala utvecklingsavtalet i Göteborg. Storstadsarbetet i Göteborg är lokaliserat till Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo samt Norra Biskopsgården. Dessa områden kommer i denna rapport även gemensamt att benämnas *Storstadsområdena* eller *Göteborgs Storstadsområden*.

BILDEN AV DET EGNA BOSTADSOMRÅDET, TRYGGHETEN OCH HÄLSAN

Hur uppfattar de boende i Storstadssatsningsområdena sina bostadsområden? Hur uppfattas det egna boendet i jämförelse med boende i övriga Göteborg? Hur benägen är man att vilja flytta? Och hur uppfattas tryggheten och den egna hälsan? Detta är frågor som kommer att belysas närmare i detta kapitel.

Tabell 1. Tillfredsställelse med att bo i Göteborg, stadsdelen, bostadsområdet (procent)

	Göteborg	Stadsdelen	Bostadsområdet
<i>Storstads-SOM 2003:</i>			
Bergsjön	84	46	58
Gårdsten	82	56	64
Hjällbo	84	57	64
Norra Biskopsgården	83	48	51
Totalt	83	52	59
<i>Ålder</i>			
15-29 år	85	46	54
30-49 år	84	51	57
50-64 år	84	58	67
65-85 år	79	62	69
<i>Kön</i>			
Män	83	49	57
Kvinnor	83	54	62
<i>Väst-SOM 2002 (Gbg)¹</i>	86	*	88
<i>Angered 1996</i>	89	64	77

Kommentar: Frågan som tabellen baseras på är följande: Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i: a) Det bostadsområde där Du bor? b) Bergsjön/Gårdsten/Hjällbo/Norra Biskopsgården, c) Göteborg. I Angeredsundersökningen var svarsalternativ b) Din stadsdel. Ovan redovisas den procentandel som uppgett positivt svar. Minsta antal svarande per stadsdel är 663 personer. Antal svarande i Väst-SOM 1992 var 847 personer, antal svarande i Väst-SOM 2002 var 1002 personer och i Angeredsstudien svarade 557 personer.

Tidigare SOM-undersökningar har till exempel visat att göteborgare trivs i samma utsträckning som förortsbor med att bo i sin kommun, däremot kan vissa skillnader finnas mellan resursstarka och resurssvaga områden inom Göteborg. I tabell 1 ser vi att omkring 80 procent av befolkningen i Storstads-

¹ I 1992 och 2002 års Väst-SOM-undersökning formulerades frågorna a) Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i den kommun Du bor? och b) Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i det område inom kommunen där Du bor?

områdena har en positiv bedömning då det *gäller hur bra det är att bo i Göteborg*. En liknande fråga ställdes i Väst-SOM 2002, och resultatet då låg något högre vad gällde boende i Göteborg, 86 procent, och i de resurssvaga områdena specifikt instämde 75 procent i denna positiva bedömning (jfr Nilsson 1993). När samma fråga ställdes i Angered 1996 instämde hela 89 procent positivt.

Efter att ha konstaterat att en mycket hög andel är nöjda med att bo i Göteborg, ser vi att andelen som instämmer positivt med att bo i bostadsområdet är betydligt *lägre* i Storstadsområdena, medan det i övriga Göteborg råder något *högre* nöjdhet med bostadsområdet än med kommunen. I Storstadsområdena är omkring 60 procent nöjda med att bo i *bostadsområdet*.

Vad gäller nöjd med att bo i *stadsdelen* Bergsjön, Norra Biskopsgården, Gårdsten eller Hjällbo, är andelen som instämmer positivt cirka 50 procent. Att svarspersonerna ändå är mer nöjda med att bo i Göteborg och att bo i sitt bostadsområde, men minst nöjda med sitt boende i själva stadsdelen, tyder på att stadsdelen i sig associeras med olika negativa uppfattningar.

Låt oss närmare undersöka vilka slags uppfattningar som associeras med den egna stadsdelen, genom att granska inställningen till ett antal påståenden i tabell 2. De påståenden som ger de mest instämmande svaren är *att det går lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och den specifika stadsdelen* (ca 90 procent instämmer), samt *att naturen är en stor tillgång för de boende* (ca 80 procent instämmer). Boende i Hjällbo är betydligt mer nöjda med det man kan handla i området i jämförelse med uppfattningen i Bergsjön (73 respektive 28 procent nöjda). Gemenskapen mellan de boende förefaller också uppfattas något bättre i Hjällbo än i övriga Storstadsområden. I jämförelse med Angeredsstudien 1996 är det en något minskad andel som instämmer i att de sociala problemen är alltför många, vilket kan tänkas vara ett resultat av de olika sociala och brottsförebyggande insatser som har gjorts i Storstadsområdena. Det kan dock noteras att Bergsjön ligger ca 10 procentandelar högre än de andra tre stadsdelarna, vad gäller uppfattningen om sociala problem. Det är en högre andel i Storstadsundersökningen 2003 som instämmer i påståendet att det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder, i jämförelse med i Angeredsstudien 1996. Detta resultat kan vara en indikation på att fatighetsägarna har kunnat öka servicenivån till de boende, i jämförelse med tidigare.

Tabell 2. Påståenden om [Din stadsdel] (procent stämmer helt/stämmer delvis)

Påstående...	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	Norra Biskopsgården	Angered 96
Det är lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och [Din stadsdel]	89	78	96	91	95
Man kan handla det mesta i [Din stadsdel]	28	50	73	57	83
Som förälder känner man sig orolig när barnen leker ute	41	42	49	45	35
Bostäderna är bra	68	78	72	58	70
Husen och gårdarna ger ett trist intryck	63	64	55	58	62
Gemenskapen mellan dem som bor i [Din stadsdel] är bra	42	47	54	44	48
Naturen i [Din stadsdel] är en stor tillgång för de boende	89	88	79	82	94
Det är trivsamt att bo i [Din stadsdel]	64	69	65	61	77
Det finns alltför många sociala problem i [Din stadsdel]	83	74	71	72	85
Det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder	52	56	61	*	48

Kommentar: (*)=Frågan ej ställd i denna stadsdel. Värdena ovan anger andel svarande på alternativet Stämmer helt eller Stämmer delvis. Minsta antal svarande i någon stadsdel var 576 personer. I Angeredsstudien var det lägsta antalet svarande på ovanstående frågor 553 personer.

Det råder inga uppseendeväckande skillnader mellan de fyra Storstadsområdena annat än den stora skillnaden i *tillgång på service*, där långt mer än dubbelt så många tycker att man kan handla det mesta i Hjällbo, i jämförelse med i Bergsjön. Låt oss undersöka detta lite närmare i tabell 3.

Vilken sorts service är det man är missnöjd respektive nöjd med i de olika stadsdelarna? I alla avseenden som redovisas i tabell 3 faller Bergsjön ut sämst, vilket därmed bekräftar den bild som gavs i tabell 2. De boende i Bergsjön är minst tillfredsställda med tillgången på affärer och butiker, post- eller bankservice, matserveringar eller caféer, jämfört med i övriga Storstadsområden. Nöjdast med servicen är de boende i Gårdsten och Hjällbo.

Tabell 3. Nöjd med service i Din stadsdel (procent mycket nöjd/ganska nöjd)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	Norra Biskopsgården	Angered 96
Affärer/butiker/kiosker	33	66	74	63	68
Postservice	34	45	55	40	62
Bankservice	14	25	43	15	43
Matserveringar/restauranger	12	30	27	21	36
Caféer	9	31	17	20	*

Kommentar: Frågan som ställdes var: Vad tycker Du om tillgången i [Din stadsdel] på följande? a) affärer/butiker/kiosker, b) Postservice, c) Bankservice, d) matserveringar/restauranger, samt e) caféer. Svarsalternativen var 'Mycket nöjd', 'Ganska nöjd', 'Varken nöjd eller missnöjd', 'Ganska missnöjd', 'Mycket missnöjd' eller 'Vet ej'. Lägsta antal svarande på dessa frågor var 639 personer.

Kan tänka sig att flytta

Vi vet att befolkningsomsättningen i de fyra Storstadsområdena är relativt hög i förhållande till den totala befolkningen. Tabell 4 visar att denna omsättning är mellan två till tre gånger högre än i Göteborgs stad som helhet. Ändå har denna omsättning avstannat rejält, bland annat som följd av den rådande bostadsbristen i kommunen. År 1997 var motsvarande omsättning i Bergsjön 21 procent.

Tabell 4. Flyttningsbenägenhet i olika stadsdelar (antal personer)

	Befolkning totalt	Inflyttade 2002	Utflyttade 2002	Nettolyftning 2002	Omsättning (procent)
Bergsjön	14.596	2.137	2.104	+33	14
Gårdsten	6.700	978	972	+6	15
Hjällbo	7.217	675	684	-9	9
N. Biskopsgården	4.717	684	709	-25	15
Göteborgs stad	474.877	25.860	23.146	+2.714	5

Kommentar: Omsättningen baserad på flyttning har beräknats genom (antal utflyttande)/(befolkningen totalt). Nettolyftning innebär antal inflyttade under året minus antal utflyttade till området. Källa: Göteborgs stadskansli.

När vi i Storstadsundersökningen 2003 frågar om man under det senaste året har funderat på att flytta från det område där man bor, är det i genomsnitt 54 procent som svarar *ja* på denna fråga. När samma fråga ställdes 1996 i Angered, svarade hela 69 procent instämmande. Andelen som kan tänka sig att flytta har alltså *minskat* med 15 procentandelar, vilket visas i tabell 5.

Vart är det då man kan tänka sig att flytta? Av de som har svarat ja på frågan om vart man kan tänka sig att flytta, är det i allra första hand *annan del av Göteborg* som lockar (70 procent). Långt därefter är *annan kommun i regionen* ett lockande alternativ (20 procent), *kommun utanför regionen* (18 procent), och endast 11 procent kan tänka sig att flytta till ett *annat land*. Bland de boende i Norra Biskopsgården kan cirka 20 procent tänka sig att flytta till annat område

inom samma stadsdel, medan endast 10 procent kan tänka sig detta i Bergsjön. Det är oftast de unga som kan tänka sig att flytta till *annan del i Göteborg* eller till *annat land*, medan 30-64-åringar är mer intresserade av *annan kommun i regionen* eller *kommun utanför Göteborgsregionen*, relativt sett.

Tabell 5. Kan tänka sig att flytta från området (procent)

	JA	Om JA, till vilket område...				
		...annat område i [Min stadsdel]	...annan del av Göteborg	...annan kommun i regionen	...kommun utanför Göteborgsregionen	...annat land
Bergsjön	57	10	73	23	20	10
Gårdsten	52	12	68	24	17	13
Hjällbo	47	17	68	16	19	10
N. Biskopsgården	60	22	71	15	17	9
Totalt	54	15	70	20	18	11
<i>Ålder</i>						
15-29 år	64	16	75	17	17	16
30-49 år	60	17	68	22	18	10
50-64 år	43	12	67	23	21	5
65-85 år	26	12	60	12	24	5
Angered 1996	69	13	68	26	33	25

Kommentar: Ovanstående redovisning baseras på frågan: har Du under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där Du bor? Siffrorna under JA-kolumnen anger andel som är benägna att flytta. Siffrorna i kolumnerna till höger anger andelar av dem som har kryssat för respektive alternativ i förhållande till totalt antal flyttningsbenägna i respektive grupp. Totalt antal som har besvarat frågan om tänkbar flyttning är 2566 personer. I Angeredsstudien besvarades frågan av totalt 602 personer.

Upplevd rädsla och otrygghet i Storstadsområdena

I tabell 6 och 7 redovisas upplevd rädsla och otrygghet, dels mätt genom Storstadsundersökningen 2003, dels genom Väst-SOM 2001 (Göteborg). Här redovisas endast den andel som har angivit *Ja, ofta* och *Ja, ibland*, medan svarsalternativet *Ja, någon gång* har uteslutits ur redovisningen. I fem avseenden kan vi jämföra Storstadsundersökningen med Väst-SOM 2001, och i fyra av dessa är otryggheten förhöjd i Storstadsområdena. De högsta orosnivåerna finner vi i samband med *möten med hundar, vid hållplatser för spårvagn eller buss* samt i *bostadsområdet*. De lägsta orosnivåerna är i samband med *hemmet, arbetsplatsen eller skolan*. Den mest markanta skillnaden mellan Storstadsområdena och övriga Göteborg avser tryggheten i *bostadsområdet*, därefter följer *hemmet*. Däremot märks ingen skillnad då det gäller otryggheten vid resor med buss, tåg eller spårvagn. Inga tydliga områdesspecifika skillnader märks heller.

Tabell 6. Upplevd rädsla/otrygghet i olika områden (procent Ja ofta/Ja ibland)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops- gården	Totalt	Diff.	Väst-SOM 2001 (Gbg)
Vid möte med hundar	31	36	33	32	33		*
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	35	30	27	30	30		*
I bostadsområdet	31	30	28	31	30	+17	13
Vid promenader/ jogging i naturen	30	29	26	30	29	+9	20
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	28	29	22	26	26	0	26
Vid garage eller parkeringshus	25	26	25	24	25		*
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	28	25	23	26	25	+4	21
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	24	22	21	25	23		*
I hemmet	16	18	16	20	18	+15	3
På arbetsplatsen eller i skolan	10	9	13	12	11		*

Kommentar: Frågan som ställdes var: Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/otrygghet i följande sammanhang? Svarsalternativen var a) Ja ofta, b) Ja, ibland, c) Ja, någon enstaka gång, och d) Nej. (*)=Frågan ej ställd. Övan jämförs resultaten från Storstads-SOM 2003 med Väst-SOM 2001 (Göteborgsdelen). Upplevd rädsla definieras här som de som har svarat Ja, ofta eller Ja, ibland. Lägsta antal svarande i någon stadsdel 627 personer. Lägsta antal som svarade på ovanstående frågor totalt sett i Storstads-SOM var 2636 personer och lägsta antal som svarade i Väst-SOM 2001 (Gbg) var 817 personer.

Vilka är det då som i högre grad upplever rädsla och otrygghet? Den huvudsakliga bilden utifrån tabell 7 är att kvinnor tillhör de som upplever störst rädsla eller oro, men det är samtidigt viktigt att notera att även män upplever rädsla och otrygghet. Största skillnaden mellan män och kvinnor är oro i samband med *promenader eller jogging i naturen* (skillnad 15 enheter), men kvinnor är också mer oroade än män i *tvättstuga, vinds- eller källarförråd* eller vid *hållplatser för spårvagn och buss*. Den generella skillnaden i oro mellan män och kvinnor är lika stor i Göteborg som i Storstadsområdena, kvinnor är 10 procent mer oroade i båda fallen.

Åldersfaktorn är inte särskilt tydlig enligt denna redovisning, om man istället inräknar även de som har upplevt otrygghet *någon enstaka gång* framträder ett tydligare mönster där de yngre är mer oroade än de äldre och där boende i lägenhet är mer oroade än boende i villa (jfr Sandstig och Weibull 2003). Dessa till synes motsatta resultat tyder på att kvinnor boende i villa känner en starkare oro, medan en mer utbredd men sporadisk oro återfinns bland boende i lägenhet. I tabell 7 kan vi även notera att skillnaden mellan de som bor i

lägenhet i Storstadsområdena inte skiljer sig så mycket med avseende på oro i jämförelse med resten av Göteborg (+2), medan skillnaden mellan dem som bor i villa i Storstadsområdena och de som bor i villa i övriga Göteborg är betydligt större (+10).

Tabell 7. Upplevd rädsla efter ålder, kön och bostad (procent Ja, ofta/Ja, ibland)

"Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/ otrygghet i följande sammanhang?"	15- 29 år	30- 49 år	50- 64 år	65- 85 år	Man	Kvinna	Bor i lägenhet /flerbo- stadshus	Bor i villa	Har funderat på att flytta
Storstads-SOM 2003:									
I hemmet	16	21	15	-	14	21	18	-	21
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	24	26	21	-	17	30	25	-	29
Vid garage eller parkeringshus	25	29	24	-	21	29	26	-	32
I bostadsområdet	29	33	30	25	24	36	31	22	39
Vid promenader/jogging i naturen	26	33	27	25	21	36	28	31	37
Vid möte med hundar	29	39	30	30	30	36	33	31	38
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	27	28	25	21	21	31	25	29	33
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	31	32	30	26	24	37	30	33	37
På arbetsplatsen eller i skolan	9	16	-	-	10	12	11	-	12
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	26	28	21	-	21	30	25	26	32
Medel:	24	29	25	25	20	30	25	29	31
Väst-SOM 2001 (Gbg):									
Vid promenader/jogging i naturen	25	21	18	-	9	29	22	-	*
I bostadsområdet	20	-	-	-	-	18	17	-	*
I hemmet	-	-	-	-	-	-	-	-	*
Vid resor med buss/spårvagn	26	28	-	-	21	30	29	21	*
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	31	24	-	-	17	25	24	16	*
I skolan/på arbetsplatsen	-	-	-	-	-	-	-	-	*
Medel:	26	24	18	-	16	26	23	19	*

Kommentar: Kategori med mindre än 50 svarande redovisas ej (-). Symbolen (*) indiikerar att frågan om fundering på flyttning inte ställdes i Väst-SOM 2001.

Hälsotillstånd och livstillfredsställelse

Givet de olika aspekter vi hittills har undersökt då det gäller Storstadsområdenas invånares förhållande till det egna ostadsområdet, är det också av intresse att ställa sig frågan hur dessa invånare anser sig må eller vara nöjda med sin livssituation. I tabell 8 finner vi att de boende i Storstadsområdena har *något* lägre upplevd hälsa, i jämförelse med göteborgarna i övrigt 2000 och 2002. Däremot är ligger hälsoförändringarna under det gångna året i *samma* nivå som för göteborgarna år 2000. Det är motsvarande andelar i Storstadsområdena som

upplever att deras hälsa har förbättrats, det är en aningens högre andel i Storstadsområdena som anser att hälsonivån är oförändrad och en något lägre andel som anser att hälsonivån har försämrats. Även om utgångspunkterna för den upplevda hälsan varierar, och tycks vara något lägre i Storstadsområdena i jämförelse med övriga Göteborg, karaktäriseras det senaste årets hälsoförändring av stabilitet. I Gårdsten har det upplevda hälsoläget till och med förbättrats något.

Tabell 8. Allmänt hälsotillstånd (medelvärde och procent)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskopsgården	Väst-SOM 2000 (Gbg)	Väst-SOM 2002 (Gbg)
Allmänt hälsotillstånd (medel 0-10)	6,6	6,3	6,3	6,4	7,0	7,2
<i>Om Du jämför, hur är ditt allmänna tillstånd i dag jämfört med hur det var för 12 månader sedan?</i>						
Bättre	20	25	21	22	21	*
Oförändrat	61	56	63	61	59	*
Sämre	19	19	16	17	20	*
Totalt	100	100	100	100	100	*

Kommentar: I tabellen ovan redovisas två olika frågor som ställts i Storstads-SOM 2002. Den första frågan löd: Hur bedömer Du Ditt allmänna hälsotillstånd? Svaret med hjälp av nedanstående skala (0 - 10). Den andra frågan löd: Om Du jämför, hur är Ditt allmänna hälsotillstånd idag jämfört med hur det var för 12 månader sedan? Svartalalternativen redovisas ovan. Den första frågan besvarades av 2.560 personer i Storstads-SOM och den andra frågan besvarades av 2.570 personer. I Väst-SOM 2000 besvarades både den första och den andra frågan av 989 göteborgare. I Väst-SOM 2002 svarade 1.017 personer på den första frågan.

Hur uppfattas då den allmänna livstillfredsställelsen i Storstadsområdena? Som vi kan utläsa ur tabell 9 så befinner sig den allmänna livstillfredsställelsen i Storstadsområdena på en generellt *lägre* nivå i jämförelse med övriga Göteborg. När man delar upp Göteborgarna i resursstarka, medelresursstarka, medelresurssvaga och resurssvaga områden, visar det sig att livstillfredsställelsen i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården ligger i motsvarande nivå som för genomsnittet i övriga resurssvaga områden i Göteborg.² I jämförelse både med övriga resurssvaga områden i Göteborg och med Angered 1996 är andelen *mycket nöjda* något högre i Storstadsområdena (26), medan andelen *ganska nöjda* ligger något lägre (52).

² Resursstarka SDN=Örgryte, Älvsborg, Askim, Styrso, Torslanda, Kärra-Rödbo. Medelresursstarka SDN=Härlanda, Centrum, Linnéstaden, Tynnered, Tuve-Säve. Medelresurssvaga SDN=Majorna, Högsbo, Frölunda, Lundby, Backa. Resurssvaga SDN=Gunnared, Lärjedalen, Kortedala, Bergsjön, Biskopsgården.

Tabell 9. Allmän livstillfredsställelse (procent)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte nöjd	Ingen åsikt	Summa procent
Bergsjön	26	53	18	3	100
Gårdsten	27	51	18	4	100
Hjällbo	27	51	19	3	100
Norra Biskopsgården	24	52	20	4	100
Totalt Storstads-SOM 2003	26*	52	19	3	100
Väst-SOM 2002 (Gbg)	33	53	10	4	100
- Resursstarka	43	49	5	3	100
- Medelresursstarka	33	54	8	5	100
- Medelresurssvaga	31	54	11	5	100
- Resurssvaga	24	58	17	2	100
Angered 1996	24	54	20	2	100

Kommentar: Ovanstående redovisning baseras på frågan Hur nöjd är Du med det liv Du lever? Svarsalternativen var 'Mycket nöjd', 'Ganska nöjd', 'Inte särskilt nöjd' eller 'Inte alls nöjd'. Ovan redovisas de två första svarsalternativen separat, medan kategorin 'Inte nöjd' motsvarar de två negativa svarsalternativen. I kolumnen 'Ingen åsikt' redovisas de som inte har svarat på frågan alls. Minsta antal svarande plus bortfall är 703 personer (Storstads-SOM 2003). (*)=Genomsnitt Mycket nöjd med livet för EU-länderna var 25 år 2002, enligt Eurobarometern.

Dessa nivåer av den allmänna livstillfredsställelsen skiljer sig alltså märkbart inom storstadsområdena, där resursstarka och resurssvaga områden uppvisar betydande skillnader. Trots dessa skillnader inom storstadsregionerna, ligger de resurssvaga områdena på samma nivå som genomsnittet för Europa i motsvarande mätningar. De befolkningar som hör till de mer nöjda med livet i Europa är de nordiska länderna, Be-Ne-Lux-länderna, Storbritannien och Irland (över medel) och de befolkningar som är mindre nöjda med sina liv är Sydeuropeiska samt Öst- och Västtyskland (under medel) (Nilsson 2002, Nilsson och Persson 1996). Dessa resultat pekar på att i ett europeiskt perspektiv är förhållandena i de resurssvaga storstadsområdena i Sverige inte sämre än i ett genomsnittligt EU-land, beträffande livstillfredsställelsen.

Sammantaget kan här några generella iakttagelser göras vad gäller bilden av det egna bostadsområdet, tryggheten och hälsan i Storstadsområdena i Göteborg:

- I Storstadsområdena är man lika nöjd med att bo i Göteborgs kommun som göteborgare i allmänhet, men man är betydligt mindre nöjd med att bo i sitt eget bostadsområde och i stadsdelen.
- Tillgången på service varierar ganska mycket mellan de fyra Storstadssatsningsområdena, och man är minst nöjd med servicen i Bergsjön. Detta kan också förklaras av att tillgången till affärer, butiker, post- och bankservice, restauranger och caféer upplevs som minst tillfredsställande i Bergsjön.

- 54 procent av de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo eller Norra Biskopsgården har under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där de bor. Jämfört med Angeredsstudien 1996 är detta en minskning med 15 procent. I huvudsak är det annan del av Göteborg som lockar.
- Den upplevda rädslan eller otryggheten är något högre i Storstadsområdena i jämförelse med i övriga Göteborg, och det är vanligast att man upplever otrygghet i samband med *möte med hundar, vid hållplatser för spårvagn eller buss* samt *i bostadsområdet* generellt. Lägst rädsla upplevs i hemmet, på arbetsplatsen eller i skolan, men den upplevda rädslan i hemmet är ändå betydligt högre i Storstadsområdena än i Göteborg i allmänhet. Det är vanligare att kvinnor upplever rädsla än män.
- Det allmänna hälsotillståndet i Storstadsområdena upplevs som något lägre i jämförelse med Göteborg i sin helhet, och hälsotillståndet har inte förändrats nämnvärt under de senaste 12 månaderna. Möjligen har det blivit något förbättrat i Gårdsten.
- Den allmänna livstillfredsställelsen ligger lägre i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården, i jämförelse med Göteborg som helhet. Däremot befinner sig livstillfredsställelsen på motsvarande nivå som i övriga resurssvaga områden i Göteborg och vad som uppmättes i Angered 1996. Denna nivå, 26 procent, kan också jämföras med genomsnittet för hela Europa, där genomsnittet *mycket nöjd med livet* år 2002 var 25 procent.

SYSSELSÄTTNING, BIDRAG, UTBILDNING OCH FRAMTIDSTRO

Detta kapitel är relaterat till Storstadspropositionens målsättningar då det gäller *sysselsättningsgraden* och *socialbidragsberoendet* i Storstadsområdena. I kapitlet kommer även *framtidstro* att diskuteras, även om det inte är en direkt målsättning i propositionen. Dessutom kommer också *utbildning* att tas upp, men den bild som kommer att ges här kommer att vara av en mycket översiktlig karaktär.

Sysselsättningsgraden i Göteborgs Storstadsområden

Att höja sysselsättningsgraden i de berörda områdena är det första delmålet i Storstadspropositionen, och en viktig del av ambitionen att bryta segregationen (Integrationsverket 2002:05, s. 41). År 1999 var knappt 49 procent av 20-64-åringarna i Storstadsområdena sysselsatta, och nivåerna i Göteborg låg under detta genomsnitt. Samma år var 74 procent av den svenska befolkningen i sin helhet sysselsatt.

Det kan vara problematiskt att mäta sysselsättning utifrån den officiella arbetslöshetsstatistiken, då denna delvis släpar efter, och då detta förutsätter att personer är registrerade på arbetsförmedlingarna. Integrationsverket föredrar i rapporten 2002:05 att tala om *andelen sysselsatta*, och motsvarande jämförelser kommer att göras här.

I tabell 1 redovisas sysselsättningsgraden, eller förvärvsintensiteten, utifrån de egna uppgifter som svarspersonerna har lämnat i Storstadsundersökningen 2003. Kontrollfaktorer som födelseland har inte funnits tillgängliga, därför används i denna redovisning *huvudsakligt uppväxtland* som sådan faktor. Sysselsättningsgraden skiljer sig mellan de som har vuxit upp i Sverige och de som har vuxit upp utomlands med 22 procentenheter (52 - 30). Uppväxtland kan därmed sägas vara en relativt starkt påverkande faktor som skiljer de som har förvärvsarbete ifrån de som inte har det i Storstadsområdena. Vi ser också att det är vanligare att män har förvärvsarbete än att kvinnor har det (förutom i Bergsjön), och den lägsta sysselsättningsgraden totalt sett finner vi i Norra Biskopsgården (36 procent).

Tabell 1. Förvärvsintensitet hos 20-64-åringar i Göteborgs Storstadsområden (procent)

Storstads-SOM 2003:	Uppvuxna i Sverige			Uppvuxen utomlands			Totalt
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	
Bergsjön	55	57	56	*	*	31	43
Gårdsten	64	57	60	38	*	34	44
Hjällbo	*	*	44	34	*	27	31
N. Biskopsgården	52	*	44	*	*	30	36
Totalt			52			30	38

Kommentar: Redovisningen per uppväxtort baseras på frågan Var någonstans har Du huvudsakligen vuxit upp? 1= Sverige, 2=Norden, Europa eller utanför Europa. Sysselsättningsgraden baseras på andelen 20-64-åringar som har besvarat att de har avlönat förvärvsarbete. I tabellen redovisas inte undergrupper med mindre än 50 svarspersoner.

För att kunna jämföra data från Storstads-SOM 2003, redovisas i tabell 2 även förvärvsintensitet utifrån den officiella statistiken som finns tillgänglig genom Göteborgs Stadskansli. Vi kan här notera att skillnaderna 2000-2003 i de båda undersökningarna är +1 (Bergsjön), 0 (Gårdsten), -6 (Hjällbo) samt -2 (Norra Biskopsgården). Hur de olika materialen skiljer sig åt är det här svårt att uttala sig om, Storstads-SOM 2003 baseras på en urvalsundersökning med svarspersonernas egna uppgifter, som inte heller tar hänsyn till förvärvsarbetets omfattningsgrad. Stadskansliets data baseras på registerdata.

Tabell 2. Förvärvsintensitet hos 25-64-åringar i Göteborgs Storstadsområden¹(procent)

Göteborgsbladet, Göteborgs stadskansli april 2003, 2002	Födelseort		Kön		Totalt 2000	Totalt 1999
	Född i Sverige	Född utomlands	Män	Kvinnor		
Bergsjön	51	33	44	39	42	40
Gårdsten	53	39	48	39	44	41
Hjällbo	50	34	41	32	37	31
N. Biskopsgården	48	33	43	31	38	29
Totalt hela Göteborg	84	49	73	70	72	70

Kommentar: De statistiska uppgifter som redovisas ovan i huvudsak på statistik från år 2000. Även totalvärdena för år 1999 har lagts in här. Alla uppgifter avser den arbetande nattbefolkningen, det vill säga de under natten boende i Göteborg.

Storstads-SOMs siffror torde vara något överskattade eftersom de både baseras på subjektiva uppgifter och inte har någon restriktion i vad som räknas som förvärvsarbete. Samtidigt följer mönstret från Storstads-SOM resultatet från Stadskansliets data 2000 då sysselsättningsgraden i båda undersökningarna är som högst i Gårdsten och i Bergsjön. Däremot är tendenserna i de båda materialen motstridiga då det gäller Hjällbo och Norra Biskopsgården.

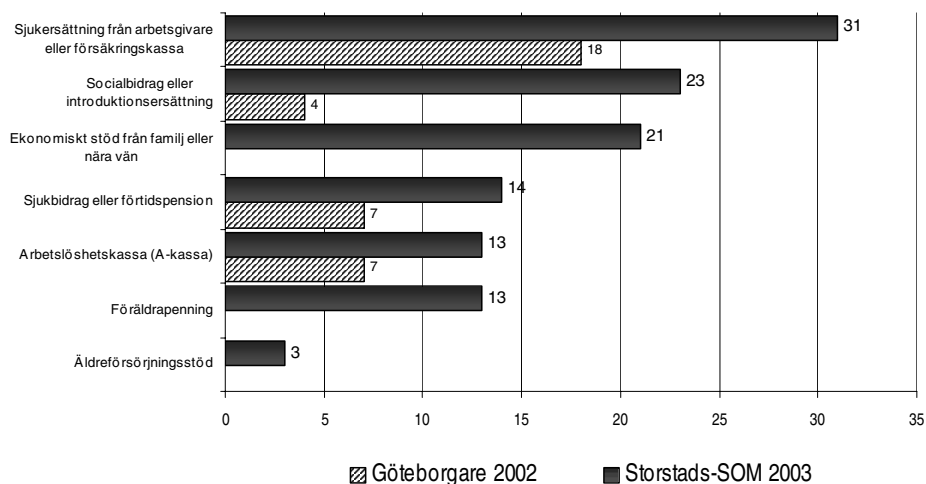
¹ Observera här att det något mindre åldersintervallet kan påverka att förvärvsintensiteten blir något högre.

Storstadsundersökningens resultat måste på denna punkt kompletteras med andra data 2003, för att några tydliga slutsatser ska kunna dras.

Socialbidragsberoende i Göteborgs Storstadsområden

Ett vanligt sätt att mäta bidragsberoende är att undersöka hur hög andel av hushållen som är långvarigt bidragsberoende, det vill säga uppbär bidrag under minst 10 av årets 12 månader. Genom Storstadsundersökningen finns det inte möjlighet att uttala sig om denna aspekt, det enda vi kan uttala oss om är vilka slags ersättningar hushållen i Storstadsområdena har fått någon gång under de senaste 12 månaderna.

Figur 1. Bidragsersättningar under senaste 12 månaderna (Göteborgare och boende i Storstadsområdena, procent)

Kommentar: Den fråga som ställdes i både Storstads-SOM 2003 och i Väst-SOM 2002 var: Har Du under de senaste 12 månaderna fått stöd i någon av följande former? Svarsalternativen i Storstads-SOM återges i figuren ovan. Svarsalternativet Sjukersättning från arbetsgivare eller försäkringskassa motsvaras i Väst-SOM av Sjukpenning från försäkringskassa. Svarsalternativet Socialbidrag eller introduktionsersättning i Storstads-SOM motsvaras i Väst-SOM av Socialbidrag. Minsta antal svarande i Storstads-SOM är 2353 personer och minsta antal svarande i Väst-SOM (Gbg) är 926 personer.

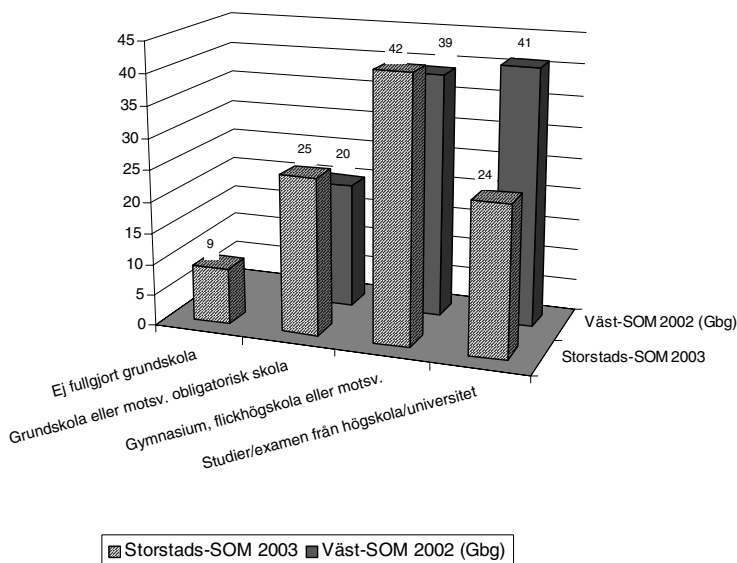
Figur 1 visar att andelen svarspersoner som har fått bidrag under det senaste året är betydligt högre i Storstadsområdena i jämförelse med de som ingår i Väst-SOM-undersökningen för Göteborgs kommun. Socialbidrag har mottagits under året av betydligt många fler än i Göteborg som helhet. Sjukbidrag/förtidspension samt A-kasseersättning är dubbelt så vanligt förekommande bland de boende i Storstadsområdena, i jämförelse med i Göteborg. Dessa

siffror visar att Storstadsområdena fortsatt skiljer ut sig som områden i behov av särskilda stödinsatser, där förhållandena i väsentliga avseenden skiljer sig från de livsvillkor göteborgare har generellt. Dessa siffror kan däremot inte visa huruvida någon förbättring eller försämring har ägt rum till följd av de senaste årens insatser.

Utbildningsförhållanden

Även då det gäller de boendes utbildningsförhållanden är det svårt att dra några entydiga slutsatser. I figur 2 kan vi notera att de boende i Storstadsområdena främst skiljer ut sig genom att det finns en relativt stor grupp som inte har fullgjort någon grundskoleutbildning eller motsvarande (9 procent). Samtidigt är andelen högutbildade vid högskola eller universitet ca 15 procent *lägre* än i göteborgsbefolkningen i stort. Dessa skevheter bidrar förstas till skilda förutsättningar för de två grupperna att vara attraktiva på arbetsmarknaden. De två mittenkategorierna är dock relativt likvärdiga, andelen som har fullgjort grundskola eller gymnasieutbildning är ungefär lika stora i båda grupperna.

Figur 2. Utbildningsnivåer i Storstadsområdena och i Göteborg (procent)

Kommentar: Frågan som ställdes i Storstads-SOM var: Vilken skolutbildning har du? Svarsalternativen anges i figuren ovan. Svarsalternativet Ej fullgjort grundskola fanns ej med i Väst-SOM-undersökningen. Antal svarande i Storstads-SOM var 2756 personer och antal svarande i Väst-SOM (Gbg) var 1008 personer.

Framtidstro i Göteborgs storstadsområden

Genom två olika frågor har vi möjlighet att bilda oss en uppfattning om de boendes framtidstro i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården. Den första frågan mäter vad de boende anser om hur möjligheterna har förändrats under de senaste två åren då det gäller *att komma in på arbetsmarknaden* och *att driva eget företag*.

Resultaten i tabell 3 är relativt pessimistiska, vilket troligen hänger nära samman med den försämrade konjunkturen. I genomsnitt anger de boende i Storstadsområdena att möjligheterna att komma in på arbetsmarknaden har förändrats med värdet -0,22 och man är lika pessimistisk då det gäller möjligheten att driva eget företag (-0,24). Mest pessimistisk är man i stadsdelen Norra Biskopsgården, och det är de personer som har vuxit upp i Sverige som är mest pessimistiska.

Tabell 3. Upplevda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och att driva företag i Göteborg under de senaste två åren (medelförändring -3...+3)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops- gården	Uppvuxen i Sverige	Uppvuxen utomlands	Totalt
Att komma in på arbetsmarknaden	-,22	-,24	-,11	-,26	-,35	-,12	-,22
Att driva eget företag	-,17	-,29	-,16	-,31	-,25	-,23	-,24

Kommentar: Frågan som ställdes var: Anser Du att förutsättningarna i Göteborg har förändrats under de senaste 2 åren i följande avseenden? a) att komma in på arbetsmarknaden, b) att driva eget företag. Svarspersonerna ombads att sätta kryss för respektive alternativ på en skala mellan -3 och +3. Minsta antal svarande var 547 personer.

Den andra frågan om Storstadsinvånarnas framtidstro som ställdes var följande: *Hur bedömer Du möjligheterna för dagens ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få...a) God utbildning, b) Fast anställning, c) Bra bostad, och d) Samma välfärd som idag?* Samma frågeställning ställdes även i Väst-SOM-undersökningen 1996, och resultaten från de båda undersökningarna redovisas i tabell 4.

Förhoppningarna att ungdomar ska kunna få en god utbildning ligger något lägre i Storstadsområdena idag, jämfört med vad göteborgarna bedömde 1996 (då 68, nu 64), men skillnaden är relativt liten (jfr Nilsson 1997). Då det gäller ungdomars möjlighet till fast anställning är man betydligt mer positiv i Storstadsområdena idag (då 39, nu 50). Även då det gäller välfärden är de boende i Storstadsområdena mer förhoppningsfulla än vad göteborgarna var 1996 (då 38, nu 50). Däremot har man en lägre tilltro till möjligheterna att få en bra bostad i Storstadsområdena idag, jämfört med vad göteborgarna ansåg 1996

(då 53, nu 47). Denna förändring förklaras rent konkret av den allvarliga bostadsbrist som för närvarande råder i göteborgsområdet.

Tabell 4. Framtidstro i Göteborgs Storstadsområden (medelvärde)

<i>Hur bedömer Du möjligheterna för dagens ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få:</i>	God utbildning	Fast anställning	Bra bostad	Samma välfärd som idag
Storstadsområde				
Bergsjön	67	50	48	50
Gårdsten	65	50	48	50
Hjällbo	64	51	49	51
Norra Biskopsgården	60	49	44	47
Totalt	64	50	47	50
Uppväxtområde				
Sverige	64	50	46	49
Norden, Europa el. övrigt	65	50	49	50
Kön				
Män	64	50	47	49
Kvinnor	64	50	48	50
Ålder				
15-29 år	65	51	45	51
30-49 år	64	51	49	50
50-64 år	64	48	48	48
65-85 år	62	47	48	49
Bostadens ägandeform				
Hyr bostaden	64	50	47	50
Äger bostaden	67	51	47	49
Väst-SOM 1996 (Göteborg)				
Totalt	68	39	53	38

Kommentar: Svarsalternativen var a) Mycket stora möjligheter (100), b) Ganska stora möjligheter (75), c) Varken stora eller små möjligheter (50), d) Ganska små möjligheter (25), samt e) Mycket små möjligheter (0). Svarsalternativens kodning anges här inom parentes, och tabellen anger medelvärdet för olika grupper. Minsta antal svarande i Storstads-SOM 2002 var 502 personer och minsta antal svarande i Väst-SOM 1996 (Gbg) var 934 personer.

Framtidstron i de fyra undersökta avseendena följer också det mönster vi noterat tidigare, högre värden i Bergsjön och i Hjällbo, och något lägre i Gårdsten och Norra Biskopsgården. Skillnaderna vad gäller kön, uppväxtområde, ålder och bostadens ägandeform är förhållandevis små.

Generella iakttagelser

För att bryta den negativa utvecklingen i de mest utsatta Storstadsområdena krävs det att de aspekter identifieras som särskiljer, eller till och med hindrar, denna befolkning att bli integrerad. I detta kapitel har skillnaderna i *sysselsättningsgrad, bidrag, utbildning och framtidstro* belysts, men slutsatserna av

denna redovisning ger endast en generell bild av förhållandena i Göteborgs Storstadsområden år 2003. I mycket begränsad omfattning har förändringar över tid kunnat redovisas, men följande iakttagelser kan ändå göras:

- Medan förvärvsintensiteten hos befolkningen nationellt år 1999 var 74 procent, var den i Göteborgs storstadsområden endast 38 procent år 2003, enligt Storstads-SOM. Denna siffra kan dock komma att korrigeras när kommunen egen statistik för detta år offentliggörs. Enligt både Storstads-SOM 2003 och Göteborgs Stads statistik från år 1999 och 2000, är sysselsättningsgraden högst i Gårdsten och Bergsjön och lägre i Hjällbo och Norra Biskopsgården.
- Bidragsbehovet är betydligt större i Storstadsområdena än i Göteborgs kommun generellt, vilket är en naturlig följd av den lägre förvärvsintensiteten i dessa områden. Socialbidrag eller introduktionsersättning har under de senaste 12 månaderna erhållits av avsevärt fler personer i Storstadsområdena, jämfört med i Göteborgs kommun. Sjukbidrag/förtidspension och A-kassa har under det senaste året mottagits av dubbelt så många i Storstadsområdena som i Göteborg i stort.
- Utbildningsnivåerna hos befolkningen i Storstadsområdena karaktäriseras av att nästan 10 procent inte har fullgjort grundskola, samtidigt som andelen utbildade vid högskola eller universitet är ungefär 15 procentenheter lägre än bland göteborgarna i allmänhet. Dessa skillnader gör att denna befolkningsgrupp står svagare på arbetsmarknaden än vad göteborgarna i gemen gör.
- Vad gäller framtidstro, uppfattar de boende i Storstadsområdena att både möjligheterna att komma in på arbetsmarknaden och möjligheterna att driva företag har försämrats i jämförelse med för två år sedan. I jämförelse med Göteborgarnas framtidstro år 1996 så är man idag mer optimistisk då det gäller ungdomarnas möjligheter till fast anställning eller samma välfärd som idag. Däremot är man i dessa storstadsområdena idag mer pessimistisk då det gäller ungdomarnas möjligheter till bra bostad eller god utbildning.

MEDIEANVÄNDNING, INFORMATIONSSINHÄMTNING OCH SPRÅKFÖRSTÅELSE

En annan viktig målsättning i Storstadspropositionen är att det svenska språkets ställning bör stärkas, både bland barn och ungdomar, men också bland vuxna (prop 1997/98:165, s. 31, 99-101). I den här rapporten kan en övergripande analys göras av språkanvändningen i Göteborgs Storstadsområden i jämförelse med Göteborg i sin helhet och Angeredsstudien 1996. Däremot är det inte möjligt att kartlägga effekterna av de insatser som har gjorts under de senaste åren.

Som en del av denna övergripande analys, kommer först *medieanvändningen* i Storstadsområdena att diskuteras, främst hur denna skiljer sig från Göteborgarnas medieanvändning i stort. Därefter kommer *informationsinhämtning* att tas upp, i första hand då det gäller information om sådant som händer i den egna stadsdelen. Avslutningsvis diskuteras även *språkförståelse* i relation till olika användningsområden, och hur språkkunskaperna har förändrats de sista två åren.

Medieanvändning i Göteborgs Storstadsområden

Ett särskilt utmärkande drag i det svenska mediasystemet är dagspressens starka ställning (Weibull och Wadbring 1999). I ett internationellt perspektiv är det bara i Norden som det finns en dagspress som når nästan alla medborgargrupper. De som kommer till Sverige från helt andra mediekulturer har ofta annorlunda medievanor med sig då det gäller att läsa dagstidningar eller inställning till nyheter i TV och radio.

Utifrån tabell 1 kan vi konstatera att andelen dagstidningsprenumeranter är betydligt lägre i Göteborgs storstadsområden i jämförelse med i Göteborg i stort. I Göteborg är det 29 procent som inte prenumererar på någon dagstidning (cirka en tredjedel), medan i Göteborgs Storstadsområden är det 68 procent som saknar sådan (två tredjedelar). Även i jämförelse med förhållandena i Angered 1996 är detta en minskning, då ingick omkring halva befolkningen i hushåll som hade en dagstidningsprenumeration.

Tabell 1. Andel dagstidningsprenumeranter (procent)

Prenumererar Du eller någon i Ditt hushåll på någon dagstidning?	Väst-SOM 2002 (Gbg)	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops-gården	Totalt	Angered 1996
Göteborgs-Posten	69	33	29	24	22	27	49
Annan dagstidning	2	4	5	6	5	5	4
Nej	29	63	66	70	72	68	47

Kommentar: I Angeredsundersökningen kunde flera kryss anges, därför var det totalt 8 procent som angav alternativet Annan dagstidning vid sidan av GP. Här redovisas endast de ytterligare 4 procent som inte prenumererar på GP. Även i Väst-SOM 2002 kunde flera alternativ anges, ovan redovisas endast prenumeration på GP om flera kryss har avgivits. Frågeformuleringen i både Angeredsstudien och Väst-SOM 2002 gällde Morgontidning i stället för dagstidning.

Orsakerna till dessa skillnader kan var flera, men skillnaderna är troligen en kombination av både ekonomisk och språklig karaktär. I tabell 2 visas att de hushåll som är mest benägna att prenumerera på en dagstidning är hushåll där modersmålet är svenska och den sammanlagda årsinkomsten är högre. Andelen prenumerationer är också högre bland pensionärer än bland både förvärvsarbetande och arbetslösa.

Tabell 2. Andel dagstidningsprenumeranter efter inkomst, modersmål och sysselsättning (procent)

Prenumeration?	Inkomst			Modersmål		Sysselsättning			
	0 - 200'	201'- 400'	Över 400'	Svenska	Annat	Förvärvs- arbetande	Arbm.utb/ arbetslös	Pensionär	Studerande
Ja, på GP	18	33	47	44	18	33	17	39	23
Ja, på annan tidning	5	4	4	3	6	4	6	4	4
Nej	77	63	49	53	76	63	77	57	70

Kommentar: Minsta antal svarande i någon grupp är 352 personer. I gruppen pensionärer ingår både förtids-pensionärer och ålderspensionärer.

Medieanvändning behöver dock inte enbart förutsätta prenumeration, det finns ju flera andra sätt att tillgodogöra sig information. I tabell 3 redovisas *tidningsläsning minst 6 dagar i veckan, att titta eller lyssna på nyhetsprogram i radio eller TV minst fem dagar i veckan, samt att titta eller lyssna på program på annat språk än svenska.*

Att läsa någon dagstidning minst 6 dagar i veckan kan tolkas som ett relativt högt "krav", men enligt denna konsekventa redovisningsprincip finner vi att bland göteborgarna i allmänhet är det över 60 procent som läser någon dagstidning så pass ofta, i Angeredsstudien var det 50 procent, och i de här undersökta Storstadsområdena är det endast 40 procent som läser en dagstidning så pass ofta. I alla grupper är det Göteborgs-Posten som är den mest lästa dagstidningen. Det är dock betydligt vanligare att man läser Metro så pass ofta bland Storstadsinvånarna (14 procent) i jämförelse med bland

göteborgarna i allmänhet (4 procent). Detta bekräftar forskaren Ingela Wadbringens tes att Metro fyller ett läsarutrymme bland de som inte har råd att prenumerera på en morgontidning av ekonomiska skäl, och kanske bidrar Metro även till att rekrytera nya läsargrupper (Wadbring 2003).

Tabell 3. Användning av olika medier (procent)

	Väst-SOM 2002 (Gbg)	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops- gården	Totalt	Angered 1996
Läser någon tidning minst 6 dagar i veckan	64	42	45	39	38	41	52
Göteborgs-Posten	58	27	24	18	20	22	44
GT	*	2	4	2	2	3	3
Metro	4	11	14	17	13	14	*
Annan svensk tidning	2	1	2	1	2	1	4
Utländsk dagstidning	*	1	1	1	1	1	*
Tittar eller lyssnar på nyhetsprogram i radio eller TV minst 5 dgr/v	77	73	75	73	68	72	*
Därav endast radionyheter	9	7	9	4	6	6	*
Aktuellt i SVT	39	40	41	45	42	42	*
Rapport i SVT	38	37	38	41	37	38	*
Västnytt i SVT	34	34	33	33	29	32	42
Nyheter i TV4	28	42	41	46	41	42	*
TV4 lokalt Göteborg	20	32	33	36	30	33	36
TV3 Direkt	9	24	25	30	24	26	*
Ekonyheter i SR	20	15	12	11	10	12	27
P4/Radio Göteborg	22	21	23	17	14	19	33
Nyheter i privat radio	7	10	14	9	11	11	*
Tittat eller lyssnar Du på program på annat språk än svenska?							
I närradion	*	7	9	10	7	8	6
I öppna kanalen på TV	*	7	8	8	9	8	8
TV-nyheter från annat land, (t ex via parabol)	*	20	25	32	26	26	*

Kommentar: I procentbasen ingår även de som ej besvarat delfrågor. (*)=Svarsalternativet ingick inte i undersökningen. Antal svarspersoner (tidningsläsning) i Storstads-SOM var 2.935 personer, i Väst-SOM 2002 (Gbg) var det 1.056 personer och i Angeredsstudien svarade 608 personer på hela delfrågan. Antal svarspersoner (nyhetsprogram) i Storstads-SOM var 2.931 personer, i Väst-SOM 2002 (Gbg) var det minst 921 personer och i Angeredsstudien svarade minst 476 personer på hela delfrågan.

Då det gäller tillgodogörande av nyhetsprogram i TV och radio är skillnaderna inte lika dramatiska. Bland de boende i Göteborgs Storstadsområden tittar eller lyssnar 72 procent av befolkningen på sådana program, jämfört med 77 procent av alla göteborgare. Det är till och med något vanligare att befolkningen i Storstadsområdena tittar på Aktuells nyheter, i jämförelse med göteborgarnas tittande på dessa.

Nyheter på andra språk fyller också en viktig roll för Storstadsinvånarnas nyhetsinhämtning. Bland de tre alternativ som angavs i denna undersökning, är det tveklöst att TV-nyheter från annat land, till exempel via parabol, fyller det största nyhetsbehovet. Omkring var tredje boende i Hjällbo nyttjar denna möjlighet och var fjärde i Gårdsten och Norra Biskopsgården, liksom var femte i Bergsjön.

Hur *trovärdiga* eller *tillförlitlig* uppfattas då olika mediers rapportering vara om den egna stadsdelen? Olika mediers tillförlitlighet antas påverka både användningen av mediet och även bilden av mediernas allmänna ställning i samhället (Wadbring 2000).

Tabell 4. Synen på lokala mediers tillförlitlighet då det gäller rapporteringen av sådant som händer i den egna stadsdelen (procent)

Om Du tänker på sådant som händer i [Din stadsdel], hur mycket litar Du på följande mediers rapportering?	Bergsjön			Gårdsten			Hjällbo			N. Biskopsgården			Totalt		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Västnytt i SVT	63	20	17	60	18	22	55	24	21	63	15	22	60	20	20
TV4 lokalt Göteborg	67	16	17	62	17	21	64	20	16	65	16	19	64	18	18
P4/Radio Göteborg	49	19	32	44	22	34	44	25	31	47	16	37	46	20	34
Göteborgs-Posten	62	21	17	57	21	22	57	25	18	62	83	21	59	22	19
GT	35	34	31	39	29	32	34	34	32	39	29	32	37	31	32

Kommentar: **A**=Mycket/ganska tillförlitlig, **B**=Inte särskilt tillförlitlig, **Mindre tillförlitlig**, **Inte alls tillförlitlig**, **C**=Ingen uppfattning.

Utifrån resultaten i tabell 4 kan vi notera att TV4 lokalt i Göteborg och Västnytt i SVT ligger i topp, tätt följt av Göteborgs-Posten. Omkring 60 procent av befolkningen i Storstadsområdena bedömer dessa medier som mycket eller ganska tillförlitliga. Sämre faller nyheterna i P4 ut och allra lägst tillförlitlighet har GT. I tidigare undersökningar har det visat sig att göteborgarna i allmänhet tillmäter Göteborgs-Posten högst tillförlitlighet, medan denna endast kommer på tredje plats i denna undersökning (Wadbring 2000). Detta kan vara en indikation på att man i Storstadsområdena inte är helt nöjd med Göteborgs-Postens bevakning av det som händer i dessa områden.

Det kan även vara en direkt följd av att antalet prenumerationer på Göteborgs-Posten är lägre i dessa områden.

Informationsinhämtning och nyttjande av serviceställen

Vid sidan av de etablerade nyhetsmedierna finns det möjligheter att de boende inhämtar information om sådant som händer i stadsdelen genom andra kanaler. När Storstadsundersökningen utformades fanns det ett stort intresse i stadsdelarna att ta reda på vilka dessa alternativa informationskanaler skulle kunna vara, och dessa redovisas i tabell 5 och 6.

Tabell 5. Källor till information om sådant som händer i Stadsdelen (procent)

<i>Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i Din stadsdel?</i>	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskopsgården	Totalt	Uppvuxen utomlands	Angered 1996
Familj, släkt, vänner	55	57	70	56	60	68	70
Lokala dagstidningar	48	52	48	43	48	51	83
Informationsblad/anslagstavla	31	48	41	36	39	39	34
Genom föreningar där jag är med	14	18	17	21	17	20	23
Internet	16	14	13	16	15	17	*
Bibliotek	12	8	19	17	14	18	*
Närradion/Bergsjökkanalen	4	11	12	16	11	13	*
Medborgarkontoret	10	*	*	*	*	*	*
Hälsodisken	*	8	*	*	*	*	*
HjällboForumbyrån	*	*	18	*	*	*	*
IdéPunkten	*	*	*	9	*	*	*

Kommentar: Ovan anges andel som har svarat Mycket vanligt eller Ganska vanligt. Bland svarsalternativen återfanns även Inte särskilt vanligt eller Inte alls vanligt. Frågeställningen i Angeredsstudien var något annorlunda, den formulerades: Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i samhället? Minsta antalet svarande i någon stadsdel i Storstads-SOM är 612 personer, och minsta antal svarande i Angered 1996 var 500 personer. (*)=Frågan ej ställd.

Det allra vanligaste sättet att få information om sådant som händer i den egna stadsdelen är genom *familj, släkt och vänner*, enligt tabellen ovan. Detta resultat stämmer väl överens med Angeredsundersökningen 1996, även om man där fokuserade på *vad som händer i samhället* och inte direkt på *det som händer i den egna stadsdelen*. *Lokala dagstidningar* och *informationsblad eller anslagstavlor* är också viktiga informationsspridare. Familj, släkt och vänner liksom lokala dagstidningar är särskilt viktiga för de som har vuxit upp utomlands, och även biblioteket, medan inga större skillnader finns mellan de som har vuxit upp i Sverige eller utomlands i övriga avseenden. Föreningslivet spelar största rollen som informationsspridare för boende i Norra Biskopsgården, jämfört med övriga stadsdelar, medan det spelar minst roll för boende i Bergsjön.

De olika stadsdelsspecifika servicekontor som finns i olika stadsdelar har en varierande betydelse för i vilken omfattning invånarna får information av dessa om vad som händer i stadsdelen. Störst roll spelar HjällboForumbyrån i Hjällbo, medan Hälsodisken i Gårdsten spelar minst roll.

Utöver de serviceställen som ingick i föregående frågeställning, finns det ytterligare ett antal serviceverksamheter i de aktuella stadsdelarna, enligt tabell 6 nedan. När vi frågar efter medborgarnas kännedom om och nyttjande av olika servicekontor, visar det sig att Medborgarkontoret i Bergsjön är mest känt, och därefter följer HjällboForumbyrån i Hjällbo. Minst känt är Oliven i Gårdsten. Dessa resultat är förstas starkt beroende av hur länge de olika verksamheterna har funnits till.

Tabell 6. Nyttjande av serviceställen i Bergsjön, Hjällbo, Gårdsten och i Norra Biskopsgården (procent)

<i>Har Du under de senaste 12 månaderna ringt eller besökt följande serviceställen?</i>	Känner inte till	Känner till	Ringt	Besökt
<i>Bergsjön</i>				
Medborgarkontoret	14	86	18	32
Agenda 21	26	74	4	6
Konsument Bergsjön	28	72	7	7
<i>Gårdsten</i>				
Medborgarkontoret i Angered	37	63	11	14
Hälsodisken	41	59	16	24
Skolan mitt i byn	41	59	16	15
Oliven	62	38	6	4
<i>Hjällbo</i>				
HjällboForumbyrån	20	80	14	18
Frivilligcentralen Caritas	30	70	5	7
<i>Norra Biskopsgården</i>				
IdéPunkten	32	68	11	17
ForumNorr	53	47	7	5

Kommentar: Minsta antal svarande på delfråga i någon stadsdel var 526 personer. Andel som har ringt eller besökt utgör andel av dom som känner till verksamheten.

Av de som känner till verksamheten är det också störst andel som har både ringt och besökt medborgarkontoret i Bergsjön och Hälsodisken i Gårdsten. Även HjällboForum och IdéPunkten är relativt väl nyttjade av de som känner till dessa verksamheter. Minst nyttjade är Agenda 21-kontoret i Bergsjön, Oliven i Gårdsten, frivilligcentralen Caritas i Hjällbo och ForumNorr i Norra Biskopsgården. Vi bör dock komma ihåg att dessa siffror endast anger andel av befolkningen som har ringt eller besökt verksamheten, medan någon kvalitativ mätning av hur betydelsefull denna/dessa kontakter har varit för den enskilda personen inte framgår här.

Språkförståelse i Göteborgs Storstadsområden

Hur man i olika situationer använder sitt språk kan i väsentliga avseenden spegla i vilken grad man behärskar sitt modersmål eller sitt nya språk. Vi undersökte detta i Storstads-SOM 2003 genom att ställa frågor om olika situationer då man behöver använda sig av svenska språket. I tabell 7 ser vi att inte heller de som har svenska som modersmål till fullo anser sig kunna använda språket i alla situationer. Gruppen som *saknar uppfattning* är dessutom större bland de som har svenska som modersmål. Skillnaden vad gäller *att förstå nyheter i TV och radio* är omkring 10 procent mellan de som har svenska som modersmål och de som har ett annat språk som modersmål. Skillnaden är också omkring 10 procent då det *gäller att förklara ett ärende vid kontakt med myndigheter*. När det gäller *att svara skriftligt på en annons* är skillnaden 8 procent mellan de som anser att det går mycket eller ganska bra att göra detta i de två grupperna, medan skillnaden är 14 procent mellan de som tycker att det går ganska eller mycket dåligt att göra detta. Då det *gäller att föra fram synpunkter på möten eller sammanträden* är skillnaderna mellan de som har svenska som modersmål och de som har annat modersmål också omkring 10 procent.

Tabell 7. Språkförståelse i Göteborgs Storstadsområden (procent)

Hur bra tycker Du att Du kan svenska när det gäller att:	Modersmål: Svenska				Modersmål: Annat			
	Mkt/ gsk bra	Gsk/mkt dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt	Mkt/ gsk bra	Gsk/mkt dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt
- Förstå nyheter i TV och radio	95	2	3	100	85	13	2	100
- Per telefon förklara ärende vid kontakt med myndigheter	90	7	3	100	81	16	3	100
- Svara skriftligt på en annons	81	9	10	100	73	23	4	100
- Föra fram synpunkter på möten eller sammanträden	77	13	10	100	70	24	6	100
<i>Om Du tänker på Dina språkkunskaper i svenska, har dessa förändrats under de senaste 2 åren?</i> (0=Oförändrade, +4=Mycket bättre idag än för 2 år sedan)	(medelvärde inom gruppen) 1,3				(medelvärde inom gruppen) 2,1 Bergsjön: 2,0 Gårdsten: 1,9 Hjällbo: 2,1 N. Biskopsgården: 2,2			

Kommentar: Minsta antal svarande i gruppen med svenska som modersmål är 248 personer. Minsta antal svarande i gruppen med annat modersmål är 1169 personer. På frågan om språkkunskaperna har förändrats under de senaste två åren, ombads svarspersonerna att sätta ett kryss på en skala från 0 till +4.

Vi frågade även de boende i Storstadsområdena hur de uppfattade att deras språkkunskaper i svenska hade förändrats under de senaste två åren. Tabellen visar att de som har *annat modersmål än svenska* anser att de har förbättrat sina språkkunskaper mer än de som har svenska som modersmål. Om denna

förbättring är ett resultat av Storstadsstatsningen eller av att de har befunnit sig i den svenska språkmiljön är dock omöjligt att utvärdera utifrån denna undersökning.

Generella slutsatser

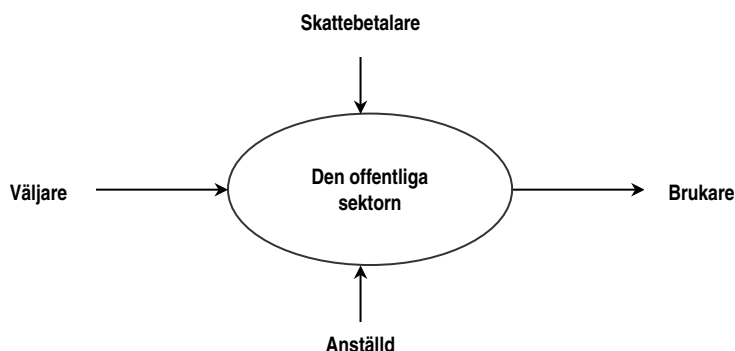
- Det råder en mycket tydlig skillnad mellan göteborgare i allmänhet och de boende i Storstadsområdena då det gäller prenumeration på dagstidning. Det är mer än dubbelt så vanligt att göteborgarna prenumererar på en dagstidning, jämfört med invånarna i Storstadsområdena. Denna skillnad förklaras bland annat av skilda inkomstförhållanden, men även av skillnader i modersmål och sysselsättning.
- Läsning av tidning minst sex dagar i veckan skiljer sig också mellan de två grupperna, där omkring 40 procent i Storstadsområdena läser någon tidning så pass ofta, mot 60 procent av göteborgarna i allmänhet. I Angered 1996 läste 50 procent en dagstidning minst sex dagar i veckan.
- Skillnaden är inte lika dramatisk då det gäller nyhetsinhämtning från radio eller TV. 77 procent av göteborgarna tittar eller lyssnar på nyheter på radio eller TV minst fem dagar i veckan, mot 72 procent av de boende i Storstadsområdena. Nyhetsinhämtande från Aktuellt och Rapport är lika vanligt i båda grupperna, medan TV4 lokalt Göteborg och TV3 direkt är vanligare nyhetsmedia bland de boende i Storstadsområdena. TV-nyheter från annat land är också ett vanligt sätt att inhämta nyheter, omkring var fjärde boende i Storstadsområdena får information på detta sätt.
- Mediernas tillförlitlighet då det gäller vad som händer i den egna stadsdelen bedöms som störst då det gäller Västnytt i SVT och TV4 lokalt i Göteborg. Därefter följer Göteborgs-Posten, P4/Radio Göteborg och sist GT.
- De vanligaste informationskällorna om sådant som händer i den egna stadsdelen är *familj, släkt och vänner* samt *lokala dagstidningar*. De mest kända serviceställena är Medborgarkontoret i Bergjön (86 procent känner till) och HjällboForumbyrå (80 procent känner till). Dessa nyttjas också mest, tillsammans med HälsoDisken i Gårdsten, men den sistnämnda är inte lika känd bland de boende i området (60 procent känner till denna).
- Språkförståelsen är i allmänhet relativt hög, minst 70 procent anser sig kunna använda det svenska språket mycket eller ganska bra i olika avseenden. Skillnaderna mellan de som har svenska som modersmål och de som har annat språk som modersmål ligger omkring 10 procent, och de som har annat modersmål anser i större grad att de har förbättrat sina språkkunskaper i svenska under de senaste två åren.

KONTAKT MED MYNDIGHETER OCH BEDÖMNING AV SERVICE

Medborgaren möter den offentliga sektorn genom olika typer av roller (Johansson, Nilsson och Strömberg 2001, jfr även Dahlberg och Vedung 2001). Medborgarens möte med den offentliga sektorn kan bland annat beskrivas enligt figur 1, där medborgaren dels agerar som väljare, dels som skattebetalare och finansär av den offentliga verksamheten. En viss del av befolkningen möter den offentliga sektorn i rollen som anställd och nästan alla medborgare möter i högre eller lägre grad den offentliga sektorn i rollen som brukare. De relationer som närmare ska utforskas i detta kapitel är rollerna som *brukare* och som *väljare*.

Figur 1. Fyra olika tänkbara medborgarroller (Johansson m fl. 2001:111)

Det är främst på lokal nivå som medborgarna möter den offentliga sektorn eller *välståndet* (Nilsson och Persson 1996, jfr även Pierre 1994). Genom de lokala välfärdstjänsterna som levereras av i första hand kommunerna, får medborgarna tillgång till barnomsorg, skola, äldreomsorg, socialtjänst eller kulturaktiviteter. Genom landstinget ges tillgång till vård av olika slag, och i vissa fall är även statliga aktörer representerade på den lokala nivån för att leverera välfärdstjänster. Exempel på sådana tjänster är arbetsförmedlingen eller polisen. Huvudparten av välfärdstjänsterna levereras dock genom kommunerna.

Några av de större kommunerna har delat upp sin organisation i stadsdelsnämnder (SDN) med tillhörande stadsdelsförvaltningar, för att genom dessa organisera leveransen av lokala välfärdstjänster. Detta är till exempel den organisationsmodell som tillämpas i Göteborgs stad. Sannolikt är det denna stadsdelsförvaltning som de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården oftast möter.

Den lokala välfärden har varit utsatt för stor press under 1990-talets besparingsår, som har fortsatt in på 2000-talet. Stadsdelsnämnderna i Göteborg har i många fall haft stora besparingsbeting hängande över sig, samtidigt som kraven på bibehållen eller ökad service har bestått. Storstadsområdena har till vissa verksamhetsområden fått ett resurstillskott, men i många andra avseenden har inte ordinarie verksamheter kunnat få del av dessa pengar. Mot denna bakgrund är det extra intressant att i detta kapitel närmare undersöka

- den generella bedömningen av servicen (alla boendes uppfattningar), samt
- brukarnas bedömningar av servicen (vad tycker de som själva nyttjar servicen).

Senare i kapitlet kommer vi även att undersöka *väljarrollen* närmare, genom

- de boendes kännedom om SDN-politikerna, samt
- de boendes förtroende för olika politiker, tjänstemän och personalgrupper i Göteborg och i den egna stadsdelen.

Uppfattningar om service i Storstadsområdena

De serviceområden som de boende i Storstadsområdena är mest nöjda med är *kollektivtrafiken, bibliotek, försäkringskassan, folkhälsovården* och *barnavårdcentralerna*, enligt tabell 1. De områden som man är minst nöjd med är *möjligheten att få jobb, tillgång till bostäder, renhållning på allmänna platser* och *polisen*. Endast vad gäller nöjdheten med kollektivtrafiken och missnöjet med tillgång till bostäder, stämmer Storstadsbornas rangordning överens med uppfattningen om dessa frågor hos göteborgarna i allmänhet.

Göteborgarna är relativt nöjda med servicen som helhet i Göteborg under de senaste 12 månaderna (balansmätt 27), och de boende i Storstadsområdena uppskattar servicen i Göteborg i motsvarande nivå (totalt balansmätt 28 för de fyra stadsdelarna). Då det gäller servicen som helhet i de enskilda Storstadsområdena är bilden dock en annan. Nöjdast är man i Hjällbo (+37), därefter kommer Gårdsten (+29), Norra Biskopsgården (+7) och minst nöjd med servicen i sin helhet är man i Bergsjön (+5). Denna bild överensstämmer

Tabell 1. Bedömning av service i Storstads-SOM 2003 (balansmätt)

Serviceområde	Väst-SOM 2002 (Gbg)	Bergsjön 2003	Norra Biskops- gården 2003	Gårdsten 2003	Hjällbo 2003	Storstads- SOM TOTALT	Angered 1996
Samhällsstruktur							
Kollektivtrafik (buss, spårvagn)	42	46	39	9	61	39	51
Gator och vägar	-6	-6	-12	15	23	5	24
Skötsel av parker och närområden	*	-1	2	11	25	9	20
Renhållning på allmänna platser	5	-19	-19	-3	7	-9	6
Tillgång till bostäder	-57	-12	-25	4	-5	-11	29
Möjligheten att få jobb	-9	-27	-33	-18	-29	-26	*
Arbetsförmedling	-3	3	7	11	5	6	*
Försäkringskassa	*	15	20	24	25	22	*
Polisen	*	0	-5	3	-4	-2	*
Vård							
Sjukhusvård	24	5	3	4	5	5	*
Vårdcentral	11	3	-1	5	3	2	45
Privatläkare	36	7	4	9	10	7	15
Folkhälsovård	33	19	19	18	22	19	38
Privattandläkare	46	7	4	4	11	7	18
Barnvårdscentral	21	13	16	21	20	18	34
Barnomsorg och skola							
Kommunal barnomsorg	10	8	4	13	17	11	14
Alternativ barnomsorg		2	2	5	9	5	*
Kommunal grundskola	9	2	-20	4	8	0	10
Kommunal gymnasieskola	9	1	-5	7	6	2	16
Friskola	7	4	0	6	3	5	5
Social omsorg							
Äldreomsorg	-4	-1	0	3	4	2	-2
Socialtjänst	-1	4	-3	7	9	4	2
Fritid och kultur							
Idrottsanläggningar	41	8	11	9	9	9	29
Fritidsverksamhet	26	1	3	6	6	4	10
Bibliotek	67	39	38	27	50	38	54
Kulturaktiviteter	38	6	1	8	7	6	21
<i>Servicen som helhet i Bergsjön, N. Biskopsgården, Gårdsten, Hjällbo samt alla fyra? (F21a)</i>	*	5	7	29	37	19	11 ¹
<i>Servicen som helhet under de senaste 12 månaderna i Göteborg? (F21b)</i>	27	27	22	27	34	28	20

¹ Nöjd med servicen som helhet under de senaste 12 månaderna i Din stadsdelsnämnd (Lärjedalen eller Gunnared)?

Kommentar: Tabellen visar balansmått som består av andelen som har svarat Mycket/ganska nöjd minus andelen Ganska/mycket missnöjd. Balansmåtten kan variera mellan -100 och +100. Minsta antal svarande för Storstads-SOM totalt: 2270 personer. Minsta antal svarande per stadsdel: 612 (Bergsjön), 523 (Norra Biskopsgården), 567 (Gårdsten), 555 (Hjällbo). Minsta antal svarande för Väst-SOM 2002 (Gbg): 972 personer.

med bedömningen i kapitel 1, då vi diskuterade tillgång till affärer, bank- och postservice samt restauranger. Även då vi diskuterar de olika former av välfärdsservice som avses i tabell 1, visar sig nöjdheten vara lägre i Bergsjön och i Norra Biskopsgården i flertalet avseenden, jämfört med Gårdsten och Hjällbo.

Om vi jämför Storstadsområdena totalt med Angered 1996, visar det sig att i de flesta enskilda fall var de boende i Angered 1996 nöjdare med välfärdsservicen. Endast *äldreomsorg* och *socialtjänst* visar något bättre siffror idag, i jämförelse med Angered 1996. Ändå var den sammantagna utvärderingen av servicen i sin helhet i stadsdelen inte lika dramatisk, sammantaget fick Angered (SDN Lärjedalen och SDN Gunnared) betyget 11 i denna undersökning, vilket inte skiljer sig så mycket från det sammanvägda värdet i Storstadsområdena idag. Sammantaget, är man till och med nöjdare idag i Hjällbo och Gårdsten i jämförelse med i Angered 1996. Även servicen som helhet i Göteborg uppfattas som bättre idag av göteborgare i allmänhet och av de boende i Storstadsområdena, i jämförelse med Angeredsbarnas utvärdering 1996. Vi bör också hålla i minnet att under perioden 1996-2001 har en allmän minskning av medborgarnas nöjdhet med olika serviceverksamheter ägt rum i samhället i stort, som en följd av olika åtstramningskrav. Nöjdheten med *gator och vägar* bland svenskarna har till exempel minskat med -30 balansmåttsenheter och nöjdhet med *vårdcentraler* med -18 (Nilsson 2002).

Hur står det då till med *brukarnas* uppfattningar om välfärdsservicen i Storstadsområdena? Generellt sett, brukar de som själva nyttjar olika välfärdstjänster vara nöjdare i jämförelse med befolkningens uppfattning i allmänhet (se Nilsson 2002, 1999, 1988, 1996, 1993). Det är viktigt att brukarna specifikt också får komma till tals då det gäller utvärderingen av olika välfärdstjänster. I tabell 2 redovisas brukarnas uppfattningar om sin service, och värdena ligger här betydligt högre än vad som redovisades i tabell 1, vilket också förväntats.

Brukarna är mest nöjda med *bibliotek*, *barnvårdcentraler* och *kommunal barnomsorg*, och de är minst nöjda med *kommunal grundskola*, *vårdcentral* och *sjukbusvård*. Missnöjet med kommunal grundskola är så stort som -43 i Norra Biskopsgården, men får positiva värden i övriga stadsdelar. Orsaken till detta är att Storstadsundersökningen gick ut vid samma tid som stora besparingsåtgärder offentliggjordes för skolan i just Biskopsgården, vilket tydligt avspeglar sig i dessa siffror. Stora skillnader finns också då det gäller nöjdhet med den kommunala barnomsorgen, i Norra Biskopsgården får denna

verksamhet +20, medan i Gårdsten får den hela +67. Motsvarande skillnader mellan just dessa två stadsdelar finner vi också då det gäller den kommunala gymnasieskolan.

Tabell 2. Brukarnas bedömning av service (balansmätt)

Serviceområde	Väst-SOM 2002 (Gbg)	Bergsjön 2003	Norra Biskops- gården 2003	Gårdsten 2003	Hjällbo 2003	Storstads- SOM TOTALT	Angered 1996
Samhällsstruktur							
Arbetsförmedling	31	27	23	41	22	29	*
Försäkringskassa	*	37	38	45	40	40	*
Vård							
Sjukhusvård	33	18	14	16	19	17	*
Vårdcentral	23	15	6	15	15	13	63
Privatläkare	75	32	23	29	35	31	43
Folk tandvård	62	37	41	39	38	39	59
Privattandläkare	83	30	25	32	34	30	44
Barnavårdscentral	74	48	47	82	46	55	78
Barnomsorg och skola							
Kommunal barnomsorg	61	42	20	67	42	43	62
Alternativ barnomsorg	*	-	-	-	-	34	*
Kommunal grundskola	45	26	-43	37	29	10	33
Kommunal gymnasieskola	52	25	0	41	17	20	45
Friskola	*	-	-	-	-	33	
Social omsorg							
Äldreomsorg	*	-	-	-	-	40	*
Socialtjänst	*	42	25	48	27	36	30
Fritid och kultur							
Idrottsanläggningar	69	27	35	27	34	31	52
Fritidsverksamhet	56	23	25	27	20	23	34
Bibliotek	85	61	58	49	70	59	71
Kulturaktiviteter	65	34	22	35	28	29	50

Kommentar: Tabellen visar balansmätt som består av andelen som har svarat Mycket/ganska nöjd minus andelen Ganska/mycket missnöjd. Balansmättet kan variera mellan -100 och +100. Minsta antal svarande brukare för Storstads-SOM totalt: 94 personer (äldreomsorg). Minsta antal svarande per stadsdel är 50 personer. (-)=redvisning ej möjligt då antalet svarande understiger 50. (*)=Frågan ej ställd i denna undersökning.

Generellt är brukarna i Storstadsområdena mindre nöjda med välfärdsservicen i jämförelse med brukare i allmänhet i Göteborg. Vad gäller *idrottsanläggningar* är skillnaden 38 balansmättsenheter och då det gäller *kulturaktiviteter* är skillnaden

36 balansmåttsenheter.² Även då vi jämför brukarna i Storstadsområdena med brukarna i Angeredsstudien 1996, är brukarna i Storstadsområdena i alla avseenden mindre nöjda, utom i ett. Man är dock mer nöjd med *socialtjänsten* i Storstadsområdena idag, än vad man var i Angeredsstudien.

Serviceprioriteringar i Storstadsområdena och i Göteborg

Vi har även frågat de boende i Storstadsområdena *vilket serviceområde det är viktigast att satsa på?* respektive *vilket serviceområde som det i första hand kan minskas på?* Motsvarande fråga har även ställts i Väst-SOM 2002, och i tabell 3 och 4 redovisas resultaten för Göteborgs kommun i den skuggade kolumnen till höger.

Tabell 3. Vilket serviceområde är det mest angeläget att satsa på (procent och rang, R)

	R	Storstads-SOM totalt	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops-gården	Väst-SOM 2002 (Gbg)	R
Vårdcentral	1	16	13	15	21	14	12	4
Polisen	2	16	19	19	15	9	*	*
Möjligheten att få jobb	3	13	12	12	18	12	6	6
Kommunal grundskola	4	10	9	8	8	16	13	3
Kollektivtrafik	5	6	6	13	2	3	3	8
Tillgång till bostäder	6	6	6	4	5	8	15	2
Renhållning på allmänna platser	7	5	5	5	5	4	1	13
Kommunal barnomsorg	8	4	3	2	4	6	5	7
Äldreomsorg	9	3	4	3	3	4	11	5
Fritidsverksamhet	10	3	5	3	2	3	1	12

Kommentar: Tabellredovisningen ovan baseras på frågan "Om förändringar av servicen ska göras, vilket av serviceområdena anser Du att det är viktigast att satsa på?". Redovisningen baseras på de sex vanligast angivna områdena sammantaget i Storstad-SOM 2003. Antal svarande totalt i Storstads-SOM var 1258 personer, lägsta antal svarande i någon stadsdel var 467 personer och lägsta antal svarande i Väst-SOM 2002 (Gbg) var 897 personer. (*)=Svarsalternativet fanns ej med i denna undersökning.

Då det gäller vilken välfärdsservice som det är *mest* angeläget att satsa på, har de boende i Storstadsområdena en annan prioriteringslista än vad göteborgarna i allmänhet har. Göteborgarna i allmänhet vill helst prioritera *sjukhusvård* (24 procent), medan de boende i Storstadsområdena i första hand vill satsa på *vårdcentralerna* (16 procent).³ Denna skillnad skulle kunna tyda på att man i

² Skillnaderna mellan brukare i Göteborg och brukare i Storstadsområdena är ännu större då det gäller *privatläkare* (-44) eller *privattandläkare* (-53), men det är relativt få personer i Storstadsområdena som är brukare av dessa tjänster.

³ Endast 2,6 procent av de boende i Storstadsområdena tycker att Sjukhusvård är viktigt att satsa på.

Storstadsområdena mindre ofta besöker Sahlgrenska eller andra större sjukhus, medan man i första hand har behov av fungerande sjukvård lokalt i stadsdelen. Göteborgare i allmänhet kan ha ett annat behovsmönster i detta avseende.

De skilda prioriteringarna mellan de boende i Storstadsområdena och göteborgarna i allmänhet visar sig även i en rad andra frågor. *Tillgång till bostäder* visar sig vara relativt viktigare för göteborgarna i allmänhet, medan *renhållning på allmänna platser* är ett relativt mer viktigare område för de boende i Storstadsområdena. Ungefär samstämmiga prioriteringar råder då det gäller satsning på *kommunal grundskola*, *kommunal barnomsorg* och *fritidsverksamhet*. Inom stadsdelarna i Storstadsområdena är man förhållandevis överens om hur prioriteringarna bör göras. Skillnaderna är inte särskilt stora mellan Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården, annat än möjligen då det gäller *kollektivtrafiken*. De boende i Gårdsten vill satsa betydligt mer på denna än de boende i övriga stadsdelar, relativt sett. Ökade satsningar på *polisen* efterfrågas mest i Bergsjön och i Gårdsten.

Vilka serviceområden vill de boende i första hand *minska* på? Samstämmigheten mellan Göteborgarnas rangordning stämmer betydligt bättre överens med den rangordning som invånarna i Storstadsområdena gör (Spearmans $r=0.60$ i tabell 4, medan motsvarande värde i tabell 3 var $r=0.45$).⁴ I båda grupperna är det *friskolan* som man anser vara mest befogad att minska på (27 respektive 20

Tabell 4. Vilket serviceområde ska det i första hand minska på (procent och rang, R)

	R	Storstads-SOM totalt	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskopsgården	Väst-SOM 2002 (Gbg)	R
Friskola	1	20	18	25	18	19	27	1
Kulturaktiviteter	2	12	12	12	10	15	9	3
Socialtjänst	3	12	12	13	14	9	7	5
Privattandläkare	4	11	12	11	10	13	0	9
Privatläkare	5	6	7	7	4	4	1	10
Gator och vägar	6	4	3	4	7	3	2	11
Tillgång till bostäder	7	4	4	4	5	3	1	15
Iddrottsanläggningar	8	4	4	3	3	4	5	7
Arbetsförmedling	9	4	5	2	3	4	5	8
Polisen	10	3	3	2	4	3	*	*

Kommentar: Tabellredovisningen ovan baseras på frågan: Om förändringar av servicen ska göras, vilket av serviceområdena anser Du att det i första hand ska minska på? Redovisningen baseras på de sex vanligast angivna områdena sammantaget i Storstads-SOM 2003. Antal svarande totalt i Storstads-SOM var 1258 personer, lägsta antal svarande i någon stadsdel var 297 personer och lägsta antal svarande i Väst-SOM 2002 (Gbg) var 757 personer. (*)=Svarsalternativet fanns ej med i denna undersökning.

⁴ Spearmans r motsvarar överensstämmelsen mellan två olika rangordningar. Maximalt värde är 1.0 och minsta möjliga värde är -1.0. Antalet svarsalternativ i Väst-SOM 2002 var 30 stycken, medan endast 26 stycken fanns i Storstads-SOM. Alla 26 i Storstads-SOM hade heller inte en motsvarighet i Väst-SOM, därför bör dessa jämförelser betraktas som relativt grova.

procent), om nedskärningar ska göras. Detta resultat kan jämföras med de 24 procent göteborgare som i 1997 års SOM-undersökning listade *friskolan* som det område man helst kunde skära ner på (Nilsson 1998, Carlsson 1998).

Därefter gör göteborgarna och de boende i Storstadsområdena ungefär motsvarande bedömningar då det gäller *kulturaktiviteter* eller *socialtjänst*. I Storstadsområdena anser man att man kan minska på *privatläkare* eller *privattandläkare*, vilket säkerligen beror på att en mycket liten andel av befolkningen i dessa områden nyttjar sådana. Vi kan också notera att samtidigt som det var många som ville *öka* satsningen på *polisen* i Storstadsområdena (16 procent), finns det också en del av samma befolkning som vill *minska* på *polisen* (3 procent). Lennart Nilsson har i tidigare undersökningar visat att medborgarnas förslag på satsningar ofta är relaterade till deras ålder, där till exempel yngre medborgare vill satsa på skolan och äldre medborgare vill satsa på vård och äldreomsorg. När det sedan handlar om tänkbara neddragningar spelar ideologifaktorn en viktigare roll. Ett tydligt mönster visar sig då där m-sympatisörer är betydligt mindre benägna att minska på friskola eller privata vårdalternativ, jämfört med s- eller v-sympatisörer (Nilsson 2002: 100f).

Kännedom om SDN-politiker i Storstadsområdena

Hur kända är stadsdelsnämndspolitikerna? Denna fråga undersöktes i de tidigare Kommunundersökningarna 1996 i Angered, Centrum, Majorna och Mölndal. Då visade det sig att politikerna i de nordöstra stadsdelarna, Gunnared och Lärjedalen, var dom mest kända. I Storstadsundersökningen 2003 mättes hur kända politikerna i stadsdelsnämndernas presidier var.⁵ När mätningen utfördes under våren 2003 var flera presidier nyttillträdda, och vi valde att mäta hur kända politikerna i både de föregående och nyttillträdda nämnderna var. Därmed mättes de som suttit i presidierna under mandatperioden 1999–2002 och även de presidier som var nyttillsatta efter valet 2002.

Tabell 5 visar att de flesta SDN-politiker är kända av ungefär var femte medborgare. Tre personer visar sig vara extra kända: *Anthony Curry* från Bergsjön är nästan lika känd som *Frank Andersson* var i Gunnared 1996 (39 procent jämfört med 41 procent). *Anna Johansson* i Bergsjön är nämnd av närmare var tredje medborgare (+29) och var fjärde kände till *Gumilla Dörner Buskas* i Biskopsgården (+26). Politikerna i Bergsjön är något mer kända än politikerna i Gunnared, Lärjedalen eller Biskopsgården, men sammantaget är politikerna i dessa områden mer kända i jämförelse med de mätningar som

⁵ Ledamöter från presidiet 1999-2002 och från 2002- har tagits med i undersökningen. Med *presidier* avses de personer som är valda till ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande i den politiska nämnden.

• *Kontakt med myndigheter och bedömning av service*

gjordes i Centrum och i Majorna 1996. I dessa mätningar låg nivåerna mellan 11 och 18 procent (Persson 1999).

Tabell 5. Kännedom om stadsdelsnämndspolitiker 1996 och 2003 (procent och medel)

Stadsdelsnämndspolitikerna i...	Andel av invånarna som känner till denne/denna person	Medelpoäng
...SDN Bergsjön		
Anthony Curry (s), ordförande 1999-2002	39	3
Kjell Arnqvist (m), 1:e vice ordförande 1999-2002	23	0
Arnar Sigurdsson (v), 2:e vice ordförande 1999-	21	2
Anna Johansson (s), ordförande 2002-	29	8
...SDN Gunnared (Gårdsten)		
Håkan G Linnarsson (s), ordförande 1999-	23	6
Roger J E Björn (m), 1:e vice ordförande 1999-	19	2
Yvonne Palm (v), 2:e vice ordförande 2002-	18	5
...SDN Lärjedalen (Hjällbo)		
Ann Lundgren (s), ordförande 2002-	21	9
Ann-Sofie Lagerstedt (fp), 1:e vice ordf. 2002-	17	6
Leif Ståhl (v), 2:e vice ordförande 2002-	20	11
Gunnar V Westerling (s), ordförande 1999-2002	21	8
Gabriel G Marawgeh (kd), 1:e vice ordf. 1999-2002	22	5
Juhani E Kivinen (v), 2:e vice ordf. 1999-2002	18	6
...SDN Biskopsgården (Norra Biskopsgården)		
Gunilla Dörner Buskas (s), ordförande 1999-	26	-6
Peter Schuckink Kool (fp), 1:e vice ordf. 2002-	22	-3
Eva-Lena Fransson (v), 2:e vice ordförande 1999-	24	-1
Åke L Jacobsson (m), 1:e vice ordf. 1999-2002	21	-3
Gunnared 1996		
Frank Andersson (s), ordförande	41	11
Marianne King (s)	30	5
Andrzej Jarzabek (mp), ersättare	28	1
Dan Wikström (v)	27	2
Roger Björn (m), vice ordförande	25	0
Lärjedalen 1996		
Arne Claesson (s), ordförande	33	-2
Göran Lindblad (m), vice ordförande	26	-3
Roy Edvardsson (c), ersättare	24	2
Juhani E Kivinen (v)	23	2
Bozena Rubic (fp)	21	-1

Kommentar: Frågan som ställdes i Storstads-SOM var: Var skulle Du personligen vilja placera några stadsdelspolitiker på nedanstående skala? Kryss angavs på en skala mellan -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) alternativt vid 'Personen är okänd för mig'. Redovisningen i mittenkolumnen baseras andelen svars personer som inte valde alternativet 'personen okänd för mig'. Den redovisade bedömningen av SDN-politikerna baseras på respektive medelvärde mellan -5 och +5 på skalan bland de som har angett ett sådant värde, multiplicerat med 10. Minsta antal personer som har besvarat någon delfråga i Storstads-SOM är 506 personer. Minsta antal svarande i Gunnared 1996 var 251 personer och minsta antal svarande i Lärjedalen 1996 var 260 personer.

Då vi jämför poängbedömningen mellan olika politiker, visar det sig att SDN Biskopsgårdens politiker faller sämst ut. Alla politiker i SDN Biskopsgården får

negativa bedömningar, till skillnad från i de övriga stadsdelarna där alla politiker får positiva omdömen. Detta kan hänga samman med de tidigare nämnda nedskärningspaket för skolan som tillkännagjordes i Biskopsgården under samma period som Storstads-SOM 2003 låg ute i fält. Den mest populära SDN-politikern i Storstadsområdena är *Leif Ståhl* (v) i SDN Lärjedalen (11).

Förtroende för politiker och tjänstemän i Göteborg och i stadsdelen

I detta kapitel diskuteras *väljarrollen* på två olika sätt. I föregående avsnitt redovisades kännedom om politiker och bedömningen av dessa. I detta avsnitt redovisas istället det förtroende som medborgarna i Storstadsområdena hyser för både politiker och olika tjänstemanna- eller personalgrupper i Göteborg eller i stadsdelen. Genom dessa olika slags mätningar kan vi bilda oss en uppfattning om relationen mellan väljarna och valda politikerna och relationen mellan väljare och personalgrupper inom olika verksamhetsområden.

I tabell 6 ser vi att de boende i Storstadsområdena är relativt missnöjda med både *kommunpolitikerna generellt* och med *tjänstemännen i Göteborgs stad*, men man är ändå något nöjdare än i Angeredsmätningen 1996. Förtroendet för kommunpolitiker har ökat från -8 i Angered 1996 till -5 i Storstads-SOM 2003. Förtroendet för Göteborgs stads tjänstemän har ökat från -10 i Angeredundersökningen till -5 i Storstadsundersökningen. *Politikerna i den egna stadsdelsnämnden* är man mindre nöjd med, förtroendet ligger i genomsnitt på -11 för dessa i Storstadsområdena.

De personalgrupper som de boende i Storstadsområdena hyser störst förtroende för är *bibliotekspersonal, sjukvårdspersonal, personal inom barnomsorg/förskola, lärare, poliser, Tryggbetsgruppen i Gårdsten/Hjällbo* och *fritidspersonal*. Förtroendet för sjukvårdspersonal har minskat betydligt sedan mätningen i Angered 1996, från +66 till +33, men denna yrkesgrupp ligger ändå fortfarande i topp. De flesta personalgrupper åtnjuter ett *lägre* förtroende 2003 i jämförelse med i Angeredsmätningen 1996. Endast *socialarbetare* och *politiker/tjänstemän i stadsdelen* erhåller motsvarande värden i båda mätningarna, förtroendet för dessa har *inte* minskat under perioden.

Tabell 6. Förtroende för politiker och olika personalgrupper (balansmått)

	Väst-SOM 2002 (Gbg)	Storstads- SOM 2002 totalt	Berg- sjön	Gård- sten	Hjällbo	Norra Biskops- gården	Ange- red 1996
Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper i Göteborg sköter sitt arbete?							
Personal inom försäkringskassan	*	14	8	15	18	14	*
Kommunpolitiker i Göteborg	0 ⁶	-5	-2	-6	-1	-7	-8
Tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning	-5 ⁷	-5	-6	-3	-3	-6	-10
Personal på arbetsförmedlingen	*	-4	-5	1	-2	-6	*
Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper sköter sitt arbete?							
Bibliotekspersonal	66	43	40	37	49	47	53
Sjukvårdspersonal	75	33	38	34	25	33	66
Personal inom barnomsorgen/förskolan	64 ⁸	26	29	25	22	24	41
Lärare i grundskola/gymnasium	49 ⁹	25	28	22	23	24	38 ¹⁰
Trygghetsgruppen (Gårdsten/Hjällbo)	*	*	*	23	28	*	*
Poliser	49	22	26	24	17	22	*
Lärare i vuxenutbildning		21	25	20	17	21	*
Fritidspersonal	50	21	22	22	20	23	39
Personal inom äldreomsorgen	43	16	20	17	14	14	33
Präster eller andra religiösa ledare	*	11	10	11	14	9	*
Boendevårdar	*	10	4	14	18	5	*
Kulturtolkar	*	7	5	8	9	8	*
Ledare i föreningslivet	*	9	10	11	7	6	*
Socialarbetare	29	2	1	6	4	2	3
Stadsdelsförvaltningens tjänstemän	*	-9	-11	-7	-9	-11	-10
Politiker i stadsdelsnämnden	*	-11	-10	-12	-7	-18	-12

Kommentar: Svartalternativen var Mycket stort förtroende, Ganska stort förtroende, Varken stort eller litet förtroende, Ganska litet förtroende, Mycket litet förtroende eller Ingen uppfattning. Balansmättet anger andelen som har svarat Mycket/ganska stort förtroende minus andelen Ganska litet/mycket litet förtroende. Minsta antal svarande i någon stadsdel är 571 personer och minsta antal svarande i Angeredsstudien var 559 personer. Minsta antal svarande i Väst-SOM 2002 (Gbg) var 984 personer. (*)=Detta svartalternativ finns inte med i aktuell undersökning.

⁶ Svartalternativet i denna undersökning är *Kommunens politiker*.

⁷ Svartalternativet i denna undersökning är *Kommunens tjänstemän*.

⁸ Svartalternativet i denna undersökning är *Personal inom barnomsorgen*.

⁹ Svartalternativet i denna undersökning är *Lärare i grundskola*.

¹⁰ Svartalternativet i denna undersökning är *Lärare*.

Skillnaderna mellan de olika stadsdelarna är heller inte särskilt dramatiska. Den mest markanta skillnaden är förtroendet för bibliotekspersonal som är betydligt större i Bergsjön i jämförelse med i Norra Biskopsgården (+40 respektive +23). Då det gäller boendevårdar är förtroendet större i Gårdsten och Hjällbo (+14/+18) i jämförelse med i Bergsjön och i Norra Biskopsgården (+4/+5).

Nivåskillnaderna mellan göteborgarnas förtroende i allmänhet och Storstadsinvånarnas förtroende är däremot tydliga. Medan göteborgarna har förtroendet +29 för *socialarbetare*, hyser de boende i Storstadsområdena endast ett förtroende om +2. För *sjukvårdens personal* hyser göteborgarna förtroendet +75, medan de boende i Storstadsområdena endast hyser +33. Motsvarande mönster finner vi i alla jämförbara avseenden mellan Väst-SOM 2002 (Gbg) och Storstads-SOM 2003. Göteborgarna är till och med något nöjdare med sina kommunpolitiker, de erhåller balansmättet 0, medan omdömet bland de boende i Storstadsområdena är -5. Vi kan därmed konstatera att de boende i Storstadsområdena generellt hyser ett *lägre* förtroende för politiker och de flesta personalgrupper än vad göteborgarna i allmänhet har. Endast förtroendet för *tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning* får ett likvärdigt omdöme av båda grupperna.

Brukarrollen och väljarrollen: en sammanfattning

Vi kan utifrån de undersökningar som har redovisats i detta kapitel nu konstatera följande:

- De boende i Storstadsområdena är lika nöjda som göteborgarna då det gäller servicen som helhet i Göteborg under de senaste 12 månaderna. Däremot är man mindre nöjd med servicen i den egna stadsdelen. Man är nöjdst med servicen i Hjällbo (+37) och minst nöjd i Bergsjön (+5). I jämförelse med Angeredsstudien 1996 är man i de flesta fall mindre nöjd idag med välfärdsservicen i Storstadsområdena. Endast *äldreomsorg* och *socialtjänst* visar en något högre nöjdhet idag. I flertalet fall är de boende i Storstadsområdena också mindre nöjda med välfärdsservicen jämfört med göteborgarna generellt. Dock är man i Storstadsområdena nöjdare med *gator och vägar, tillgången till bostäder, arbetsförmedling, äldreomsorg* och *socialtjänst*.
- Även om *brukarna* av olika välfärdstjänster generellt är nöjdare än befolkningen i allmänhet, så visar det sig att också *brukarna* i Storstadsområdena är mindre nöjda än brukarna i Göteborg 2002 eller i Angered 1996. Endast vad gäller *socialtjänsten* är brukarna i Storstadsområdena nöjdare än brukarna i Angeredsstudien.
- När svarspersonerna ombeds göra prioriteringar för vilka områden det i första hand bör satsas på, eller minskas på, är de boende i Storstadsområdena inte överens med Göteborgarna om vad man bör satsa på. De

boende i Storstadsområdena prioriterar *vårdcentraler, polisen och möjligheten att få jobb*, medan göteborgarna i allmänhet prioriterar *sjukbusvård, tillgång till bostäder och kommunal grundskola*. Då det gäller minskningar är meningarna mer samstämmiga. De boende i Storstadsområdena anser att man i första hand kan minska på *friskolan*, i andra hand på *kulturaktiviteter* och i tredje hand kan det minskas på *socialtjänsten*. Göteborgarna i allmänhet vill minska på *friskolan, regioninformation och kulturaktiviteter*, i nämnd ordning.¹¹ I rollen som brukare kan vi säga att de boende i Storstadsområdena generellt är mindre nöjda med välfärdsservicen i jämförelse med göteborgarna och i jämförelse med Angeredsstudien 1996. Samtidigt är också centralt att notera Storstadsinvånarnas tänkbara prioriteringar och satsningar i dessa avseenden skiljer sig från göteborgarnas generella önskemål.

- I rollen som väljare har här tre aspekter täckts in: kännedom om SDN-politikerna, bedömning av dessa samt uppskattat förtroende för kommunens politiker och olika tjänstemän eller yrkesgrupper. De flesta SDN-politiker är kända av var femte medborgare i Storstadsområdena, och några politiker är mer kända än så. *Antony Curry* i Bergsjön är känd av mer än var tredje Bergsjöbo (39 procent), dvs nästan lika känd som Frank Andersson var i Angered 1996. Alla politiker i de östra stadsdelarna får positiva omdömen på en skala mellan -5 till +5. Endast i Norra Biskopsgåden ges negativa omdömen om SDN-politikerna. Förtroendet för kommunpolitiker i Göteborg är något lägre i Storstadsområdena än vad det är för göteborgare i allmänhet. Förtroendet för SDN-politikerna är i samma nivå i Storstadsområdena idag som det var i Angered 1996, och förtroendet för Göteborgs Stads tjänstemän är i nivå med göteborgarnas. För övriga personalgrupper finner vi dock ett *lägre* förtroende i Storstadsområdena i jämförelse med det förtroende som göteborgarna hyser generellt. Denna lägre nöjdhet med olika personalgrupper sammanfaller med den generellt lägre nöjdheten med service bland både brukare och boende i allmänhet i Storstadsområdena.

¹¹ *Regioninformation* ingick inte som ett svarsalternativ i Storstads-SOM 2003.

DEMOKRATISKT DELTAGANDE OCH DELAKTIGHET

Ett av målen i Storstadspropositionen är *demokrati och delaktighet i storstaden* (prop. 1997/87: 165). Demokratifrågorna har ställts i fokus av både Justitiedepartementet och flera forskargrupper (jfr Norén Bretzer 2003, Gilljam m fl 2003, Persson 1999). Demokrati och delaktighet kan definieras och mätas på många olika sätt, och i detta kapitel kommer vi att närmare diskutera:

- intresse för politik,
- medborgarnas villighet att engagera sig,
- föräldrarnas villighet att engagera sig,
- medborgarnas generella bedömningar av att vid behov kunna påverka olika verksamheter,
- medborgarnas aktiva försök att påverka stadsdelsnämndens aktiviteter,
- medborgarnas aktivitet i föreningslivet,
- nöjd med demokratin i Göteborg och i stadsdelen.

Flertalet av ovanstående frågor som ställts i Storstads-SOM 2003 kommer att kunna jämföras med Angeredsstudien 1996 eller med tidigare Väst-SOM-undersökningar för Göteborgs kommun.

Intresse för politik i Göteborgs Storstadsområden

Intresset för *politik i allmänhet* är något lägre i Göteborgs Storstadsområden år 2003, jämfört med Angered 1996 (44 procent respektive 48 procent). Om vi jämför med göteborgarna i allmänhet år 2002 är skillnaden ännu större, eller -11 procent. När vi i stället frågar om intresset för politiska frågor som rör Göteborg, är intresset lika stort bland göteborgarna i allmänhet och bland de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården (55 procent).

I de olika stadsdelarna är det i Bergsjön som det politiska intresset är som störst. Även i Norra Biskopsgården är man lika intresserad av stadsdelspecifika politiska frågor som i Bergsjön. Medborgarnas politiska intresse är i Storstadsområdena i allmänhet högre för närområdet, stadsdelen och Göteborg, än vad det är för politik i stort (jfr Persson 1999). Detta förhållande

kan noteras både i Storstads-SOM och i Angeredsstudien. Däremot återfinns detta förhållande inte i Väst-SOM 2002 (Göteborg).

Tabell 1. Intresse för politik i Göteborgs Storstadsområden (procent)

	Hur intresserad är Du i allmänhet av politik?	Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör Göteborg?	Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör [Din stadsdel, SDN]?
Storstads-SOM 2003:			
Bergsjön	48	59	50
Gunnared (Gårdsten)	41	51	46
Lärjedalen (Hjällbo)	42	53	48
Biskopsgården	47	58	50
Totalt	44	55	47
Angered 1996:			
Gunnared	47	58	59
Lärjedalen	50	69	66
Väst-SOM 2002 (Gbg):	55	55	*

Kommentar: I tabellen ovan anges andel som har svarat *Mycket intresserad* eller *Ganska intresserad*. Övriga svarsalternativ var: *Inte särskilt intresserad* och *inte alls intresserad*. Minsta antal svarande i Storstads-SOM var 610 personer, minsta antal svarande i Angeredsstudien var 595 personer och minsta antal svarande i Väst-SOM 2002 (Gbg) var 1062 personer.

Benägenhet att engagera sig

Benägenheten att vilja ta ett *partipolitiskt uppdrag* i stadsdelsnämnden eller centralt i Göteborg ligger på ungefär samma nivå i alla stadsdelar, drygt en av fyra kan tänka sig detta. Denna *uppdragsbenägenhet* kan sägas ha *ökat* sedan Angeredsstudien genomfördes, då endast knappt var femte medborgare kunde tänka sig att åta sig ett sådant uppdrag.

Även då det gäller benägenheten i allmänhet att åta sig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till barnens skola (brukarstyrelse), är benägenheten något större i Storstadsområdena idag, jämfört med benägenheten i Angered 1996. Ökningen i detta avseende är ca 5 procentenheter.

Hur benägna är de boende i Storstadsområdena att engagera sig i ideella aktiviteter? Här saknas i stort relevanta jämförelsepunkter, med Angeredsstudien kan vi endast göra jämförelser i tre avseenden. Benägenheten att engagera sig ideellt var något högre i Angered 1996 då det gällde *arbete mot våld och droger* samt *skötsel av parker och närområden*. Däremot är benägenheten att engagera sig för *kulturaraktiviteter* större i Storstadsområdena idag.

Intressanta skillnader kan noteras mellan de fyra Storstadsområdena Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården. Frivilliga insatser framträder som betydligt mer tänkbara bland de boende i Norra Biskopsgården i jämförelse

med i Bergsjön. I Norra Biskopsgården är man mer villig att göra insatser inom barn och ungdomsverksamhet, föreningsarbete, arbete mot våld och droger samt kulturaktiviteter (skillnad +10, +8, +8, +10). I övrigt är skillnaderna mellan stadsdelarna inte så stora, men dessa två ytterligheter Bergsjön och Norra Biskopsgården framträder även i övriga exempel.

Tabell 2. Medborgarnas villighet att engagera sig (procent)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskopsgården	Totalt	Angered 1996
Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett politiskt uppdrag i kommunen för det parti Du sympatiserar med...						
...i stadsdelsnämnden?	26	28	28	29	28	19
...i fullmäktige/central nämnd eller styrelse i Göteborg?	24	26	28	27	26	17
Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till Ditt barns skola?	54	53	54	56	54	49
<i>Skulle Du kunna tänka Dig att på Din fritid göra en frivillig insats inom...</i>						
Barn och ungdomsverksamhet	49	51	54	59	53	*
Arbete mot våld och droger	47	53	53	55	52	61
Kontakt med äldre	46	50	48	51	49	*
Kulturaktiviteter	40	40	47	50	44	37
Föreningsarbete	38	41	43	46	42	*
Skötsel av parker och närområden	35	37	35	37	36	42
Kontaktperson för nyinflyttad	31	33	35	36	33	*
HjällboForum	*	*	30	*	*	*

Kommentar: Siffrorna ovan anger den andel som har svarat Ja, absolut eller Ja, kanske. Övriga svarsalternativ var Nej, troligen inte och Nej, absolut inte. Procentbasen utgörs av dem som har besvarat frågan. Minsta antal svarande i någon stadsdel i Storstads-SOM på frågan om politiskt uppdrag var 564 personer (Angeredsstudien=574 personer), minsta antal svarande i Storstads-SOM på frågan om uppdrag i råd eller styrelse var 343 personer (Angeredsstudien=562 personer), och minsta antal svarande i Storstads-SOM på frågan om frivilliga insatser var 527 personer (Angeredsstudien=536 personer).

Om vi återvänder till brukarna och skolan, så har även en analys gjorts för de som faktiskt har egna barn. Av de som är föräldrar och är bosatta i Storstadsområdena, kan 57 procent tänka sig att engagera sig i en brukarstyrelse eller motsvarande, knutet till barnets skola. Även här skiljer Norra Biskopsgården ut sig, här finns en högre benägenhet att engagera sig i jämförelse med föräldrarna i andra områden. Sammantaget var dock föräldrarna i

Angeredsstudien mer benägna till denna typ av uppdrag i jämförelse med föräldrarna i dagens Storstadsområden (-10 procent). Däremot är uppdragsbenägenheten större i Storstadsområdena i jämförelse med vad den var i Göteborg i allmänhet år 2000 (57 respektive 51 procent).

Tabell 3. Föräldrarnas villighet att engagera sig (procent)

Föräldrar i respektive område	Villighet att engagera sig?		Antal
	Ja	Nej	
<i>Totalt Storstads-SOM 2003</i>	57	43	1080
Bergsjön	56	44	341
Gårdsten	58	42	336
Hjällbo	53	47	364
Norra Biskopsgården	62	38	333
<i>Angered 1996</i>	67	33	228
<i>Väst-SOM 2000 (Göteborg)</i>	51	49	539

Kommentar: Som potentiella brukare definieras här de som själva har uppgett att de har barn. I kategorin Ja redovisas här de som har svarat Ja, absolut eller Ja kanske. I kategorin Nej redovisas här de som har svarat Nej, troligen inte eller Nej, absolut inte.

Bedömningen av att kunna påverka vid behov

Att själv vara benägen att ta ett uppdrag av mer formell eller ideell karaktär är en sak. Att tro att det är meningsfullt att försöka påverka *om man försöker* är en annan sak. I Storstadsundersökningen 2003 och i Angeredsundersökningen mättes just dessa uppfattningar, bedömningen av att kunna påverka om behovet uppstår.

I tabell 4 finner vi att de boende i Storstadsområdena bedömer att möjligheterna att kunna påverka verksamheter är som störst då det gäller *boendemiljön* (22 procent anser att det finns goda möjligheter). Minst möjligheter anser man att det är att påverka *äldreomsorgen*. Då *polisen* är en statlig verksamhet representerad lokalt, skulle man kunna förvänta sig att denna verksamhet är minst möjligt att påverka, ändå anses polisen lika påverkbar som grundskolan och socialtjänsten och till och med mer påverkbar än äldreomsorgen. Detta, trots att både grundskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen ligger under det lokala SDN-ansvaret.

Det är också intressant att kunna konstatera att i *alla avseenden* är uppfattningen att det finns goda möjligheter att påverka som störst i Hjällbo. Någon tydlig förklaring till detta känner författaren inte till, men är värd att utforska vidare. Däremot är bilden mer splittrad när det gäller vilka i stadsdelar man uppfattar att påverkansmöjligheterna är som lägst. De största skillnaderna mellan stadsdelar hittar vi inom *barnomsorgen* (+8) och *socialtjänsten* (+8).

Tabell 4. Medborgarnas bedömningar av möjligheten att vid behov påverka olika verksamheter (procent)

Vilka möjligheter har Du att vid behov påverka verksamheten i [Din stadsdel] på följande områden?	Storstads-SOM 2003				Angered 1996			
	Goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Dåliga möjligheter	Ingen uppfattning	Goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Dåliga möjligheter	Ingen uppfattning
Boendemiljö	22	18	23	37	*	*	*	*
Bergsjön	20	15	23	42				
Gårdsten	22	18	20	40				
Hjällbo	26	20	20	34				
N. Biskopsg.	19	22	29	30				
Barnomsorg	16	12	18	54	13	15	39	33
Bergsjön	12	11	17	60				
Gårdsten	15	9	15	61				
Hjällbo	20	16	17	47				
N. Biskopsg.	18	12	20	50				
Grundskola	14	13	19	54	14	14	39	32
Bergsjön	11	12	18	59				
Gårdsten	12	11	17	60				
Hjällbo	21	15	18	46				
N. Biskopsg.	13	13	25	49				
Polisen	14	13	23	50	*	*	*	*
Bergsjön	11	14	24	51				
Gårdsten	13	12	22	53				
Hjällbo	18	12	22	48				
N. Biskopsg.	14	14	25	47				
Socialtjänst	14	12	21	53	10	15	38	42
Bergsjön	11	13	19	57				
Gårdsten	14	11	19	56				
Hjällbo	19	12	21	48				
N. Biskopsg.	11	13	25	51				
Äldreomsorg	10	13	18	59	7	12	40	40
Bergsjön	8	12	19	61				
Gårdsten	9	12	16	63				
Hjällbo	14	14	18	54				
N. Biskopsg.	8	15	20	57				

Kommentar: Svartalternativen Mycket goda möjligheter eller Ganska goda möjligheter redovisas ovan som (Goda möjligheter). Svartalternativen Varken goda eller dåliga möjligheter och Ingen uppfattning särredovisas ovan. Svartalternativen Ganska dåliga möjligheter och Mycket dåliga möjligheter redovisas ovan som (Dåliga möjligheter). Minsta antal svarande i Storstads-SOM var 2.394 personer och minsta antal svarande i Angeredsstudien var 557 personer.

Då det gäller jämförelser med Angeredsstudien, kan en skönjbar ökning noteras då det gäller de boendes uppfattningar om möjligheten att kunna påverka. Skillnaderna är dock mycket små.

Medborgarnas aktiva försök att påverka i Storstadsområdena

Vi har nu undersökt både medborgarnas potentiella uppdragsbenägenhet eller engagemangsbenägenhet, och deras bedömning av möjligheten att kunna påverka om man faktiskt försöker. En tredje aspekt som återstår, är att undersöka andelen som *faktiskt* har försökt att påverka verksamheten i den egna stadsdelen. Redovisningen i tabell 5 visar att nästan en av tio har försökt att påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter under det senaste året. Av dessa tio procent uppger nästan hälften, eller 46 procent, att de helt eller delvis hade framgång i sina försök att påverka.

Tabell 5. Medborgarnas aktiva försök att påverka (procent)

Har Du under de senaste 12 månaderna försökt påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter?		Storstads-SOM: Om JA, på vilket sätt försökte Du påverka stadsdelsnämnden under det senaste året? Väst-SOM 2002: Om ja, på vilket sätt försökte Du påverka kommunen? Du kan ange flera sätt.									
		Ja	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Storstads-SOM 2003											
Bergsjön	9										
Gårdsten	6										
Hjällbo	8										
N. Biskopsgården	13										
Totalt	9	27	18	7	8	23	17	29	17	26	
Väst-SOM 2002 (Gbg):¹	25	30	26	6	7	11	15	63	*	11	

Kommentar: Svartalternativen A - I representerar följande:

A=Tog kontakt med kommunal tjänsteman

B=Tog kontakt med kommunpolitiker

C=Arbetade aktivt i partiorganisation

D=Arbetade aktivt i aktionsgrupp eller byalag

E=Arbete i annan organisation eller förening

F=Skrev insändare eller artikel i tidning

G=Deltog i namninsamling eller demonstration

H=Tog kontakt med Agenda 21-kontoret

I=Annat sätt

¹ Frågan i denna undersökning var delvis annorlunda, den formulerades enligt följande: Har Du själv någon gång - eventuellt tillsammans med andra - försökt påverka ett kommunalt beslut eller kommunens planer?

Det vanligaste tillvägagångssättet är att försöka påverka är att delta i *namninsamling eller demonstration*, eller att *kontakta kommunal tjänsteman eller politiker*.

Jämförelsen med göteborgarna i Väst-SOM 2002 är inte helt rättvis, eftersom man i denna undersökning frågar efter engagemang *någon gång*, det vill säga inte enbart under det senaste året, och därför är jämförbarheten begränsad. Vi kan dock se att sätten att agera följer samma mönster här, för de göteborgare som någon gång har försökt att påverka ett kommunalt beslut är det vanligast att man har deltagit i namninsamling eller demonstration. Näst vanligast är att man har kontaktat kommunal tjänsteman eller politiker.

Medborgarnas aktivitet i föreningslivet

Ofta tillskrivs det medborgerliga engagemanget ett stort värde i det demokratiska samhället, och ett vanligt sätt att mäta detta engagemang är genom att undersöka aktiviteten inom föreningslivet (jfr Putnam 1996). Många gånger benämns föreningslivet som just en *skola i demokrati* (SCB 2003). Även i Storstadspropositionen betonas föreningslivets roll i integrationsprocessen (prop. 1997/98, s. 23, 105f). Vilket engagemang i föreningslivet kan vi finna i Göteborgs Storstadsområden?

Resultaten i tabell 6 och figur 1 visar att andelen av befolkningen som är medlem i minst en förening är lägre i Göteborgs storstadsområden i jämförelse med bland göteborgarna generellt, men nivåerna är ändå glädjande höga. I storstadsområdena är 69 procent av de boende medlem i minst en förening, medan bland göteborgarna är 88 procent medlem i minst en förening (en differens på -19). I Angered 1996 var 85 procent av de boende medlem i minst en förening.

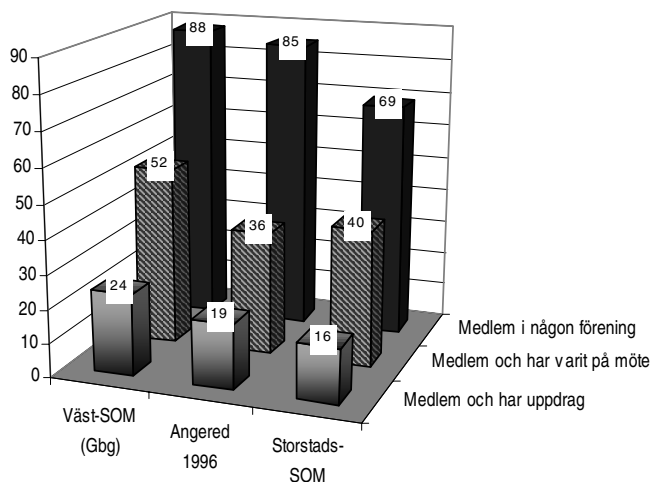
Tabell 6. Föreningsaktivitet i Göteborg och i Storstadsområdena (procent)

Föreningsaktivitet	Väst-SOM	Bergsjön	N. Biskops- gården	Gårdsten	Hjällbo	TOTALT	Angered 1996
	2002 (Gbg)						
Ej medlem i någon förening	12	29	29	33	32	31	15
Medlem i minst en förening	35	29	30	31	28	29	50
Medlem och har varit på möte i minst en förening	29	25	27	21	22	24	16
Medlem och har uppdrag i minst en förening	24	17	14	15	18	16	19
<i>Summa</i>	100	100	100	100	100	100	100

Kommentar: Minsta antal svarande i Storstads-SOM i någon stadsdel var 674 personer, antal svarande i Väst-SOM 2002 (Gbg) var 1014 personer och antal svarande i Angeredsstudien var 598 personer. Personer som inte har besvarat någon delfråga (0) ingår i basen och dessa har kodats som ej medlemmar.

Skillnaderna är mindre mellan grupperna om vi jämför vilka som har varit på ett föreningsmöte under senaste året, då är skillnaden mellan göteborgarna och Storstadsinvånarna -12. Skillnaden mellan de som har minst ett styrelseuppdrag

Figur 1. Föreningsaktivitetsnivåer i Göteborg och i Storstadsområdena (procent)

bland göteborgarna och Storstadsinvånarna är -8, och jämfört med Angeredsstudien är skillnaden -3 i detta avseende. Figur 1 kompletterar här tabell 6 genom att de som har uppdrag också förutsätts ha varit på föreningsmöte och vara medlemmar, och så vidare.

Skillnaderna mellan de fyra Storstadsområdena är dock inte särskilt stora, nivåerna ligger förhållandevis lika i de olika stadsdelarna. Det är dock något fler som har styrelseuppdrag i Hjällbo, jämfört med i andra Storstadsområden.

Nöjd med demokratin i Göteborgs Storstadsområden

Vid sidan av de olika demokratiaspekter, indikatorer på politiskt deltagande och utvärdering av möjligheten att påverka delar av välfärdsservicen, brukar statsvetare även ta upp frågan om medborgarnas generella nöjdhet med demokratin. Demokratibegreppet omfattar vanligen flera olika nivåer, eftersom vi har konstruerat flera olika sådana *demos*. Det har kommit att bli allt mer relevant att tala om en *fjernivådemokrati* vid 2000-talets början (Nilsson 2002).

Tabell 7. Nöjd med demokratin på olika nivåer (procent mycket/ganska nöjd)

	Bergsjön	Gårdsten	Hjällbo	N. Biskops- gården	Totalt	Angered 1996	Väst-SOM 02 (Gbg)
<i>Storstads-SOM 2002:</i>							
EU	34	37	39	34	36	*	33
Sverige	64	57	65	57	61	*	74
Göteborg	61	58	63	53	59	51	67
Stadsdelen	46	52	53	34	46	44	*

Kommentar: Frågan som ställdes i Storstads-SOM var, Hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i... Frågan var något annorlunda formulerad i Väst-SOM, där formulerades den på följande sätt: På det hela taget, hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i... Svartalternativen anges ovan i tabellen. Minsta antal svarande i Storstads-SOM var 638 personer. Minsta antal svarande i Angeredsundersökningen var 565 personer. Minsta antal svarande i Väst-SOM var 970 personer. (*)=Frågan ej ställd i denna undersökning.

De boende i Göteborgs Storstadsområden är mest nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige, och även göteborgarna i allmänhet är mest nöjda med hur demokratin fungerar på den nationella nivån. I Storstadsundersökningen 2003 är man också något nöjdare med hur demokratin fungerar år 2003 i Göteborg och i stadsdelen i jämförelse med vad deltagarna i Angeredsstudien tyckte år 1996. De boende i Göteborgs Storstadsområden är till och med något nöjdare med hur demokratin fungerar i EU, än vad som är uppfattningen i denna fråga hos göteborgarna generellt. Mest nöjda med demokratin på olika nivåer är invånarna i Hjällbo. Boende i Norra Biskopsgården är definitivt minst nöjda med hur demokratin fungerar i den egna stadsdelen, vilket kan hänga samman med de neddragningar inom skolan som annonserades vid samma tidpunkt som Storstadsundersökningen gick ut i fält (jfr kapitel 4).

Demokratiskt deltagande i Göteborgs Storstadsområden i korthet

- Generellt finner vi ett lägre intresse för politik i allmänhet i Göteborgs Storstadsområden, i jämförelse med hos göteborgarna i allmänhet. Intresset är dock större för politiska frågor som rör Göteborg eller den egna stadsdelen.
- Benägenheten att ta ett partipolitiskt uppdrag är betydligt större i Göteborgs Storstadsområden i dag, jämfört vad det var i Angered 1996. I Storstadsområdena kan mer än var fjärde medborgare tänka sig ett sådant uppdrag idag i stadsdelsnämnden eller centralt i Göteborg. År 1996 kunde knappt var femte invånare i Angered tänka sig ett sådant uppdrag. Föräldrars benägenheten att ta ett opolitiskt uppdrag i en brukarstyrelse har minskat sedan 1996. Bland de som själva är föräldrar, kan idag 57 procent tänka sig ett sådant uppdrag, medan hela 67 procent av föräldrarna i Angeredsundersökningen kunde tänka sig ett sådant. Dessa nivåer är dock att betrakta som mycket höga.

- Mellan var annan och var tredje boende i Storstadsområdena kan tänka sig att göra frivilliga insatser inom olika områden. Var annan kan tänka sig att göra insatser inom barn- och ungdomsverksamhet eller inom arbete mot våld och droger. Den största handlingsberedskapen för denna typ av insatser finns i Norra Biskopsgården.
- Den potentiella möjligheten att kunna påverka om eller när man så vill, bedömer de boende i Storstadsområdena vara som störst då det gäller deras *boendemiljö* och som minst då det gäller *äldreomsorgen*. Genomgående uppfattas dessa potentiella påverkansmöjligheter som störst i Hjällbo. När det gäller medborgarnas aktiva försök att påverka är det dock främst i Norra Biskopsgården som sådana försök har gjorts. Vanligaste sätten att påverka är att delta i namninsamling eller demonstration, eller att man tar kontakt med en kommunal tjänsteman eller politiker. Nästan hälften av de som har försökt att påverka, eller 46 procent, anser att de helt eller delvis hade framgång i sina försök.
- Andelen föreningsengagerade är betydligt lägre i Göteborgs Storstadsområden i jämförelse med bland göteborgarna i allmänhet. Närmare 70 procent av de boende är medlemmar i minst en förening bland de boende i Storstadsområdena, jämfört med 88 procent bland göteborgarna i allmänhet. Inga stora skillnader går dock att finna mellan de fyra områdena Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården, den generella skillnaden gentemot göteborgarna i allmänhet är lika giltig för alla dessa områden. Även vanan att besöka föreningsmöten eller att ha styrelseuppdrag är lägre i dessa områden än bland göteborgarna i allmänhet.
- De boende i Göteborgs Storstadsområden är mest nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige, och minst nöjda med hur den fungerar i EU. De är också något mer nöjda med hur demokratin fungerar i den egna stadsdelen i jämförelse med uppfattningen i Angered 1996. Mest nöjda med demokratin på alla nivåer är de boende i Hjällbo, medan de boende i Norra Biskopsgården är minst nöjda med det sätt som demokratin fungerar i den egna stadsdelen. Detta kan ha ett samband med att Storstadsunderökningen 2003 skickades ut vid samma tidpunkt som politikerna i SDN Biskopsgården annonserade kraftiga nedskärningar inom skolan, vilket då skapade kraftfulla protester.

SUMMERING BERGSJÖN, GÅRDSTEN, HJÄLLBO OCH NORRA BISKOPSGÅRDEN

Göteborgs Storstadsområden jämfört med hela Göteborg

De boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården är lika nöjda som övriga göteborgare med att bo i Göteborg. Däremot är man betydligt mindre nöjda med att bo i den stadsdel där man bor, eller i bostadsområdet.

Det är också mycket riktigt ett karaktäristiskt drag för dessa stadsdelar att befolkningsomsättningen är högre än i andra delar av Göteborg. Mellan två till tre gånger fler flyttar ut och in till dessa stadsdelar, jämfört med Göteborg i stort. Omsättningen i Göteborg ligger på 5 procent, medan den i Norra Biskopsgården till exempel ligger på 15 procent.

Förvärvsintensiteten i Sverige var 74 procent år 1999 för 20-64-åringar. I Göteborg samma år låg den på 70 procent. Enligt SOM-undersökningen 2003 var den endast 38 procent i Göteborgs storstadsområden, och bland de som var uppvuxna utomlands var den 30 procent. Siffrorna från Göteborgs stadskansli är något högre, de visar att förvärvsintensiteten låg mellan 37 och 44 procent år 2000, och denna uppgift gäller för 25-64-åringar. Huvudintrycket är att förvärvsintensiteten i Storstadsområdena befinner sig på en *betydligt* lägre nivå jämfört med riket och med hela Göteborg, vilket också är en orsak till att dessa områden är föremål för just denna Storstads-satsning.

Denna lägre förvärvsintensitet, eller andel av den vuxna befolkningen som arbetar, får en rad konsekvenser. En sådan är att *bidragsberoendet* i dessa områden är högre än bland göteborgarna generellt. Att under det senaste året ha mottagit socialbidrag eller introduktionsersättning är nästan sex gånger vanligare i dessa områden, jämfört med i Göteborg i stort, enligt Storstads-SOM 2003. Att under senaste året ha mottagit sjukbidrag, förtidspension eller A-kassa är dubbelt så vanligt förekommande bland de boende i Storstadsområdena, jämfört med bland göteborgarna i allmänhet. Upplevelsen av möjligheterna att komma in på arbetsmarknaden eller att starta företag bedöms också som sämre år 2003, jämfört med två år tidigare. En av orsakerna till svårigheterna att komma in på arbetsmarknaden kan vara att utbildningsförhållandena ser annorlunda ut. Bland de boende i Storstadsområdena saknar ungefär 10 procent av befolk-

ningen fullständig grundskola, och andelen utbildade vid högskola och/eller universitet är 15 procent lägre, i jämförelse med förhållandena för göteborgarna i allmänhet.

En annan följd av låg förvärvsintensitet är låga inkomster, vilket i sin tur leder till att till exempel prenumeration på dagstidning väljs bort. Av göteborgarna är det 29 procent som saknar en dagstidningsprenumeration, medan det hos befolkningen i Göteborgs Storstadsområden är hela 68 procent som saknar en sådan prenumeration. Skillnaderna är dock inte lika dramatiska då det gäller nyhetsinhämtning från TV och radio. 72 procent lyssnar på sådana nyhetsprogram i Storstadsområdena minst fem dagar i veckan, vilket kan jämföras med 77 procent av göteborgarna i allmänhet. Det är också vanligare att de boende i Storstadsområdena lyssnar på icke-svenskspråkiga nyheter, var fjärde boende inhämtar sådan information, till exempel via parabol. Språkförståelsen är också relativt hög i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården, där minst 70 procent anser sig kunna använda det svenska språket mycket eller ganska bra i olika avseenden.

När det gäller hur man ställer sig till välfärdsservicen, finns det inga skillnader mellan boende i Göteborg och boende i Storstadsområdena då det gäller nöjdhet med servicen i Göteborg under det senaste året. När vi i stället frågar om nöjdhet med servicen i den egna stadsdelen, ligger dock denna i snitt 10 balansmåttsenheter lägre. De boende i Storstadsområdena är mest nöjda med kollektivtrafiken, bibliotek och försäkringskassan. Göteborgarna är mest nöjda med biblioteken, privattandläkare och kollektivtrafiken. Brukarna i Storstadsområdena är generellt mindre nöjda än brukarna i Göteborg. Största skillnaderna mellan göteborgare och de boende i Storstadsområdena hittar vi då det gäller *idrottsanläggningar* (skillnad 38 balansmåttsenheter) och *kulturaktiviteter* (skillnad 36 balansmåttsenheter). De två grupperna gör dock nästan samma bedömning då det gäller *arbetsförmedlingen*, skillnaden i detta avseende är endast 2 balansmåttsenheter.

De boende i Storstadsområdena har också en annan mening än göteborgarna när vi frågar vilka välfärdsområden man helst bör satsa på. I Storstadsområdena vill man helst se ökade satsningar på *vårdcentraler*, *polisen* och *möjligheten att få jobb*. Göteborgarna i allmänhet vill i första hand prioritera *sjukbusvård*, *tillgång till bostäder* och *kommunal grundskola*. Medan de boende i Storstadsområdena i första hand vill satsa på *vårdcentraler*, är detta alternativ endast det fjärde mest prioriterade för göteborgarna. Det är dock intressant att *vårdcentralerna* nämns som viktiga att satsa på för båda grupperna, inte minst med tanke på de nedskärningsförslag som Västra Götalandsregionen nyligen har presenterat.¹ På frågan

¹ "Många utan egen vårdcentral", Göteborgs-Posten 2003-12-05.

om vad man i första hand kan minska på då det gäller välfärdsservicen, menar båda grupperna att *friskolan*, *kulturaktiviteter* och *socialtjänsten* är verksamheter som i första hand kan diskuteras om nedskärningar ska göras.

Ett av målen i Storstadspropositionen är *demokrati och delaktighet i storstaden*. Det generella intresset för politik är lägre bland de boende i Storstadsområdena, jämfört med detta intresse bland göteborgarna i allmänhet. Däremot är intresset för politiska frågor som rör Göteborg *lika stort* bland göteborgarna och de boende i Storstadsområdena. Det visar sig också att det finns en mycket stor vilighet att engagera sig i såväl partipolitisk aktivitet som mer opolitiska eller ideella verksamhetsformer. Hela 28 procent av invånarna i Storstadsområdena kan tänka sig ett politiskt uppdrag i stadsdelsnämnden och 26 procent kan tänka sig ett sådant uppdrag i fullmäktige eller central nämnd i Göteborg. Motsvarande siffra för göteborgarna år 2002 var 25 procent. Då det gäller benägenheten att engagera sig i skolstyrelser eller frivilliga insatser inom barn- och ungdomsverksamheter eller arbete mot våld och droger, kan hälften av alla tillfrågade i Storstadsområdena tänka sig detta. I dessa avseenden finns här en stor potentiell demokratiressurs.

På frågan hur många som *faktiskt* har försökt att påverka, svarar 9 procent att de har försökt att göra detta under det senaste året. Nästan hälften eller 46 procent menar också att de helt eller delvis hade framgång i sina försök att påverka. De vanligaste sätten att göra detta är att delta i namninsamling eller demonstration, eller att kontakta en kommunal tjänsteman. Föreningsaktiviteten bland de boende i Storstadsområdena är lägre än bland göteborgarna i allmänhet. Av göteborgarna är 88 procent medlem i minst en förening och bland medborgarna i Storstadsområdena är 69 procent medlem i minst en förening. Skillnaden mellan de som är uppvuxna i Sverige och i annat land är dock endast 7 procent (uppvuxen i Sverige: 74 procent föreningsmedlemmar, uppvuxen i annat land: 67 procent föreningsmedlemmar). Denna höga grad av föreningsaktivitet är positiv, och kan vara en av flera viktiga vägar till integration i det svenska samhället.

Nöjdheten med demokratin i Storstadsområdena är bättre än i Angeredsstudien 1996 då det gäller både Göteborg och den egna stadsdelen. Göteborgarna är dock nöjdare med hur demokratin fungerar i Göteborg, i jämförelse med de boende i Storstadsområdena, men i gengäld är Storstadsområdenas medborgare något mer nöjda med hur demokratin fungerar i EU.

Den stora sammantagna bilden här, är att Storstadsområdenas huvudsakliga problem handlar om tillgång till arbete och utbildning. Nyttjande av svenska medier är inte något större problem, men handlar i hög grad om ekonomi. Språkförståelsen är relativt god – åtminstone bland de som har kunnat besvara

SOM-institutets enkäter – och både latenta demokratiska resurser finns i hög grad, liksom de faktiskt utnyttjade demokratiresurserna.

Vad kännetecknar de olika stadsdelarna i Storstadsområdena?

Ovan redovisades centrala likheter och skillnader mellan de boende i Storstadsområdena i Göteborg och göteborgarna i allmänhet. I detta avsnitt kommer de relevanta jämförelserna i stället att vara inriktade på likheter och skillnader mellan de fyra områdena Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården.

Bergsjön

Unga män i Bergsjön är mest missnöjda med att bo i Bergsjön. De boende i Bergsjön är också *minst nöjda med servicen*, endast 28 procent instämmer i påståendet att man kan handla det mesta i Bergsjön, medan hela 73 procent instämmer med detta påstående i Hjällbo. Som en konsekvens av detta, visar Bergsjön de lägsta siffrorna då det gäller nöjdhet med affärer och butiker, post- och bankservice, matserveringar eller caféer. Det är dock vanligast att de boende i Bergsjön instämmer i *att naturen i Bergsjön är en tillgång för de boende*, och kanske är det därför som det upplevda hälsotillståndet är högst i Bergsjön, relativt övriga Storstadsområden.

Högsta andelen dagstidningsprenumeranter finns i Bergsjön, 37 procent, jämfört med andra Storstadsområden. Medborgarkontoret i Bergsjön är känt av 86 procent av de boende, och därmed det mest kända servicesället i någon stadsdel. Även Agenda 21-kontoret och Konsument Bergsjön är mycket kända bland de boende, över 70 procent känner till även dessa verksamheter.

Bergsjöborna är de som i allmänhet är minst nöjda med arbetsförmedlingen, med gator och vägar och med barnvårdscentralen. Bergsjöborna vill i första hand satsa resurser på polisen. Bergsjön har dessutom den mest kände stadsdelspolitikern, Anthony Curry, som är känd av mer än var tredje Bergsjöbo, men som nu har lämnat sitt uppdrag i stadsdelen.

Intresset för politik är som störst i Bergsjön och som lägst i Gårdsten, både vad gäller politik i allmänhet och politik som rör Göteborg eller stadsdelen. Näst största intresset för politik finns i Norra Biskopsgården. Ändå är benägenheten att engagera sig i ideella aktiviteter lägre i Bergsjön än i övriga Storstadsområden, medan den är som högst i Norra Biskopsgården.

Gårdsten

Äldre kvinnor i Gårdsten och Hjällbo är mest nöjda med att bo i sin stadsdel, jämfört med boende i andra Storstadsområden. Gårdsten, precis som Norra Biskopsgården, framstår som en mellanstadsdel i många avseenden, även om sysselsättningsläget är något bättre än genomsnittet för Storstadsområdena.

Då det gäller service, är invånarna i Gårdsten de mest nöjda då det gäller *arbetsförmedlingen* och *barnavårdscentralen*, relativt övriga Storstadsområden. Minst nöjda är Gårdstensborna då det gäller *bibliotek* och *kollektivtrafiken*. Brukarna i Gårdsten tillhör också de nöjdaste när Storstadsområdena jämförs, de är mest nöjda med *arbetsförmedlingen*, *försäkringskassan*, *barnavårdscentralen*, *kommunal barnomsorg*, *kommunal gymnasieskola* och *socialtjänsten*.

Hjällbo

Den lägsta befolkningsomsättningen i de fyra Storstadsområdena finns i Hjällbo, den är 9 procent om året (jämfört med 14-15 procent i de övriga områdena). Det är lägst andel personer som under det senaste året har funderat på att flytta ifrån Hjällbo. Boende i Hjällbo instämmer oftast också i påståendena att *gemenskapen i stadsdelen är bra* och *att det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder*. Kanske hänger detta samman med att förtroendet för boendevårdar är som störst i Hjällbo.

Förvärvsintensiteten är lägst i Hjällbo och i Norra Biskopsgården, både enligt SOM-institutet och Göteborgs stadskanslis statistik, men förutsättningarna att komma in på arbetsmarknaden eller att driva företag upplevs som minst negativa här, relativt övriga Storstadsområden. Att titta på TV-nyheter från annat land, till exempel via parabol är särskilt vanligt i Hjällbo jämfört med i övriga Storstadsområden. Familjen, släkt och vänner är en betydligt vanligare nyhetsförmedlingsväg i Hjällbo än i exempelvis Bergsjön. HjällboForum är det näst mest kända servicestället i någon stadsdel, efter medborgarkontoret i Bergsjön.

De boende i Hjällbo är till skillnad från övriga de som i allmänhet är mest nöjda med kollektivtrafiken. Hjällboborna är även nöjdast då det gäller gator och vägar, kommunal barnomsorg, kommunal grundskola och gymnasieskola, socialtjänsten, försäkringskassan och bibliotek. Brukarna i Hjällbo är mest nöjda då det gäller bibliotek och privatläkare och förtroendet för bibliotekspersonal är också högst här. I Hjällbo vill man framför allt satsa på vårdcentralen, och där efter möjligheten att få jobb. Hjällbo står särskilt ut också då det gäller den upplevda möjligheten att kunna påverka vid behov. Denna möjlighet bedöms som bäst i alla avseenden som vi har ställt frågor om, där *boendemiljön* anses påverkansbar av flest personer. Möjligheterna bedöms även som större att

kunna påverka barnomsorgen, grundskolan, polisen, socialtjänsten och äldreomsorgen, jämfört med i andra stadsdelar.

Norra Biskopsgården

Då det gäller boende, service och allmänna uppfattningar om stadsdelen, faller Norra Biskopsgården i de flesta avseenden ut som ett mellanområde, varken bäst eller sämst av Storstadsområdena.

Förvärvsintensiteten är dock lägst i Norra Biskopsgården och Hjällbo, både enligt SOM-institutet och Göteborgs stadskanslis statistik, och de som förvärvsarbetar i allra minst grad är utrikes födda kvinnor. Det är i denna stadsdel som förutsättningarna att komma in på arbetsmarknaden upplevs som sämst, eller för den delen att driva företag. Framtidstron för ungdomars möjligheter att inom 5-10 år kunna få god utbildning, fast anställning, bra bostad eller samma välfärd som idag är genomgående minst positiv i denna stadsdel. Den låga förvärvsintensiteten i Norra Biskopsgården kan vara förklaringen till att lägsta andelen dagstidningsprenumeranter finns här, endast 27 procent prenumererar på någon dagstidning. Minsta gruppen som tittar eller lyssnar på nyhetsprogram i TV eller radio minst fem dagar i veckan finns också i denna stadsdel (68 procent). Skillnaderna i detta avseende är dock inte särskilt stora mellan Storstadsområdena.

Det kanske heller inte är så förvånande att de boende i Norra Biskopsgården är mest missnöjda med möjligheten att få jobb och tillgången till bostäder av alla medborgare i Storstadsundersökningen. Man är också allra minst nöjd med den kommunala grundskolan, vilket kan bero på de nedskärningar som offentliggjordes vid samma tidpunkt som Storstads-SOM gick i fält. Detta kan även hänga samman med att andelen som under senaste året har försökt att påverka någon av stadsdelsnämndens verksamheter är störst här, 13 procent av de boende har gjort detta. De boende i Norra Biskopsgården är också minst nöjda med socialtjänsten, och invånarna i Norra Biskopsgården vill i första hand att satsningar ska göras vårdcentraler.

Som tidigare har noterats, har invånarna i Norra Biskopsgården det näst högsta politiska intresset, och den högsta benägenheten att engagera sig i olika frivilliga aktiviteter. Detta gäller särskilt barn- och ungdomsaktiviteter, kulturaktiviteter, arbete mot våld och droger, samt föreningsarbete. Även föräldrars benägenhet att engagera sig i en skolstyrelse eller motsvarande är som störst i Norra Biskopsgården, hela 62 procent av föräldrarna svarar att de kan tänka sig ett sådant uppdrag. Föreningsaktiviteten är störst i denna stadsdel, 71 procent av de boende i Norra Biskopsgården är medlem i minst en förening, men andelen som har något föreningsuppdrag är däremot lägst. Uppfattningarna om demokratins funktion på olika nivåer skiljer sig inte nämnvärt mellan olika stadsdelar, förut-

om i ett avseende. I Norra Biskopsgården är man dock betydligt mindre nöjd med hur demokratin fungerar i den egna stadsdelen. Måhända har detta också en koppling till de nämnda neddragningarna inom skolan.

Sammantaget ska dessa stadsdelsjämförelser sättas in i ett viktigt perspektiv. Som diskuterades i kapitel 1, är 26 procent av de boende i Storstadsområdena *mycket nöjda med livet*. För genomsnittet av EU-länderna är 25 procent av befolkningen *mycket nöjda med livet*, vilket pekar på att levnadsförhållandena i de resurs-svagare Storstadsområdena i flera avseenden befinner sig på en genomsnittlig europeisk nivå.

REFERENSER

- Carlsson, B. R. (1998). "Fristående skolor i Göteborg - ett traditionsbrott?" i *Mångfald: bilder av en storstadsregion*. L. Nilsson. Göteborg (red.), SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Dahlberg, M. och E. Vedung (2001). *Demokrati och brukarutvärdering*. Lund, Studentlitteratur.
- Gilljam, M., O. Jodal, m fl. (2003). *Demokratiutveckling i svenska kommuner*. Göteborg, Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS), Göteborgs universitet.
- GöteborgsPosten (2003-12-05). *Många utan egen vårdcentral: Centrum-Väster drabbas hårdast när primärvården i Göteborg hårdbantar*. Göteborg.
- Integrationsverket (2002:05). *På rätt väg? Slutrapport från den nationella utvärderingen av storstadsattsningen*. Norrköping.
- Johansson, F., L. Nilsson, L. Strömberg (2001). *Kommunal demokrati under fyra decennier*. Malmö, Liber.
- Nilsson, L. (1993). "Service och boende i Västsverige" i *Västsvensk opinion*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (1996). "Medborgarna och den lokala välfärdsstaten" i *Västsvenska perspektiv*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (1997). "Nya landskap" i *Nya landskap*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (1998). "Medborgarna, brukarna och kommunens service 1992-1997" i *Mångfald: bilder av en storstadsregion*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (1999). "Välfärd och livstillfredsställelse" i *Region i omvandling*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (2002). "Flernivådemokrati i förändring" i *Flernivådemokrati i förändring*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (2002). "Välfärd och livstillfredsställelse i Västra Götaland och Skåne" i *Flernivådemokrati i förändring*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- (2003). "Flernivådemokrati och välfärdspolitik i storstadslänen" i *Perspektiv på Västsverige*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Nilsson, L. och J. Persson (1996). *Angered - Kommunundersökningen 1996*. Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.

- Norén Bretzer, Y. (2003). *Indikatorer för uppföljning av demokratiutvecklingen i Sverige*. Göteborg, Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS), Göteborgs universitet.
- Persson, J. (1999). *Storstadsregionens kontraster: kommunundersökningarna i göteborgsregionen 1996-1998*. Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Pierre, J. (1994). *Den lokala staten - den kommunala självstyrelsens förutsättningar och restriktioner*. Stockholm, Almqvist & Wiksell.
- Prop. (1997/98:165). *Utveckling och rättvisa - en politik för storstaden på 2000-talet* (Storstadspropositionen).
- Putnam, R. D. (1996). *Den fungerande demokratin: medborgarandans rötter i Italien*. Stockholm, SNS Förlag.
- Sandsting, G. (2003). *Orons platser - en granskning av människors upplevelser av rädsla och otrygghet*. Göteborg, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation.
- Sandsting, G. and L. Weibull (2003). "Trygg och säker stad?" i *Perspektiv på Västsverige*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Wadbring, I. (2000). "Lokala medier i göteborgsregionen: användning och syn på tillförlitlighet" i *Den nya regionen*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Wadbring, I. (2003). *En tidning i tiden? Metro och den svenska dagstidningsmarknaden*. Göteborg, Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.
- Weibull, L. och I. Wadbring (1999). "De nya svenskarna möter svenska massmedier" i *Region i omvandling*. L. Nilsson (red.). Göteborg, SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Vogel, J., E. Amnå, m fl. (2003). *Föreningslivet i Sverige*. Örebro, Statistiska Centralbyrån (SCB).

APPENDIX

DOKUMENTATION STORSTADS-SOM 2003

SOM-institutets medborgarundersökning i Storstadsområdena 2003 har genomförts i de fyra områden i Göteborg som har varit föremål för regeringens *Storstads-satsning* (prop. 1997/98: 165), närmare bestämt Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården. De övergripande målsättningarna för Storstads-satsningen är mer jämlika levnadsvillkor, minskad segregation och bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar tillväxt. Fördelningen av medel har skett via *lokala utvecklingsavtal* som staten har ingått med respektive berörd kommun. Göteborgs kommun har från statsmakten tilldelats 343 miljoner kronor sammantaget för Storstads-satsningen, med krav om en minst likvärdig motprestation.

I propositionen ställs även unika krav på *utvärdering*, sällan har ett nationellt program eller en nationell satsning ställt så tydliga krav på kontinuerlig utvärdering och dokumentation av satsningens olika resultat.¹ För delar av utvärderingsarbetet har Göteborgs universitet och Chalmers engagerats, där totalt sex olika forskargrupper ingår. SOM-institutet är ansvarigt för den *kvantitativa helhetsutvärderingen*, vilket rapporteras i denna skrift. Förutom SOM-institutets forskargrupp återfinns ytterligare två kvalitativa helhetsutvärderingar (Institutionen för socialt arbete respektive Företagsekonomiska institutionen) och fyra kvalitativa delutvärderingar (Institutet för arbetsvetenskap, Institutionen för pedagogik och didaktik, samt Centrum för kulturstudier och Sektionen för arkitektur, Chalmers). Det är mot denna bakgrund som Storstads-SOM 2003 har genomförts.

Population och urval

Storstads-SOM gick i fält den 11 februari 2003. Efter kontakt med kommunens ADB-kontor beställdes ett obundet slumpmässigt urval (OSU) bland de boende i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården. Urvalet drogs bland de boende som år 2002 befann sig i åldrarna 15-85 år. I varje stadsdel drogs 1.500 svars personer, vilket totalt innebar 6.000 personer. Då befolkningarna i respektive stadsdel var relativt små, kom detta urval att utgöra en relativt hög andel av den totala befolkningen.

¹ Regeringen skriver: "Lokala utvecklingsavtal bör tas fram för de mest utsatta stadsdelarna i storstadsregionerna. Dessa utvecklingsavtal bör innehålla lokalt framtagna mål, en åtgärdsplan, en reglering av de statliga och kommunala åtagandena i respektive område samt en plan för uppföljning och utvärdering." (prop. 1997/98:165: s. 78).

Tabell 1. Folkmängd, urval, andel av befolkningen i urvalet

Stadsdel	Folkmängd 2002, totalt	Folkmängd 2002, 15-85 år	Urval brutto	Urval netto	Andel av befolkningen i urvalet brutto (netto), procent
Bergsjön	14.596	11.349	1.500	1.347	13,2 (11,9)
Gårdsten	6.700	4.986	1.500	1.343	30,0 (26,9)
Hjällbo	7.217	5.022	1.500	1.315	29,9 (26,2)
Norra Biskopsgården	4.717	3.370	1.500	1.337	44,5 (39,7)

Kommentar: Nettourvalet motsvarar bruttourvalet minus det naturliga bortfallet. Som naturligt bortfall räknas följande: adress okänd, avflyttad, institutionsvård, förståndshandikappad, avliden, bortrest, studier på annan ort, militärtjänstgöring, bosatt utomlands, ej svensktalande/ ej kommunicerbar. Uppgifterna om folk mängd baseras på statistik från Göteborgs Stadskansli, 2002-12-31.

Tabell 1 visar att i Bergsjön har var tionde person fått en enkät, medan det i Norra Biskopsgården har varit närmare var annan person inom urvalsintervallet som har fått SOM-institutets enkät. Detta är sannolikt en bidragande förklaring till att den totala svarsandelen är lägst i Norra Biskopsgården (52,6), medan den är högst i Bergsjön (57,9).

Undersökningens genomförande

Storstads-SOM gick i fält den 11 februari 2003. Undersökningen utformades så att ett 16-sidigt formulär skickades till personerna i urvalet, och svarsformuläret åtföljdes av ett introduktionsbrev översatt till nio olika språk (arabiska, engelska, finska, persiska, serbokroatiska, somaliska, sorani, spanska och turkiska). I detta följebrev informerades svarspersonerna om att de kunde få hjälp med frågorna om de kontaktade respektive medborgarkontor, HjällboForum, Hälsodisken eller IdéPunkten. Av försättsbrevet framgick mycket tydligt att uppgiftslämnaren garanterades anonymitet.

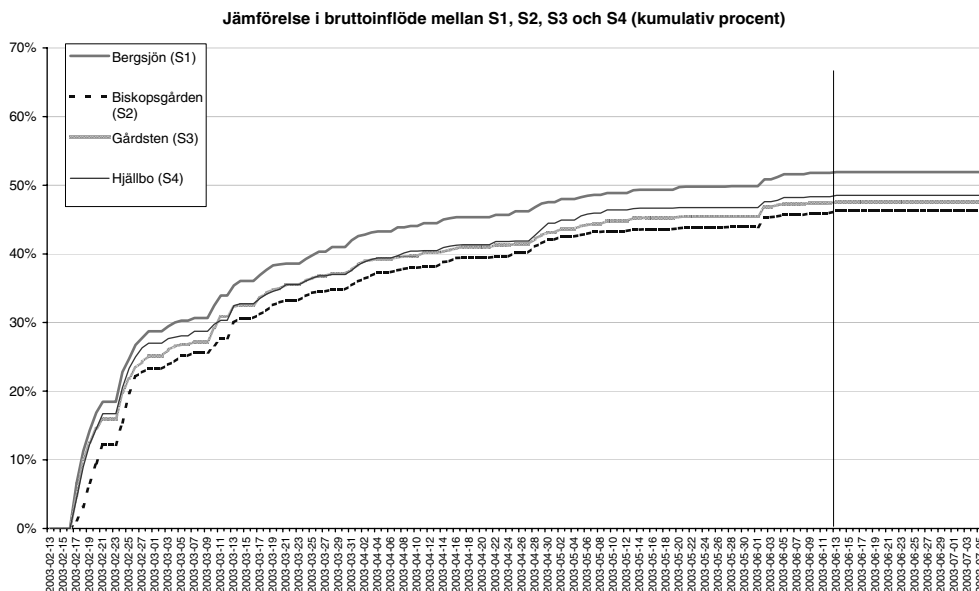
Själva fältarbetet genomfördes av undersökningsföretaget *Kinnmark Information*, vilka i sin tur samarbetade med företaget *Detector*. De svarade för formulärutskick, påminnelser, telefonuppföljning, scanning av formulärsvaren samt sammanställning av den slutliga datafilen. Det svarsformulär som skickades ut i februari följdes upp med skriftliga påminnelser och telefonpåminnelser. De svarspersoner som kunde nås per telefon fick nya formulär tillskickade sig, men då omkring 2.000 personer inte kunde telefonnummersättas, kunde dessa inte nås för telefonuppföljning. Då beslutades att ett *halverat formulär* skulle skickas ut till denna grupp, ett formulär om totalt åtta sidor. Det halverade formuläret har i sin helhet bidragit med ca 5,6 svarsprocent av de totalt 55,2.

Fältarbetet för Storstads-SOM 2003 följde nedanstående upplägg:

<i>11 februari</i>	Utskick av aviseringsvykort
<i>12 februari</i>	Utskick med B-post av enkät, följebrev, informationsbroschyr, svarskuvert och penna.
<i>18 februari</i>	Utskick av tack- och påminnelsekort
<i>4 mars</i>	Utskick av påminnelsebrev till de personer som ännu inte skickat in enkäten.
<i>14 mars - 24 mars</i>	Telefonpåminnelse nr. 1, enkät skickas till de som per telefon önskat nytt formulär samt till de som inte kunnat telefonnummersättas.
<i>4 april- 9 april</i>	Telefonpåminnelse nr. 2 till de som inte varit avvisande tidigare, men som ej har sänt in formuläret.
<i>16, 17 april samt 21 och 22 april</i>	Telefonpåminnelse nr. 3 till de som inte varit avvisande tidigare, men som ej har sänt in formuläret. Nytt 16-sidigt formulär skickas till de som sagt att de ska besvara det och 8-sidigt formulär skickas till de som inte gått att nå per telefon.
<i>5 maj</i>	Utskick av påminnelsekort
<i>23 maj</i>	Utskick av minienkät (med frågan om varför man inte önskar/kan delta) till svars personer utan känt telefonnummer, personer som ej kunnat nås vid tidigare telefonpåminnelser samt till personer som ej sänt in enkäten trots löfte om detta vid senaste telefonpåminnelsen.
<i>13 juni</i>	Fältarbetet avslutades.

Första tredjedelen av inflödet hade inkommit redan den 23 februari och den andra tredjedelen nåddes den 16 mars. Därifrån tog det ytterligare två månader att inhämta den sista tredjedelen. Det kumulativa inflödet åskådliggörs i figur 1, baserat på bruttourvalet.

Figur 1. Bruttoinflöde för de fyra stadsdelarna i Storstads-satsningen (SOM 2003)

Ett problem som har noterats i undersökningen är att den subjektivt uppgivna åldern (F56) inte stämmer överens med ålder enligt registeruppgiften i 232 fall av totalt 2.936 svarspersoner. Av dessa 232 ingår 67 personer i hushåll som har fått två enkäter eller fler.² I 23 fall var skillnaden 10 år eller mer. Detta tyder på att andra personer i hushållet har besvarat enkäten än de som enkäten har varit adresserad till. Huruvida denna skillnad beror på att adressaterna har haft för dåliga språkkunskaper för att kunna besvara formuläret, eller att dessa personer har varit ovilliga att svara, vet vi inte.

Sammantaget kan ändå konstateras att Storstads-SOM 2003 erhöll en samlad svarsfrekvens om 55,2 procent, vilket är att betrakta som ett gott resultat givet förutsättningarna. Enkätundersökningen genomfördes med postenkäter och påminnelser per brev och per telefon, och kan jämföras med den undersökning som gjordes av SOM-institutet i Angered år 1996. Området Angered består av SDN Gunnareds och SDN Lärjedalens geografiska områden. Då erhöles en

² I 58 hushåll har två enkäter erhållits, i 8 hushåll har tre enkäter erhållits och i ett hushåll har fyra enkäter erhållits. Uppgiften om hur många personer som ingår i ett och samma hushåll togs fram i samband med ursprungsurvalet, där denna uppgift sammanställdes med utgångspunkt från gemensam adress och lägenhetsnummer.

svarsfrekvens om 55 procent, och andelen infödda svenska medborgare var då högre i Angered än i något av de områden som ingick i Storstads-SOM 2003.

Tabell 2. Svarsfrekvens per stadsdel och totalt (Storstads-SOM 2003)

	Bergsjön	Norra Biskopsg.	Gårdsten	Hjällbo	TOTALT	Angered 1996
Bruttourval:	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000	1.200
Nettourval:	1.347	1.337	1.343	1.315	5.342	-
Antal svarande:	780	703	724	740	2.947	612
Svarsprocent:	57,9	52,6	53,9	56,3	55,2	55
Bidrag i % halverat formulär: (inräknat i svarsprocenten)	4,8	5,8	5,3	6,4	5,6	

Kommentar: Uppgifter om Angeredsundersökningen 1996 har infogats som referens. (-)=Uppgiften okänd.

En viktig orsak till att Storstads-SOM 2003 lyckades nå upp till motsvarande svarsfrekvens som i Angeredsundersökningen 1996 var initiativet med ett halverat svarsformulär.

Analys av bortfallet

Vid urvalet från ADB-kontoret beställdes uppgifter om kön, födelseår, postnummer och vi efterfrågade även uppgifter om invandringsår och födelseland. Dessa sistnämnda uppgifter visade sig dock inte hålla en tillräcklig kvalitet för att kunna användas för bortfallsanalys.³ Den bortfallsanalys som kommer att göras här baserar sig därför på två steg. I det första steget jämförs de svarande med urvalet med avseende på kön och ålder. I det andra steget jämförs de svarande med kända totaluppgifter för födelseland för respektive stadsdel (Sverige, Norden, Europa och utanför Europa).

Tabell 3. Bortfallsanalys I: Avvikelser men hänsyn till kön och ålder (Storstads-SOM)

	Kön			Ålder			
	Bruttourval	Svarande		Bruttourval	Svarande		
Andel män	51%	48%	-3	15-30 år	36%	34%	-2
Andel kvinnor	49%	52%	+3	31-60 år	39%	51%	+12
				61-75 år	22%	12%	-10
				Över 75	3%	3%	0

Resultatet av den första bortfallsanalysen visar att män är någon mindre benägna att besvara SOM-institutets enkäter än kvinnor. Dessutom ser vi att

³ Det skulle vara värdefullt för bortfallsanalysen om det gick att kontrollera huruvida det särskilt är vissa grupper som har avstått från att besvara enkäten, till exempel de som har varit kort tid i landet eller som kommer från vissa länder.

åldersgruppen 31-60 år är betydligt mer benägna att besvara enkäter i jämförelse med de yngre 15-30-åringarna och framför allt jämfört med de som befinner sig i åldern 61-75 år.

Hur ser då bortfallet ut när vi tar hänsyn till faktorer som födelse-land?

Tabell 4. Bortfallsanalys II: Avvikelser med hänsyn till födelse-land (Storstads-SOM 2003)

	Födelse-land			Antal	Diff.
	Totalt svenska och utländska medborgare födda i utlandet	Totalt svenska och utländska medborgare födda i Sverige	Andel av svarande i Storstads-SOM 2003		
Bergsjön	53,5			746	
Sverige		46,5	54,7	408	+8,2
Norden	1,9		*	31	*
Europa	11,8		18,6	139	+6,8
Utanför Europa	39,8		22,5	168	-17,3
Gårdsten	56,3			675	
Sverige		43,7	46,4	313	+2,7
Norden	7,9		11,4	77	+3,5
Europa	12,7		12,7	86	0
Utanför Europa	35,7		29,5	199	-6,2
Hjällbo	62,3			687	
Sverige		37,7	34,9	240	-2,8
Norden	2,0		*	29	*
Europa	17,4		24,0	165	+6,6
Utanför Europa	42,9		36,8	253	-6,1
N. Biskopsgården	50,3			650	
Sverige		49,7	49,2	319	-0,5
Norden	4,4		*	18	*
Europa	17,7		16,1	105	-1,6
Utanför Europa	28,2		32,0	208	+3,8

Kommentar: Uppgifterna om utländska och svenska medborgare som är födda i utlandet har hämtats från Göteborgs stadskansli, Göteborgsbladet 2003. Frågan i Storstads-SOM 2003 som ligger till grund för denna redovisning är: "Var någonstans har Du huvudsakligen vuxit upp?" a) Sverige, b) Norden, c) Europa, eller d) Utanför Europa. (*)=Då antalet svarspersoner understiger 50 kan mer specifik redovisning ej ges.

När vi närmare granskar befolkningarnas egenskaper vad gäller *födelse-land*, finner vi att Bergsjön har den enskilt största avvikelserna och Norra Biskopsgården uppvisar de minsta avvikelserna för vad som totalt är kända uppgifter för stadsdelen/området. I Bergsjön är personer födda i Sverige, Norden och i Europa överrepresenterade, medan de som är födda utanför Europa är kraftigt underrepresenterade. Detta förhållande gäller dock inte lika för alla stadsdelar. I Norra Biskopsgården är förhållandet till och med omvänt, den utomeuropeiskt födda befolkningen har varit bättre på att besvara SOM-enkäterna än de som är födda i Sverige, Norden eller Europa. Kanske är detta ett uttryck för att de utrikes födda som har bosatt sig i Norra Biskopsgården har varit i Sverige

jämförelsevis längre tid än Bersjöborna, som i hög grad är relativt nyanlända? Gårdsten och Hjällbo följer mönstret från Bergsjön, där den utomeuropeiskt födda befolkningen är underrepresenterad i Storstads-SOM. Skillnaden är dock bara en knapp tredjedel, i jämförelse med i Bergsjön.

En sammanfattning av representativiteten i Storstads-SOM 2003

Av de 55,2 procent som har besvarat SOM-institutets enkät i Storstadsområdena 2003, vet vi att kvinnor är något överrepresenterade (3 procent). Åldersmässigt är personer i åldrarna 31-60 år överrepresenterade bland de svarande med 12 procent, medan yngre är något underrepresenterade och de i åldern 61-75 år är underrepresenterade med ca 10 procent.

Då det gäller födelseland, varierar det i olika stadsdelar vilka grupper som har besvarat Storstads-SOM-enkäterna. I Bergsjön är utomeuropeiska grupper underrepresenterade med 17 procent, medan födda i Sverige, Norden eller Europa är något överrepresenterade. Samma mönster gäller även i Gårdsten och i Hjällbo, men skillnaden är inte lika kraftig (omkring 6 procents underrepresentation för födda utanför Europa). I Norra Biskopsgården finner vi ett omvänt förhållande, här är födda utanför Europa överrepresenterade bland de svarande med nästan 4 procent.

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

STORSTADS-
UNDERSÖKNINGEN

2003

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET
samhälle opinion massmedia

- Vad tycker de boende om servicen i olika stadsdelar?
- Hur ser användningen av olika massmedier ut?
- Hur ser boende i olika områden på sin boendemiljö?
- Hur ser våra fritidsvanor ut?

Detta är exempel på frågor som *Storstadsundersökningen 2003* försöker besvara. Undersökningen görs av SOM-institutet, som är en samverkan mellan tre forskningsinstitutioner vid Göteborgs universitet.

Varför görs SOM-institutets undersökningar?

Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet har sedan mitten av 1950-talet genomfört studier om massmedier och opinionsbildning. Det viktigaste syftet med studierna är att öka kunskapen om hur den svenska demokratin fungerar.

Några resultat som under senare år har uppmärksamats är t ex att andelen som röstar på olika partier i riksdags- respektive kommunalvalet har ökat.

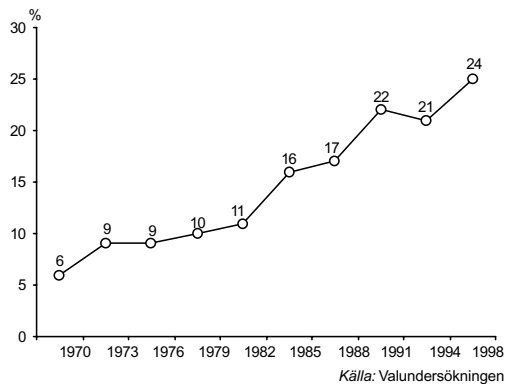
Forskning om den offentliga sektorn – särskilt om kommunerna – bedrivs vid *Förvaltningshögskolan*.

Forskningen vid *Institutionen för journalistik och masskommunikation* har gett kunskap om hur vi tar del av olika medier. Exempelvis har morgontidningsläsningen varit stabil i Sverige, medan Internetanvändningen nu ökar snabbt.

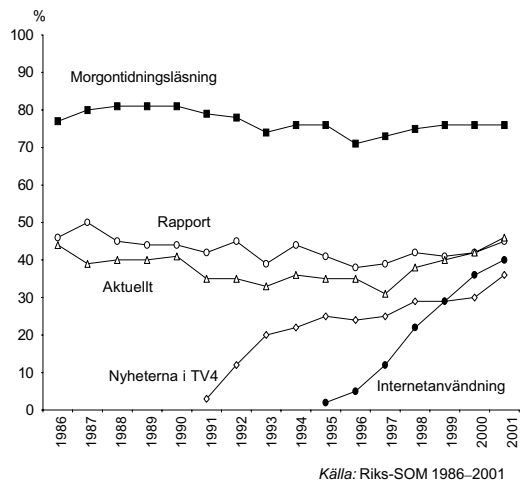
Resultaten utgör ett väsentligt underlag för debatten kring demokrati- och massmediefrågor i Sverige.

De tre institutionerna bildade 1986 SOM-institutet och sedan dess genomfört SOM-undersökningar varje år. Det ger möjligheter att studera hur vanor och åsikter förändras.

Andelen som röstar på olika partier i riksdags- och kommunfullmäktigeval 1970–1998

Morgontidningsläsning och nyhetstittande i TV minst 5 dagar per vecka samt regelbunden Internetanvändning

Göteborgs storstadsområden i miniatyr

Vi har slumpmässigt valt ut 1500 personer i fyra områden i Göteborg, Bergsjön, Norra Biskopsgården, Hjällbo och Gårdsten. Det är alltså slumpen som har gjort att just Du har kommit med i undersökningen. Tillsammans ger de utvalda personerna en god bild av befolkningen i Ditt område. För att få ett rättvisande resultat är det viktigt att alla svarar. Varje svar som uteblir försämrar undersökningens tillförlitlighet. Men det är Du själv som avgör om Du vill vara med eller inte.

Storstadsundersökningen

I storstadsundersökningen samarbetar SOM-institutet med Göteborgs stad. Huvudsyftet är att utvärdera resultatet av de ”storstadssatsningar” som har gjorts. Motsvarande utvärderingar görs även i Stockholm och i Malmö.

Vad händer med svaren?

Svaren behandlas anonymt och resultaten publiceras bara som siffror i tabeller. Vad någon enskild person har svarat framgår aldrig. Alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. De svar Du lämnar in är inte offentliga. Varje år ger SOM-institutet ut böcker där olika forskare presenterar aktuella resultat från sina specialområden.

Följande forskare deltar i Storstadsundersökningen 2003

Professor Sören Holmberg
Politiskt förtroende och opinion

Universitetslektor Lennart Nilsson
Offentlig sektor och service

Professor Lennart Weibull
Massmedier

Doktorand Ylva Norén Bretzer
Politiskt förtroende i kommuner

Vi svarar gärna på Dina frågor!

Om Du har frågor som rör Din medverkan i undersökningen, ring gärna till
Kinnmark Information. Telefonnummer är: **020 - 28 28 30**
(samtalet är gratis)

Om Du har frågor till SOM-institutet, ring eller skriv till:
SOM-institutet, Göteborgs universitet
Box 710
405 30 GÖTEBORG
E-post: info@som.gu.se
Internet: www.som.gu.se

Ylva Norén-Bretzer (undersökningsledare)
031-773 51 95
Fax: 031-773 45 54

För svar på några vanliga frågor se baksidan.

Några av de senaste publikationerna från SOM-institutet

Holmberg, Sören och Weibull, Lennart red. (2002), *Det våras för politiken*, SOM-rapport nr 30, Göteborgs universitet
Oscarsson, Henrik red. (2002), *Spår i framtiden*, SOM-rapport nr 28, Göteborgs universitet
Wadbring, Ingela, Weibull, Lennart och Bergström, Annika (2002), *Efter Arbetet - synen på nedläggningen och dess konsekvenser*, Dagspresskollegiet, Göteborgs universitet
Nilsson, Lennart red. (2002), *Flernivådemokrati i förändring*, SOM-rapport nr 27, Göteborgs universitet
Holmberg, Sören och Weibull, Lennart red. (2001), *Land, Du välsignade?* SOM-rapport nr 26, Göteborgs universitet

Svar på några vanliga frågor:

- Vem väljs ut till att delta i SOM-institutets undersökningar?

Det är befolkningsregistret som ligger till grund för det urval av 15- till 85-åringar som ingår i SOM-undersökningarna. Det är alltså slumpen som gjort att just Du blivit utvald att delta i årets undersökning. Eftersom det är med slumpens hjälp som vi försöker få en så representativ bild som möjligt av den svenska befolkningen, så är det viktigt att det är just Du som fått formuläret som besvarar frågorna.

- Varför ska jag svara på just SOM-undersökningens frågor?

SOM-undersökningen handlar till skillnad från många andra undersökningar inte om konsumtion av produkter och tjänster. Vi är inte ute efter att marknadsföra något. Målet med den forskning som bedrivs på grundval av SOM-undersökningarna är att bättre förstå det samhälle vi lever i. Det är därför vi är intresserade av Din och andra "vanliga" människors åsikter.

- Varför vill ni ha just mina svar? Jag är inte så intresserad av samhällsfrågor och tar sällan del av nyheter, jag är inte så insatt i de frågor ni frågar om.

I SOM-undersökningen är allas svar lika viktiga. Frågorna rör inte någons kunskaper utan handlar helt enkelt om vad Du tycker och vad Du gör (och även att människor *inte* har någon åsikt är också värt att veta i forskningen om samhällsopinioner).

- Varför är undersökningen så omfattande?

SOM-enkäterna ger oss forskare möjlighet att undersöka vad människor anser i olika frågor. Eftersom vi är olika forskare som samarbetar blir det många frågor. Å andra sidan blir frågorna av samma orsak omväxlande och förhoppningsvis intressanta för Dig att svara på. Bredden i formulärens frågor ger unika möjligheter till en bred beskrivning av svenskarnas uppfattningar, åsikter och vanor.

- Varför erbjuder ni mig ingen ersättning för svaren?

I dag har det bland marknadsundersökningsföretagen blivit vanligt att erbjuda exempelvis en trisslott, en biocheck eller något liknande som ersättning för att man ställer upp. Det gör inte vi. Som universitetsforskare har vi helt enkelt inte tillräckliga resurser till sådan ersättning. Men eftersom vår forskning kommer hela samhället till godo, hoppas vi att Du ändå är intresserad av att medverka.

- Hur kan jag vara anonym när ni har tillgång till min adress och mitt telefonnummer?

Det kan verka konstigt att vi utlovar anonymitet i undersökningen trots att vi har uppgifter om Din adress och Ditt telefonnummer. Men egentligen är det ganska enkelt, så här går det till:

1. 6 000 slumpmässigt utvalda personer med uppgifter om adress, kön och ålder hämtas från ADB-kontoret.
2. Personuppgifterna levereras direkt till det företag som sköter utskick och insamling (Kinnmark Information AB). Vi på universitetet ser aldrig förteckningen över de namn som ingår i urvalet.
3. Undersökningsföretaget (Kinnmark Information AB) klistrar ett identifikationsnummer (IP-nummer) på baksidan av enkäterna för att kunna hålla reda på att Ditt och andras svar kommer in. Därmed får Du ingen påminnelse i onödan.
4. När enkäterna samlats in kodas Dina kryss om till siffror. I det datamaterial som når oss forskare finns aldrig Ditt namn och adress. Förteckningen över dem som var med i det ursprungliga urvalet raderas av undersökningsföretaget. Vi som bearbetar siffrorna kommer därmed aldrig i kontakt med de personuppgifter som gör det möjligt att samla in enkäterna. Alla som arbetar med undersökningen har dessutom tystnadsplikt.

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

STORSTADS-
UNDERSÖKNINGEN

BERGSJÖN

2003

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET
samhälle opinion massmedia

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

Samhälle Opinion och Massmedia (SOM) är en vetenskaplig frågeundersökning som genomförs av SOM-institutet. SOM-institutet drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen samt Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. SOM-undersökningen är en del av institutionernas forskning om opinionsbildning i det svenska samhället i dag. Undersökningen genomförs i samarbete med Kinnmark Information AB och går ut till 6 000 slumpmässigt utvalda personer i Sverige.

Ansvarig för undersökningen är universitetslektor Lennart Nilsson. Magnus Kinnmark är projekt-samordnare och undersökningsledare är Ylva Norén Bretzer.

Har Du frågor som rör Din medverkan i undersökningen, ring gärna
Kinnmark Information AB. Telefon: 020 – 28 28 30 (samtalet är gratis)

Du kan också ringa eller skicka e-post till SOM-institutet:
Ylva Norén Bretzer 031-773 51 95, e-post: info@som.gu.se
Vill Du läsa mer om SOM-institutet finns vi på Internetadressen: www.som.gu.se

*Denna streckkod är endast till för att
inkomna svar skall kunna prickas av
vid datorns optiska läsning. Då slipper
Du få påminnelse i onödan.*

Tal med en decimal avser *andelen* svarspersoner som markerat en viss ruta (procent)
 OBS! Kursiverade frågenummer ingick i både fullversionen och den halverade enkäten. Ej kursiverade ingick endast i fullversionen.

MASSMEDIER								
Fråga 1. Läser eller tittar Du i följande tidningar?								
	6-7 dagar per vecka	4-5 dagar per vecka	2-3 dagar per vecka	Mer sällan	Aldrig		Totalt	
Göteborgs-Posten	31,5	9,8	17,9	27,6	13,1		663	
GT	7,5	6,6	12,7	42,3	30,8		558	
Metro	17,0	32,1	24,1	21,1	5,6		700	
Annan svensk dagstidning	5,0	4,6	11,5	43,4	35,5		541	
Utländsk dagstidning	1,9	2,1	8,2	24,5	63,4		535	
Fråga 2. Prenumererar Du eller någon i Ditt hushåll på någon <u>dagstidning</u>?								
33,0	Ja, på Göteborgs-Posten	4,2	Ja, på annan dagstidning	62,8	Nej		Totalt 672	
Fråga 3. Läser eller tittar Du i följande tidningar och tidskrifter?								
	Flera gångar i veckan	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång per kvartal	Någon gång per halvår	Någon gång per år	Aldrig	Totalt
Vecko/månadstidning	11,9	20,6	23,5	6,3	5,2	8,1	24,3	654
Special-/facktidsskrift	5,1	11,7	25,9	8,3	6,3	8,8	34,0	591
Annan utländsk tidning eller tidskrift	2,8	4,6	12,3	7,9	6,3	13,7	52,3	568
Fråga 4. Tittar eller lyssnar Du på följande nyhetsprogram i radio och TV?								
	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt	
Aktuellt i SVT (Sveriges Television)	31,4	12,3	18,4	14,6	14,6	8,7	713	
Rapport i SVT	29,4	12,8	16,1	16,1	15,4	10,3	690	
Västnytt i SVT	24,6	14,4	15,9	14,3	18,7	12,1	686	
Nyheter i TV4	31,6	13,7	19,9	16,8	11,3	6,7	715	
TV4 lokalt Göteborg	24,3	11,7	16,5	15,9	20,7	10,9	686	
TV3 Direkt	15,0	12,0	13,9	17,4	23,2	18,5	682	
Ekonyheterna i Sveriges Radio	12,2	6,2	8,1	7,4	22,8	43,3	631	
P4/Radio Göteborg	18,9	4,9	6,6	7,0	24,4	38,2	671	
Nyheter i privat lokalradio (Radio Energy etc)	8,0	3,7	8,7	10,1	19,8	49,6	641	
Tittar eller lyssnar Du på program på <u>annat språk än svenska</u>?								
	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt	
I närradion	6,2	1,7	3,5	6,5	9,7	72,4	691	
I öppna kanalen på TV	5,5	2,8	3,5	4,9	11,7	71,6	677	
TV-nyheter från annat land (t ex via parabol)	16,2	5,2	4,3	4,9	7,4	62,0	715	

Fråga 5. Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i Bergsjön?

	Mycket vanligt	Ganska vanligt	Inte särskilt vanligt	Inte alls vanligt	Totalt
Familj, släkt, vänner	24,4	30,5	18,9	26,3	689
Genom föreningar där jag är med	5,2	8,7	13,7	72,4	612
Informationsblad/anslagstavla	9,3	22,1	29,1	39,5	625
Lokala dagstidningar	19,7	28,8	26,7	24,9	671
Närradion/Bergsjökanalen	2,5	1,7	12,1	83,7	602
Internet	7,2	8,9	14,4	69,5	610
Medborgarkontoret	3,9	6,5	15,3	74,4	616
Bibliotek	5,8	6,5	14,5	73,2	620

Fråga 6. Om Du tänker på sådant som händer i Bergsjön, hur mycket litar Du på följande mediers rapportering?

	Mycket tillförlitlig	Ganska tillförlitlig	Inte särskilt tillförlitlig	Mindre tillförlitlig	Inte alls tillförlitlig	Ingen uppfattning	Totalt
Västnytt i SVT	20,4	43,0	9,7	5,3	4,7	16,8	618
TV4 lokalt Göteborg	24,4	42,6	7,9	4,8	3,2	17,1	624
P4/Radio Göteborg	16,2	32,5	8,7	5,8	4,5	32,3	600
Göteborgs-Posten	18,8	42,7	10,5	7,0	4,0	17,0	618
GT	9,3	25,4	14,5	10,4	9,8	30,6	599

Fråga 7. Har läst eller tittat på följande information?

	Känner inte till	Ja, flera gånger	Ja, någon gång	Nej	Totalt
SDN Bergsjöns hemsida på Internet	16,2	5,8	15,4	62,5	667
Informationstidningen Bergsjön.Nu	10,9	24,5	25,3	39,2	660

POLITIK OCH SERVICE

Fråga 8. Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i Bergsjön i dag? Ange högst tre frågor/problem.

Svar: Minst ett problem: 57,8
Minst två problem: 37,1
Minst tre problem: 20,0

	Totalt
	780

Fråga 9. Hur intresserad är Du i allmänhet av politik?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
	12,8	34,7	33,4	19,1	764

Fråga 10. Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör stadsdelen Bergsjön och Göteborg?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
Stadsdelen Bergsjön	13,0	37,0	33,8	16,2	746
Göteborg	14,2	44,3	28,6	12,9	697

Fråga 11. Hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i:						
	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd		Totalt
Bergsjön	5,3	40,3	39,3	15,0		699
Göteborg	7,5	53,5	31,4	7,5		678
Sverige	15,1	48,9	26,2	9,8		691
EU	5,6	28,8	37,1	28,5		666

Fråga 12. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett politiskt uppdrag i kommunen för det parti Du sympatiserar med?						
	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
I stadsdelsnämnden Bergsjön	7,0	19,1	31,2	42,8		690
I fullmäktige/central nämnd eller styrelse i Göteborg	6,6	17,4	29,1	46,8		649

Fråga 13. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till Ditt barns skola?						
<i>Har inga skolbarn</i>	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
49,1	11,8	15,9	9,4	13,8		680

Fråga 14. Skulle Du kunna tänka Dig att på Din fritid göra en frivillig insats på något av följande områden?						
	Ja, regelbundet	Ja, någon gång	Nej, knappast	Nej, absolut inte		Totalt
Barn- och ungdomsverksamhet	10,2	38,6	25,5	25,7		635
Föreningsarbete	11,3	26,3	35,1	27,3		612
Kontaktperson för nyinflyttad i Bergsjön	6,8	24,1	35,4	33,7		615
Arbete mot våld och droger	13,5	33,4	26,2	26,8		622
Kulturaktiviteter	7,9	31,6	33,8	26,7		604
Kontakt med äldre	8,7	37,4	29,2	24,7		623
Skötsel av parker och närområden	5,5	29,9	32,2	32,4		615

Har Du utfört något frivilligt arbete under det senaste året?						
	Ja, flera gånger	Ja, någon enstaka gång	Nej		Totalt	
16,0	18,6	65,4	Nej		677	

Fråga 15. Har Du under de senaste 12 månaderna ringt eller besökt följande serviceställe? (Svara med ett eller två kryss per rad)								
	<i>Känner inte till</i>	<u>Ringt:</u>			<i>Känner inte till</i>	<u>Besökt:</u>		
		Nej	Ja	Totalt		Nej	Ja	Totalt
Medborgarkontoret	14,2	70,5	15,3	620	12,1	56,7	31,2	727
Agenda 21	25,6	71,4	3,0	605	21,8	69,9	8,3	710
Konsument Bergsjön	22,3	53,1	4,2	621	24,0	69,2	6,8	724

Fråga 16. Var skulle Du personligen vilja placera några stadsdelspolitiker på nedanstående skala?

	Personen är okänd för mig	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	Totalt
Anthony Curry	60,7	3,4	0,8	1,7	1,4	1,2	18,2	1,8	2,8	2,3	2,9	2,8	649
Kjell Arnqvist	76,7	1,7	0,5	1,3	0,5	0,9	13,4	0,6	0,8	1,7	1,1	0,8	634
Arnar Sigurdsson	79,4	0,6	0,8	0,6	0,3	0,5	12,6	1,6	0,9	1,3	0,9	0,5	636
Anna Johansson	70,9	1,6	0,5	1,1	0,3	0,3	13,8	1,3	1,7	3,9	2,0	2,7	640
Linda Wilson	80,5	0,6	0,5	0,3	0,5	0,6	11,8	0,8	1,1	1,7	0,8	0,8	635

Fråga 17. Vad tycker Du om tillgången i Bergsjön på följande?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Vaken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Vet ej	Totalt
Affärer/butiker/kiosker	9,2	23,4	18,0	19,8	24,8	4,9	762
Postservice	7,5	26,8	19,7	18,5	22,5	5,1	751
Bankservice	3,7	10,3	10,2	17,1	49,3	9,5	738
Matserveringar/restauranger	2,3	9,4	18,1	18,5	33,8	17,9	742
Caféer	2,3	6,4	13,8	15,3	41,2	21,1	740

Fråga 18. Vilka former av service använder Du eller någon nära anhörig?

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig nyttjar	Varken jag själv eller nära anhörig nyttjar	Totalt
Kommunal barnomsorg	12,2	16,2	71,7	600
Alternativ barnomsorg	4,4	11,0	84,6	564
Kommunal grundskola	13,7	20,5	65,8	591
Kommunal gymnasieskola	9,3	17,3	73,4	567
Friskola	7,1	12,0	80,9	566
Barnvårdscentral	17,3	20,8	61,9	590
Vårdcentral	63,2	16,7	20,1	642
Sjukhusvård	40,1	16,4	43,5	593
Privatläkare	28,0	11,8	60,2	568
Folktandvård	51,6	16,6	31,8	595
Privattandläkare	24,2	12,6	63,2	570
Äldreomsorg	5,6	13,2	81,2	554
Socialtjänst	15,9	12,5	71,6	577
Bibliotek	53,7	15,6	30,7	603
Kulturaktiviteter	19,0	15,3	65,6	567
Idrottsanläggningar	23,7	20,2	56,1	570
Fritidsverksamhet	14,9	19,4	65,7	562
Försäkringskassa	40,9	16,9	42,2	602
Arbetsförmedling	26,8	15,6	57,6	582

Fråga 19. Vad tycker Du om servicen för boende i Bergsjön på följande områden?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska miss- nöjd	Mycket miss- nöjd	Vet ej	Totalt
1. Kommunal barnomsorg	3,3	12,0	9,8	4,0	3,0	67,9	642
2. Alternativ barnomsorg	1,4	6,4	9,0	2,6	1,9	78,6	622
3. Kommunal grundskola	3,5	11,3	11,3	7,0	6,0	61,0	630
4. Kommunal gymnasieskola	1,4	7,9	8,8	3,2	5,1	73,5	622
5. Friskola	2,9	4,8	7,3	1,3	2,6	81,2	626
6. Barnavårdscentral	6,4	13,8	10,8	3,8	3,0	62,2	638
7. Vårdcentral	10,5	21,3	19,8	11,1	17,5	19,9	668
8. Sjukhusvård	7,8	14,1	15,5	6,5	9,7	46,4	631
9. Privatläkare	7,1	7,9	8,7	3,7	4,5	68,1	620
10. Folk tandvård	11,1	21,1	16,5	5,6	6,6	39,2	641
11. Privattandläkare	6,5	6,5	6,7	2,3	4,1	73,9	612
12. Äldreomsorg	2,4	5,9	10,6	3,0	5,5	72,6	623
13. Socialtjänst	4,6	9,0	12,7	4,6	5,5	63,6	632
14. Bibliotek	16,1	28,5	17,0	4,2	1,7	32,5	646
15. Kulturaktiviteter	3,3	10,5	14,8	3,7	4,0	63,6	627
16. Idrottsanläggningar	4,0	13,6	14,9	5,1	5,4	57,1	631
17. Fritidsverksamhet	4,0	7,9	14,1	5,4	5,3	63,3	624
18. Försäkringskassa	7,6	17,8	17,6	4,8	4,7	47,5	642
19. Arbetsförmedling	3,6	11,4	12,0	6,2	6,3	60,4	631
20. Tillgång till bostäder	3,6	14,4	18,9	10,0	20,3	32,8	631
21. Gator och vägar	6,6	24,6	24,9	20,2	17,9	5,7	663
22. Kollektivtrafik (buss, spårvagn)	18,7	43,3	16,4	9,1	7,3	5,2	670
23. Skötsel av parker och närområden	5,7	26,8	25,9	18,9	15,4	7,2	663
24. Renhållning på allmänna platser	5,5	19,2	25,2	20,5	23,3	6,4	660
25. Möjligheten att få jobb	2,6	4,0	10,7	11,0	23,4	48,2	645
26. Polisen	7,4	16,4	20,6	10,5	13,0	32,1	664

Fråga 20. Om förändringar av servicen skall göras, vilket av serviceområdena anser Du att:

Det är viktigast
att satsa på?

72,8

Det i första hand
ska minska på?

44,7

(Ange en av siffrorna 1-26 |
i fråga 19 ovan.)

Totalt
780

Fråga 21. Som helhet, hur tycker Du att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna för boende i:

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt
Bergsjön	4,7	24,2	31,4	13,7	10,0	16,0	761
Göteborg	5,6	32,1	28,5	8,2	2,5	23,0	708

Fråga 22. Vilka möjligheter har Du att vid behov påverka verksamheten i Bergsjön på följande områden?							
	Mycket goda möjligheter	Ganska goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Ganska dåliga möjligheter	Mycket dåliga möjligheter	Ingen uppfattning	Totalt
Barnomsorg	4,5	7,4	11,0	5,3	11,6	60,2	646
Grundskola	4,3	7,1	11,6	7,0	11,0	58,9	645
Boendemiljö	3,7	16,0	15,3	8,4	14,8	41,7	642
Äldreomsorg	2,3	5,5	12,3	8,1	10,6	61,2	641
Polisen	4,3	6,7	13,8	6,8	17,0	51,4	646
Socialtjänst	4,5	6,8	12,8	6,0	13,4	56,6	650

Fråga 23. Har Du under de senaste 12 månaderna försökt påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter?		Totalt
9,0 Ja, som privatperson	91,0 Nej → <i>Gå vidare till fråga 24</i>	658

Om JA, på vilket sätt försökte Du påverka stadsdelsnämnden under det senaste året?		Totalt
33,9 Tog kontakt med kommunal tjänsteman eller förvaltning	33,9 Arbete i annan organisation eller förening	59
	27,1 Skrev insändare eller artikel i tidning	
25,4 Tog kontakt med kommunpolitiker	25,4 Deltog i namninsamling eller demonstration	
25,4 Arbetade aktivt i partiorganisation	20,3 Tog kontakt med Agenda 21-kontoret	
15,3 Arbetade aktivt i aktionsgrupp eller byalag	33,9 Annat sätt	

Lyckades Du i Ditt försök att påverka eller förändra?				Totalt
Ja	Ja, delvis	Nej	Vet ej	131
5,3	21,4	38,2	35,1	

Fråga 24. Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?						
	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Totalt
Minska den offentliga sektorn	5,8	14,4	35,0	20,0	24,8	585
Ta emot färre flyktingar i Sverige	27,1	18,2	25,9	13,1	15,7	632
Höja kommunalskatten hellre än att minska servicen	11,7	22,7	29,2	20,3	16,1	607
Sverige bör bli medlem i EMU	19,3	15,1	26,1	13,7	25,8	621
Satsa på ett mångkulturellt samhälle	26,4	27,5	28,0	8,4	9,8	622
Staten ska styra var asylsökande flyktingar får bosätta sig	24,9	19,7	25,9	12,9	16,7	630

Fråga 25. Anser Du att Sverige skall införa euron som valuta?

34,7 Ja 42,7 Nej 22,6 Har ingen åsikt

Totalt
694

Fråga 26. Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper i Göteborg sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Kommunpolitiker i Göteborg	4,6	17,6	27,5	13,2	11,6	25,5	Totalt 734
Tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning	3,1	14,2	30,1	14,1	9,3	29,3	711
Personal inom försäkringskassan	8,0	19,2	26,4	10,9	8,4	27,1	663
Personal på arbetsförmedlingen	3,8	13,8	20,1	11,7	11,7	38,9	658

Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Politiker i stadsdelsnämnden	2,5	13,2	26,2	12,8	13,5	31,8	Totalt 718
Stadsdelsförvaltningens tjänstemän	2,0	11,6	26,9	14,1	10,6	34,9	700
Lärare i grundskola/gymnasium	8,9	28,2	19,9	5,5	3,1	34,3	708
Lärare i vuxenutbildning	8,1	24,6	18,7	4,7	3,4	40,5	702
Sjukvårdspersonal	15,0	36,9	17,2	6,4	7,8	16,7	719
Socialarbetare	5,4	15,8	22,4	9,9	9,7	36,9	710
Kulturtolkar	2,5	12,0	19,4	5,1	4,6	56,4	691
Personal inom äldreomsorgen	5,8	22,5	19,9	5,3	4,0	42,5	702
Bibliotekspersonal	14,7	30,3	20,7	3,3	2,0	29,0	706
Fritidspersonal	7,3	21,4	18,7	4,3	1,9	46,3	695
Personal inom barnomsorgen/förskolan	10,9	24,7	15,2	4,0	2,6	42,6	699
Boendevårdar	5,6	17,2	25,4	8,8	10,3	32,6	696
Poliser	11,6	31,0	20,0	9,4	7,7	20,3	714
Ledare i föreningslivet	4,5	15,4	23,2	4,7	4,9	47,3	695
Präster eller andra religiösa ledare	7,7	15,0	19,3	5,2	8,2	44,5	705

BOENDE, TRYGGHET OCH HÄLSA

**Fråga 27. Var någonstans har Du respektive Din far och mor huvudsakligen vuxit upp?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Du själv	Din far	Din mor
Sverige	54,7	44,8	45,8
Norden	4,2	6,4	6,1
Europa	18,6	20,9	21,1
Utanför Europa	22,6	27,9	27,0

Totalt 746

Totalt 714

Totalt 716

Är Du huvudsakligen uppvuxen i en storstad, i tätort eller på landsbygden?

54,9 Storstad 24,1 Tätort 21,0 Landsbygd

Totalt
743

Om Du vuxit upp i ett annat land än Sverige, vilket år flyttade Du till Sverige?

46,4

Totalt
780

**Fråga 28. Hur länge har Du bott i Göteborg respektive i Bergsjön?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Bergsjön	Göteborg
Har alltid bott här	19,9	31,0
Född här, har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t ex studier på annan ort	1,6	6,8
Inflyttad, har bott här mer än 10 år	28,5	24,3
Inflyttad, har bott här 6 till 10 år	15,0	12,6
Inflyttad, har bott här 1 till 5 år	27,4	20,2
Inflyttad, har bott här mindre än ett år	7,6	5,0

Totalt 734

Totalt 555

Fråga 29. Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i:

	Mycket dåligt			Varken bra eller dåligt					Mycket bra					
	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	Totalt		
Det bostadsområde där Du bor	7,0	3,3	4,9	4,8	2,1	19,6	6,1	8,5	15,1	13,0	15,4	668		
Bergsjön	10,0	5,1	7,4	4,8	3,9	23,0	6,7	8,1	12,4	8,5	10,1	743		
Göteborg	0,9	0,3	0,8	0,6	0,8	12,6	3,5	9,2	15,0	24,2	32,2	665		

Fråga 30. Vad är det *bästa* med att bo i Bergsjön?

Svar: 76,7

Totalt
780

Vad är det *sämsta* med att bo i Bergsjön?

Svar: 75,1

Totalt
780

Fråga 31. Har Du under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där Du bor?						Totalt 693	
43,0 Nej → <i>Fortsätt till fråga 32.</i>		57,0 Ja					
Om JA, till vilket område? (Mer än ett område kan markeras.)						Totalt 395	
11,6	Till annat område i Bergsjön		20,3	Till kommun utanför Göteborgsregionen			
74,9	Till annan del av Göteborg		11,4	Till annat land			
24,3	Till annan kommun i Göteborgsregionen						
Fråga 32. När Du träffar personer som inte bor i Bergsjön eller som sällan vistas här, hur brukar deras uppfattning vara om Bergsjön?						Totalt 765	
Mycket positiv	Ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Ganska negativ	Mycket negativ	De saknar uppfattning om Bergsjön		
1,2	6,5	13,5	35,4	40,1	3,3		
Fråga 33. Hur bor Du för närvarande?						Totalt 758	
85,2	I lägenhet eller i flerbostadshus		1,8	I servicehus, ålderdomshem eller gruppboende			
12,9	I villa eller radhus						
Utöver kök, hur många rum finns det i bostaden?						Totalt 759	
1 rum	2-3 rum	4-5 rum	6 rum eller fler				
6,9	63,6	26,4	3,2				
Fråga 34. Hyr eller äger Du eller någon i Ditt hushåll Din nuvarande bostad?						Totalt 758	
77,0	Hyr bostaden		23,0	Äger bostaden (bostadsrätt eller villa)			
Fråga 35. Här ber vi Dig ta ställning till ett antal påståenden om Bergsjön. Markera för varje påstående det svarsalternativ som stämmer bäst överens med Din uppfattning.						Totalt	
	Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls	Ingen uppfattning		
Det är lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och Bergsjön	56,6	32,7	5,1	2,7	2,9		700
Man kan handla det mesta i Bergsjön	9,2	19,1	24,7	44,5	2,5		692
Som förälder känner man sig orolig när barnen leker ute	19,4	22,0	8,7	6,6	43,3		669
Bostäderna är bra	21,3	46,7	14,2	11,9	5,8		689
Husen och gårdarna ger ett trist intryck	22,5	40,6	15,4	15,3	6,2		680
Gemenskapen bland dem som bor i Bergsjön är bra	9,2	33,2	20,7	15,7	21,3		687
Naturen i Bergsjön är en stor tillgång för de boende	67,0	22,3	4,0	3,0	3,7		696
Det är trivsamt att bo i Bergsjön	21,3	43,0	20,4	13,1	2,2		686
Det finns alltför många sociala problem i Bergsjön	54,7	27,8	5,0	2,7	9,8		695
Det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder	23,6	28,4	14,4	15,5	18,1		696

Fråga 36. Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/otrygghet i följande sammanhang?

	Ja, ofta	Ja, ibland	Ja, någon enstaka gång	Nej	Totalt
I hemmet	4,3	11,1	13,4	71,3	741
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	8,3	15,5	15,3	60,9	724
Vid garage eller parkeringshus	8,2	16,6	18,4	56,8	706
I bostadsområdet	9,4	22,0	21,5	47,1	724
Vid promenader/joggning i naturen	10,5	19,8	17,2	52,6	717
Vid möte med hundar	12,4	18,5	16,7	52,4	719
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	7,8	20,3	24,0	47,9	730
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	11,9	22,7	23,9	41,6	724
På arbetsplatsen eller i skolan	2,1	7,6	9,7	80,5	698
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	10,7	17,0	16,8	55,5	704

Fråga 37. Har Du själv under de senaste 12 månaderna varit utsatt för:

	Nej	Ja	Totalt
Våld som ledde till sådana skador att det krävde besök hos läkare, tandläkare eller sjuksköterska	94,0	6,0	681
Annat fysiskt våld som gett smärta	91,9	8,1	669
Hot om våld som var så allvarliga att Du blev rädd	87,1	12,9	676
Stöld	74,4	25,6	675
Skadegörelse	79,6	20,4	670

Om Du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för något brott, anmälde Du det till polisen?

34,6	Ja	65,4	Nej	Totalt 442
------	----	------	-----	---------------

FRITID OCH LIVSSTIL

Fråga 38. Tillhör Du någon kyrka eller annat religiöst samfund eller religion?

	Nej	Nej, men jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, men jag har <u>inte</u> varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, och jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Totalt
Svenska kyrkan	52,3	3,1	36,3	8,3	652
Katolska kyrkan	91,3	2,0	4,5	2,2	554
Frikyrka	93,1	1,7	2,6	2,6	539
Ortodox kyrka eller annan kyrka	88,2	1,4	4,7	5,7	557
Jag är muslim	74,0	1,7	15,9	8,4	572
Annan religion	91,3	1,3	4,0	3,3	519

Fråga 39. Ange vilka föreningar Du är medlem i, och hur aktiv Du är i dessa föreningar.

	Ej medlem	Medlem, men har inte varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har någon typ av uppdrag	Totalt
Facklig organisation	55,9	29,5	11,6	3,0	705
Idrotts- och friluftsförening	83,9	4,1	7,4	4,6	675
Kulturförening (musik, dans etc.)	91,1	2,4	3,8	2,7	663
Politiskt parti (även kvinno- eller ungdomsförbund)	93,0	3,1	2,4	1,5	676
Pensionärsorganisation	90,8	5,8	2,5	0,9	677
Humanitär hjälporganisation	90,1	6,9	1,8	1,2	666
Föräldraförening	95,6	1,5	1,8	1,1	665
Kvinnorganisation	96,0	1,8	1,5	0,7	670
Lokal aktionsgrupp	97,3	0,9	1,1	0,8	665
Invandrarförening	91,5	2,5	3,3	2,7	670
Hyresgästförening, bostadsrättsförening eller villaägareförening	66,0	18,7	11,4	3,8	683
Annan förening	81,2	6,7	5,6	6,5	661

Fråga 40. Hur ofta har Du under de senaste 12 månaderna gjort följande?

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Totalt
Umgåtts med vänner eller grannar	7,2	5,3	2,5	4,1	16,2	27,8	37,0	681
Diskuterat politik	36,3	6,1	4,1	5,6	16,3	17,4	14,0	655
Deltagit i studiecirkel	80,1	4,1	2,4	3,0	3,9	4,7	1,9	638
Gått på restaurang/bar/pub på kvällstid	30,0	11,5	5,1	12,9	25,7	11,6	3,2	661
Sysslat med motion eller idrott	33,4	7,3	2,6	5,1	13,2	19,4	19,1	661
Besökt gudstjänst eller religiöst möte	68,7	8,7	3,5	5,4	4,9	5,5	3,4	654
Sysslat med trädgårdsarbete	66,4	7,7	4,6	4,2	5,4	5,9	5,9	649
Spelat på tips, lotto eller V75	48,6	7,7	3,3	5,9	13,9	14,5	6,0	662
Använt mobiltelefon	15,5	3,8	0,5	2,3	4,7	13,5	59,8	665
Besökt bibliotek	34,8	9,0	7,1	11,2	21,6	11,3	5,0	663
Arbetat övertid	55,5	3,7	1,7	7,4	15,0	8,7	8,0	647
Själv utövat teater, dans, etc	80,9	4,7	2,6	2,3	4,6	2,5	2,5	653
Hyr videofilm eller DVD	47,2	7,5	5,5	9,3	20,5	7,0	2,9	653
Rest utomlands	42,2	34,5	14,3	5,7	2,0	0,2	1,1	663
Läst någon bok	19,2	9,4	8,6	11,8	17,3	11,9	21,9	663
Bett till Gud	46,7	7,0	2,5	2,6	7,0	7,4	26,9	647
Själv kört bil	45,1	2,7	1,5	3,8	5,2	5,6	36,0	656
Åkt kollektivt (buss/spårvagn/tåg)	11,9	5,0	1,8	4,2	12,8	12,4	51,9	663
Sjungit eller spelat musikinstrument	64,2	4,1	1,5	2,7	5,3	6,8	15,3	659

Fråga 41. Har Du under de senaste 12 månaderna besökt någon av följande anläggningar eller platser? Avser Du att göra det under de kommande 12 månaderna?
(Sätt två kryss per rad.)

	<u>Har besökt under de senaste 12 månaderna:</u>			Totalt	<u>Tänker Du besöka dessa under de kommande 12 månaderna?</u>			Totalt
	Ingen gång	Någon gång	Flera gånger		Nej, kommer inte att besöka	Ja, kommer kanske att besöka	Ja, kommer säkert att besöka	
Göteborgsoperan	81,5	15,5	3,0	644	51,8	32,4	15,7	515
Liseberg	28,6	42,3	29,1	664	10,3	34,0	55,7	503
Nordstan	6,8	21,4	71,8	664	2,6	13,2	84,1	491
Slottsskogen	29,2	47,2	23,7	651	9,7	43,1	47,2	504
Stadsteatern	83,1	15,0	1,9	635	51,4	39,6	9,0	500
Universeum	69,0	27,9	3,0	630	30,4	49,8	19,8	514
Angeredsteatern	91,6	7,7	0,6	646	73,1	24,4	2,4	499
Badplats Bergsjön	50,7	28,5	20,8	659	40,6	29,7	29,7	502
Berghalla	81,2	12,3	6,5	642	70,6	21,0	8,4	490
Galaxen	53,0	28,8	18,2	649	47,2	31,6	21,2	500
Geråshallen	83,3	10,3	6,5	634	68,3	22,0	9,8	492
Rymdtorget	9,9	27,4	62,6	674	9,5	25,4	65,0	503

Fråga 42. Hur nöjd är Du med det liv Du lever?

Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Totalt
26,4	54,9	15,4	3,3	760

Fråga 43. Enligt Din mening, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?
Svara med hjälp av nedanstående skala:

<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 20%;"> Det går <i>inte</i> att lita på människor i allmänhet </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 20%;"> Det går att lita på människor i allmänhet </div> </div>											Totalt
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
6,6	2,9	4,2	8,3	8,2	21,9	10,6	14,1	14,7	4,6	3,8	757

Fråga 44. Hur bedömer Du Ditt allmänna hälsotillstånd?

<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 20%;"> Mycket dåligt </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 20%;"> Mycket bra </div> </div>											Totalt
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
3,6	1,4	2,6	5,3	6,7	15,6	7,0	12,6	18,2	14,6	12,3	698

Fråga 45. Om Du jämför, hur är Ditt allmänna hälsotillstånd i dag jämfört med hur det var för 12 månader sedan?

19,7	Bättre	60,7	Oförändrat	19,6	Sämre	Totalt
						699

ARBETSLIV OCH SPRÅKANVÄNDNING											
Fråga 46. Vilken skolutbildning har Du? Om Du ännu inte avslutat Din utbildning, markera då den typ av skola Du just nu går i.											
8,4	Ej fullgjort grundskola			38,9	Gymnasium, folkhögskola eller motsvarande			Totalt 738			
25,5	Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola			14,8	Studier vid högskola/universitet						
				12,5	Examen från högskola/universitet						
Fråga 47. Vilken av de här grupperna tillhör Du idag?											
33,7	Har avlönat förvärvsarbete (även sjukskriven, föräldraledig)			13,3	Arbetslös			Totalt 738			
				14,0	Ålderspensionär						
6,2	Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller arbetspraktik			8,4	Förtidspensionär						
				2,2	Arbetar hemma (utan lön)						
1,2	Genomgår arbetsmarknadsutbildning			21,0	Studerande						
Fråga 48. Vilket yrke har/hade Du?											
70,1	_____ (yrke/ sysselsättning)			29,9	Har aldrig yrkesarbetat → Gå vidare till fråga 51.			Totalt 445			
Arbetar Du i Bergsjön, eller utanför?											
13,3	Jag arbetar i Bergsjön			86,7	Jag pendlar till arbete utanför Bergsjön			Totalt 422			
Fråga 49. Arbetar/arbetade Du hel- eller deltid?											
77,1	Heltid		16,0	Deltid, minst 15 timmar per vecka		6,9	Deltid, mindre än 15 timmar per vecka		Totalt 550		
Fråga 50. Arbetar/arbetade Du i statlig, landsting/regional, kommunal eller privat tjänst?											
15,2	Statlig		3,8	Landsting/regional		31,1	Kommunal		49,9	Privat	Totalt 553
Fråga 51. Är Du medlem i någon fackförening?											
<u>Ja, förbund inom:</u>											
21,5	LO (Landsorganisationen)			4,6	TCO (Tjänstemännens centralorganisation)			Totalt 715			
3,5	SACO (Sveriges akademikers centralorganisation)			24,6	Annan facklig organisation						
				45,7	Nej						
Fråga 52. Anser Du att förutsättningarna i Göteborg har förändrats under de senaste 2 åren i följande avseenden?											
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Mycket sämre möjligheter idag, än för 2 år sedan</i> </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Oförändrat</i> </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Mycket bättre möjligheter idag, än för 2 år</i> </div> </div>											
	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	Totalt 654			
Att komma in på arbetsmarknaden	12,1	9,0	9,5	44,2	13,5	7,3	4,4				
Att driva eget företag	8,0	7,0	10,2	56,8	9,2	4,8	4,0		Totalt 599		

Fråga 53. Har Du under de senaste 12 månaderna fått stöd i någon av följande former? (Flera kryss kan markeras.)

	Ja	Nej	Totalt
Sjukersättning från arbetsgivare eller försäkringskassa	31,7	68,3	672
Sjukbidrag eller förtidspension	13,5	86,5	665
Arbetslöshetskassa (A-kassa)	11,0	89,0	644
Socialbidrag eller introduktionsersättning	21,9	78,1	672
Föräldrapenning	11,3	88,3	644
Äldreförsörjningsstöd	2,8	97,2	632
Ekonomiskt stöd från familj eller nära vän	21,8	78,2	642

Fråga 54. Om Du skulle beskriva Ditt nuvarande hem respektive det hem Du växte upp i, vilket alternativ stämmer då bäst? (Sätt ett kryss i varje kolumn.)

<u>Ditt nuvarande hem:</u>		<u>Det hem Du växte upp i:</u>		
49,2	Arbetarhem	51,6	Arbetarhem	Totalt 610
1,2	Jordbrukarhem	8,4	Jordbrukarhem	
12,5	Tjänstemannahem	10,8	Tjänstemannahem	
6,9	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	9,0	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	
4,5	Företagarhem	6,1	Företagarhem	
25,8	Annat	14,1	Annat	
	Totalt 598			

Fråga 55. Vilket är Ditt modersmål? (endast denna del ingick i både fullt och halverat formulär)

54,2	Svenska	45,8	Annat språk: _____	Totalt 661
------	---------	------	--------------------	---------------

→ Fortsätt till fråga 56.

Hur bra tycker Du att Du kan svenska när det gäller att:

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Totalt
Förstå nyheter i TV och radio	55,9	32,6	7,3	3,3	0,9	451
Per telefon förklara ärende vid kontakt med myndigheter	46,5	35,9	11,4	4,6	1,6	437
Svara skriftligt på en annons	37,6	36,7	13,2	8,1	4,4	433
Föra fram synpunkter på möten eller sammanträden	35,0	33,1	17,8	7,7	6,3	426

Om Du tänker på Dina språkkunskaper i svenska, har dessa förändrats under de senaste 2 åren?

Oförändrade, jag har samma kunskaper i svenska idag som för 2 år sedan

Mycket bättre språkkunskaper idag än för 2 år sedan

0	+1	+2	+3	+4	Totalt 440
30,5	14,5	20,2	17,7	17,0	

BAKGRUNDSFRÅGOR om Dig själv och framtiden					
Fråga 56. Vilket år är Du född?					Totalt
97,8					780
Fråga 57. Är Du man eller kvinna?					Totalt
50,0 Man		50,0 Kvinna			770
Fråga 58. Vilket eller vilka medborgarskap har Du? (Mer än ett kryss kan anges.)					
610 Svenskt		186 Mitt födelseland		51 Annat	
Fråga 59. Är Du ensamstående, samboende eller gift?					Totalt
42,5 Ensamstående		18,4 Samboende		39,1 Gift	
Fråga 60. Har Du egna barn?					Totalt
59,3 Ja		40,7 Nej			766
Fråga 61. Hur många personer delar Du din bostad med?					
Vuxen/vuxna personer (personer 20 år eller äldre): 63,7				Barn: 32,6	
I vilka åldrar befinner sig de personer Du delar hushåll med? (Flera kryss kan anges.)					
0-3 år		4-6 år		7-15 år	
9,4		9,2		22,3	
16-19 år		20 år eller äldre		Totalt	
13,1		56,5		780	
Fråga 62. Vilket parti tycker Du bäst om idag?					
12,6 Vänsterpartiet		6,2 Moderaterna			
59,5 Socialdemokraterna		3,2 Kristdemokraterna			
0,6 Centerpartiet		6,4 Miljöpartiet			
7,9 Folkpartiet		3,6 Annat parti: _____			
Anser Du Dig vara en övertygad anhängare av detta parti?					Totalt
15,9 Ja, mycket övertygad		44,1 Ja, något övertygad		40,0 Nej	
Fråga 63. Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera Dig själv på en sådan vänster-högerskala?					Totalt
Klart till vänster		Varken till vänster eller till höger		Klart till höger	
14,0		21,1		49,1	
12,0		3,8		Totalt	
Något till vänster		Något till höger		707	

**Fråga 64. Vilka typer av utrustning har Du för närvarande tillgång till i Ditt hushåll?
(Flera kryss kan anges.)**

86,8	Telefon (fast anslutning)	29,5	DVD-spelare	51,4	Anslutning till Internet
80,9	Mobiltelefon	71,2	CD-spelare	57,2	Körkort för personbil
79,5	Text-TV	8,2	Bärbar mp3-spelare	9,4	Fritidshus
73,8	Video	56,9	Persondator	5,1	Fritidsbåt
19,4	Digital-TV/Set Top Box	46,2	Skrivare	45,1	Bil

Totalt
780

Fråga 65. Var vänlig sätt ett kryss i den ruta som motsvarar den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten för samtliga personer i Ditt hushåll före skatt (pension och studiemedel ska också räknas in i den ungefärliga årsinkomsten).

21,0	100.000 eller mindre	7,3	401.000 - 500.000
29,1	101.000 - 200.000	3,0	501.000 - 600.000
22,5	201.000 - 300.000	2,2	601.000 - 700.000
12,7	301.000 - 400.000	2,2	Mer än 700.000

Totalt
632

Fråga 66. Hur har enligt Din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna?

	Förbättrats	Förblivit ungefär densamma	Försämrats
Din egen ekonomiska situation	24,0	50,2	25,8
Ekonomi i Göteborg	8,3	57,7	33,9
Den svenska ekonomin	8,9	47,6	43,5

Totalt
679
601
609

Hur tror Du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna?

	Förbättras	Förblir ungefär densamma	Försämras
Din egen ekonomiska situation	30,5	53,0	16,5
Ekonomi i Göteborg	13,5	58,0	28,6
Den svenska ekonomin	16,6	47,2	36,2

Totalt
673
609
614

Fråga 67. Hur bedömer Du möjligheterna för dagens barn och ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få:

	Mycket stora möjligheter	Ganska stora möjligheter	Varken stora eller små möjligheter	Ganska små möjligheter	Mycket små möjligheter
God utbildning	19,3	45,7	21,7	10,5	2,8
Fast anställning	6,7	24,5	39,0	23,5	6,3
Bra bostad	7,9	23,2	31,1	28,2	9,6
Samma välfärd som idag	7,0	22,9	40,5	21,8	7,8

Totalt
668
654
656
642

Har Du fått hjälp av någon för att kunna fylla i den här enkäten?

16,3 Ja 83,7 Nej

Totalt
718

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

STORSTADS-
UNDERSÖKNINGEN

GÅRDSTEN

2003

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET
samhälle opinion massmedia

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

Samhälle Opinion och Massmedia (SOM) är en vetenskaplig frågeundersökning som genomförs av SOM-institutet. SOM-institutet drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen samt Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. SOM-undersökningen är en del av institutionernas forskning om opinionsbildning i det svenska samhället i dag. Undersökningen genomförs i samarbete med Kinnmark Information AB och går ut till 6 000 slumpmässigt utvalda personer i Sverige.

Ansvarig för undersökningen är universitetslektor Lennart Nilsson. Magnus Kinnmark är projekt-samordnare och undersökningsledare är Ylva Norén Bretzer.

Har Du frågor som rör Din medverkan i undersökningen, ring gärna
Kinnmark Information AB. Telefon: 020 – 28 28 30 (samtalet är gratis)

Du kan också ringa eller skicka e-post till SOM-institutet:
Ylva Norén Bretzer 031-773 51 95, e-post: info@som.gu.se
Vill Du läsa mer om SOM-institutet finns vi på Internetadressen: www.som.gu.se

*Denna streckkod är endast till för att
inkomna svar skall kunna prickas av
vid datorns optiska läsning. Då slipper
Du få påminnelse i onödan.*

Tal med en decimal avser *andelen* svarspersoner som markerat en viss ruta (procent)
 OBS! *Kursiverade frågenummer* ingick i både fullversionen och den halverade enkäten. Ej kursiverade ingick endast i fullversionen.

MASSMEDIER

Fråga 1. Läser eller tittar Du i följande tidningar?

	6-7 dagar per vecka	4-5 dagar per vecka	2-3 dagar per vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Göteborgs-Posten	29,1	9,4	16,2	32,5	12,7	604
GT	9,8	7,3	16,4	36,3	30,2	523
Metro	20,7	30,1	26,0	17,5	5,8	658
Annan svensk dagstidning	5,9	5,5	13,6	36,8	38,2	492
Utländsk dagstidning	3,6	3,6	7,0	27,1	58,6	498

Fråga 2. Prenumererar Du eller någon i Ditt hushåll på någon dagstidning?

29,4 Ja, på Göteborgs-Posten 4,8 Ja, på annan dagstidning 65,8 Nej

Totalt
640

Fråga 3. Läser eller tittar Du i följande tidningar och tidskrifter?

	Flera gångar i veckan	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång per kvartal	Någon gång per halvår	Någon gång per år	Aldrig	Totalt
Vecko/månadstidning	10,2	22,2	22,6	4,7	4,8	9,0	26,4	598
Special-/facktidsskrift	5,8	10,8	25,2	5,5	4,9	10,8	37,0	548
Annan utländsk tidning eller tidskrift	4,6	7,8	11,7	5,4	5,9	14,7	49,8	538

Fråga 4. Tittar eller lyssnar Du på följande nyhetsprogram i radio och TV?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Aktuellt i SVT (Sveriges Television)	34,2	10,5	17,1	15,0	13,8	9,4	660
Rapport i SVT	31,0	11,1	16,7	16,9	14,3	10,0	651
Västnytt i SVT	25,4	11,8	18,5	15,4	15,9	13,0	637
Nyheter i TV4	31,2	13,9	21,4	16,1	10,1	7,3	654
TV4 lokalt Göteborg	26,1	10,9	18,1	13,9	17,6	13,3	631
TV3 Direkt	20,0	8,0	16,3	18,1	21,9	15,8	640
Ekonyheter i Sveriges Radio	10,7	4,0	6,7	10,4	22,8	45,4	597
P4/Radio Göteborg	19,0	6,9	6,4	8,6	20,3	38,7	636
Nyheter i privat lokalradio (Radio Energy etc)	11,4	5,1	6,6	9,1	20,6	47,3	607

Tittar eller lyssnar Du på program på annat språk än svenska?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
I närradion	7,9	2,0	3,4	7,6	13,8	65,4	647
I öppna kanalen på TV	5,9	3,0	3,3	7,8	17,7	62,3	628
TV-nyheter från annat land (t ex via parabol)	22,2	4,8	5,7	5,7	9,5	52,0	663

Fråga 5. Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i Gårdsten?

	Mycket vanligt	Ganska vanligt	Inte särskilt vanligt	Inte alls vanligt	Totalt
Familj, släkt, vänner	25,0	32,4	16,7	25,9	636
Genom föreningar där jag är med	4,8	11,7	17,1	66,4	580
Informationsblad/anslagstavla	19,4	28,9	23,8	27,9	613
Lokala dagstidningar	20,2	31,7	23,0	25,1	625
Närradion	4,3	7,0	17,2	71,5	582
Internet	5,9	8,0	14,8	71,4	576
Hälsodisken	3,0	5,4	11,3	80,4	576
Bibliotek	2,4	5,9	16,0	75,7	576

Fråga 6. Om Du tänker på sådant som händer i Gårdsten, hur mycket litrar Du på följande mediers rapportering?

	Mycket tillförlitlig	Ganska tillförlitlig	Inte särskilt tillförlitlig	Mindre tillförlitlig	Inte alls tillförlitlig	Ingen uppfattning	Totalt
Västnytt i SVT	22,6	37,6	9,1	6,2	2,7	21,8	583
TV4 lokalt Göteborg	26,7	35,4	10,2	4,1	2,9	20,6	587
P4/Radio Göteborg	16,2	28,1	10,5	5,8	5,4	34,1	555
Göteborgs-Posten	23,3	34,1	10,1	5,9	4,7	21,9	572
GT	11,7	27,7	12,6	8,7	7,3	32,1	549

Fråga 7. Har läst eller tittat på följande information?

	Känner inte till	Ja, flera gånger	Ja, någon gång	Nej	Totalt
Tidningen Gårdstensbladet	5,3	60,2	22,6	11,9	645
Gårdstens hemsida på Internet	18,0	6,0	14,6	61,4	567
SDN Gunnareds hemsida på internet	18,1	3,5	9,0	69,4	568

POLITIK OCH SERVICE

Fråga 8. Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i Gårdsten i dag? Ange högst tre frågor/problem.

Svar: Minst ett problem: 53,2

Minst två problem: 30,8

Minst tre problem: 13,4

Totalt 724

Fråga 9. Hur intresserad är Du i allmänhet av politik?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
	9,3	31,6	35,2	23,9	708

Fråga 10. Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör stadsdelen Gunnared och Göteborg?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
Gunnared	12,5	33,0	35,6	18,9	705
Göteborg	14,1	37,1	33,1	15,8	647

Fråga 11. Hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i:					
	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Totalt
Gunnared	7,2	44,3	35,1	13,3	652
Göteborg	8,3	50,2	31,9	9,7	652
Sverige	13,8	43,6	28,7	14,0	645
EU	6,5	30,4	35,5	27,7	629

Fråga 12. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett politiskt uppdrag i kommunen för det parti Du sympatiserar med?					
	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte	Totalt
I stadsdelsnämnden Gunnared	7,3	20,4	29,9	42,4	628
I fullmäktige/central nämnd eller styrelse i Göteborg	8,1	17,9	30,2	43,8	603

Fråga 13. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till Ditt barns skola?					
<i>Har inga skolbarn</i>	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte	Totalt
45,1	12,2	16,6	10,8	15,2	637

Fråga 14. Skulle Du kunna tänka Dig att på Din fritid göra en frivillig insats på något av följande områden?					
	Ja, regelbundet	Ja, någon gång	Nej, knappast	Nej, absolut inte	Totalt
Barn- och ungdomsverksamhet	12,1	39,1	26,8	22,0	586
Föreningsarbete	10,6	30,3	32,9	26,2	565
Kontaktperson för nyinflyttad i Gärdsten	6,5	26,1	32,9	34,5	566
Arbete mot våld och droger	17,7	34,8	23,5	24,0	575
Kulturaktiviteter	7,6	32,6	32,7	27,1	565
Kontakt med äldre	10,6	39,7	26,7	22,9	584
Skötsel av parker och närområden	7,8	28,8	29,5	34,0	577

Har Du utfört något frivilligt arbete under det senaste året?					
	Ja, flera gånger	Ja, någon enstaka gång	Nej	Totalt	
13,6	19,9	66,5	Nej	624	

Fråga 15. Har Du under de senaste 12 månaderna ringt eller besökt följande serviceställe? (Svara med ett eller två kryss per rad)								
	<u>Känner inte till</u>	<u>Ringt:</u>		<u>Totalt</u>	<u>Känner inte till</u>	<u>Besökt:</u>		<u>Totalt</u>
		Nej	Ja			Nej	Ja	
Hälsodisken	41,4	49,4	9,2	601	35,6	48,0	16,4	700
Skolan mitt i byn	40,9	49,9	9,2	585	35,6	53,7	10,7	672
Oliven	62,2	35,6	2,2	587	52,4	44,8	2,9	697
Medborgarkontoret i Angered	36,9	56,5	6,6	591	41,3	55,5	12,5	681

Fråga 16. Var skulle Du personligen vilja placera några stadsdelspolitiker på nedanstående skala?

	Personen är okänd för mig	Skala											Totalt
		-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	
Håkan G Linnarsson	77,3	1,5	0,3	0,7	0,5	0,2	10,9	1,2	1,7	3,2	1,0	1,5	594
Roger J E Björn	81,4	1,2	0,2	0,5	0,7	0,8	10,3	0,8	1,0	1,4	1,0	0,7	591
Yvonne Palm	82,0	0,8	0,2	0,5	0,2	0,3	10,6	0,8	1,0	1,7	1,2	0,7	594

Fråga 17. Vad tycker Du om tillgången i Gårdsten på följande?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Vaken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Vet ej	Totalt
Affärer/butiker/kiosker	18,6	47,8	18,2	7,5	5,2	2,7	709
Postservice	13,0	32,4	17,7	15,1	19,1	2,7	691
Bankservice	7,4	18,0	20,3	13,4	28,9	12,1	679
Matserveringar/restauranger	7,3	22,7	27,3	11,8	10,8	20,1	686
Caféer	8,1	23,0	26,8	8,5	12,6	21,0	691

Fråga 18. Vilka former av service använder Du eller någon nära anhörig?

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig nyttjar	Varken jag själv eller nära anhörig nyttjar	Totalt
Kommunal barnomsorg	12,6	19,7	67,7	538
Alternativ barnomsorg	4,9	14,2	80,9	508
Kommunal grundskola	11,1	26,7	62,2	524
Kommunal gymnasieskola	9,4	21,2	69,4	510
Friskola	8,6	14,1	77,3	511
Barnvårdscentral	16,8	20,7	62,4	535
Vårdcentral	58,0	18,2	23,9	578
Sjukhusvård	42,0	20,1	37,9	538
Privatläkare	26,3	15,7	58,0	521
Folktandvård	49,5	20,3	30,3	558
Privattandläkare	26,2	15,6	58,2	519
Äldreomsorg	3,9	13,7	82,4	510
Socialtjänst	17,8	15,2	67,0	527
Bibliotek	45,0	19,7	35,3	553
Kulturaktiviteter	17,0	18,2	64,8	522
Idrottsanläggningar	17,5	25,8	56,6	519
Fritidsverksamhet	14,3	22,8	62,9	518
Försäkringskassa	47,7	19,1	33,2	560
Arbetsförmedling	26,0	20,4	53,5	538

Fråga 19. Vad tycker Du om servicen för boende i Gårdsten på följande områden?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska miss- nöjd	Mycket miss- nöjd	Vet ej	Totalt
1. Kommunal barnomsorg	6,5	13,4	9,7	3,4	3,9	63,1	596
2. Alternativ barnomsorg	3,8	7,1	9,5	1,7	3,6	74,3	579
3. Kommunal grundskola	5,5	11,6	9,2	6,0	7,3	60,5	587
4. Kommunal gymnasieskola	3,7	10,2	9,8	3,0	4,2	69,1	570
5. Friskola	5,8	5,6	8,4	1,8	2,5	75,9	569
6. Barnavårdscentral	13,2	13,4	8,0	2,5	1,9	61,1	591
7. Vårdcentral	11,7	19,1	13,0	9,0	17,3	29,9	608
8. Sjukhusvård	8,9	13,6	12,4	7,2	11,6	46,3	587
9. Privatläkare	6,3	8,6	9,0	3,7	6,9	65,5	568
10. Folk tandvård	12,1	19,7	15,2	6,6	6,9	39,5	593
11. Privattandläkare	6,5	7,9	9,8	2,3	4,4	69,3	573
12. Äldreomsorg	4,1	5,3	10,8	2,1	4,2	73,5	567
13. Socialtjänst	6,3	11,7	10,5	4,6	5,8	61,1	588
14. Bibliotek	12,6	22,8	12,3	3,7	5,4	43,2	593
15. Kulturaktiviteter	4,2	11,6	14,2	4,0	3,9	62,2	571
16. Idrottsanläggningar	4,5	14,7	11,4	5,1	5,4	58,9	572
17. Fritidsverksamhet	4,6	10,1	13,2	5,1	4,4	62,6	567
18. Försäkringskassa	10,2	23,0	16,9	4,9	4,2	40,8	591
19. Arbetsförmedling	8,1	13,8	13,7	6,1	4,8	53,5	578
20. Tillgång till bostäder	8,1	18,8	19,0	8,8	14,1	31,1	589
21. Gator och vägar	9,3	34,2	21,7	14,7	13,0	7,0	599
22. Kollektivtrafik (buss, spårvagn)	12,5	29,3	16,6	13,8	18,0	9,8	610
23. Skötsel av parker och närområden	7,8	30,0	25,5	14,3	13,0	9,4	593
24. Renhållning på allmänna platser	7,8	25,5	21,8	19,2	16,9	8,9	605
25. Möjligheten att få jobb	4,0	6,4	12,2	7,9	19,7	49,8	598
26. Polisen	7,7	16,5	20,9	8,0	14,2	32,6	611

Fråga 20. Om förändringar av servicen skall göras, vilket av serviceområdena anser Du att:

Det är viktigast
att satsa på?

67,1

Det i första hand
ska minska på?

41,0

(Ange en av siffrorna 1-26 |
i fråga 19 ovan.)

Totalt
724

Fråga 21. Som helhet, hur tycker Du att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna för boende i:

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt
Gårdsten	10,9	36,5	26,0	10,2	7,7	8,7	699
Göteborg	7,2	32,1	27,9	7,8	4,1	20,9	641

Fråga 22. Vilka möjligheter har Du att vid behov påverka verksamheten i Gårdsten på följande områden?							
	Mycket goda möjligheter	Ganska goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Ganska dåliga möjligheter	Mycket dåliga möjligheter	Ingen uppfattning	Totalt
Barnomsorg	5,5	9,1	8,9	3,9	11,8	60,8	595
Grundskola	5,8	6,3	11,2	3,9	12,8	60,0	588
Boendemiljö	7,0	15,3	18,4	7,1	13,3	39,0	603
Äldreomsorg	2,7	6,2	12,3	4,3	11,8	62,7	585
Polisen	4,7	8,6	11,5	6,3	15,7	53,2	592
Socialtjänst	5,0	8,9	11,5	5,7	12,9	56,0	598

Fråga 23. Har Du under de senaste 12 månaderna försökt påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter?			Totalt	
6,3	Ja, som privatperson	93,7	Nej → <i>Gå vidare till fråga 24</i>	599

Om JA, på vilket sätt försökte Du påverka stadsdelsnämnden under det senaste året?				Totalt
34,2	Tog kontakt med kommunal tjänsteman eller förvaltning	36,8	Arbete i annan organisation eller förening	38
		26,3	Skrev insändare eller artikel i tidning	
23,7	Tog kontakt med kommunpolitiker	31,6	Deltog i namninsamling eller demonstration	
7,9	Arbetade aktivt i partiorganisation	36,8	Tog kontakt med HälsoDisken	
10,5	Arbetade aktivt i aktionsgrupp eller byalag	52,6	Annat sätt	

Lyckades Du i Ditt försök att påverka eller förändra?					Totalt
2,2	Ja	22,2	Ja, delvis	34,4	90
			Nej	41,1	

Fråga 24. Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?						
	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Totalt
Minska den offentliga sektorn	7,3	16,6	37,4	16,3	22,4	535
Ta emot färre flyktingar i Sverige	33,2	18,4	23,7	11,9	12,9	582
Höja kommunalskatten hellre än att minska servicen	11,6	24,1	29,8	17,2	17,4	553
Sverige bör bli medlem i EMU	26,3	14,2	27,7	7,5	24,3	577
Satsa på ett mångkulturellt samhälle	23,1	27,0	30,3	8,3	11,3	567
Staten ska styra var asylsökande flyktingar får bosätta sig	27,1	22,0	24,0	10,9	16,0	576

Fråga 25. Anser Du att Sverige skall införa euron som valuta?

41,3 Ja 36,8 Nej 21,9 Har ingen åsikt

Totalt
639

Fråga 26. Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper i Göteborg sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Kommunpolitiker i Göteborg	4,7	14,9	27,8	15,5	10,7	26,4	Totalt 683
Tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning	4,5	14,8	28,4	12,4	10,7	29,3	670
Personal inom försäkringskassan	9,4	22,4	25,5	7,3	8,5	26,8	615
Personal på arbetsförmedlingen	7,0	14,7	20,6	11,8	9,3	36,5	611

Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Politiker i stadsdelsnämnden	2,3	11,4	25,3	11,9	12,5	36,7	Totalt 665
Stadsdelsförvaltningens tjänstemän	3,1	11,6	25,4	11,3	11,3	37,3	654
Lärare i grundskola/gymnasium	6,7	25,0	18,4	6,4	3,7	39,8	656
Lärare i vuxenutbildning	7,1	23,4	17,4	5,5	3,5	43,1	650
Sjukvårdspersonal	14,9	31,6	21,8	7,4	6,2	18,1	664
Socialarbetare	7,3	16,3	21,3	8,0	9,8	37,2	661
Kulturtolkar	4,8	12,8	17,7	4,8	4,2	55,8	650
Personal inom äldreomsorgen	9,2	17,7	17,7	4,8	5,4	45,3	651
Trygghetsgruppen	11,9	21,9	21,4	5,2	6,7	33,1	599
Bibliotekspersonal	14,4	28,3	16,2	1,5	3,1	36,5	654
Fritidspersonal	6,6	20,7	17,6	3,4	3,2	48,5	648
Personal inom barnomsorgen/förskolan	10,3	21,0	15,8	3,1	3,4	46,4	651
Boendevårdar	9,7	20,3	22,2	6,8	9,4	31,6	649
Poliser	15,7	25,9	19,5	8,2	10,2	20,5	668
Ledare i föreningslivet	4,9	15,4	21,2	4,1	5,1	49,3	651
Präster eller andra religiösa ledare	9,7	14,1	17,1	5,5	7,0	46,6	659

BOENDE, TRYGGHET OCH HÄLSA

**Fråga 27. Var någonstans har Du respektive Din far och mor huvudsakligen vuxit upp?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Du själv	Din far	Din mor
Sverige	46,4	32,0	31,8
Norden	11,4	16,7	16,7
Europa	12,7	15,1	15,4
Utanför Europa	29,5	36,2	36,1

Totalt 675

Totalt 657

Totalt 657

Är Du huvudsakligen uppvuxen i en storstad, i tätort eller på landsbygden?

57,6 Storstad 20,0 Tätort 22,4 Landsbygd

Totalt
689

Om Du vuxit upp i ett annat land än Sverige, vilket år flyttade Du till Sverige?

56,4

Totalt
724

**Fråga 28. Hur länge har Du bott i Göteborg respektive i Gårdsten?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Gårdsten	Göteborg
Har alltid bott här	19,6	33,0
Född här, har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t ex studier på annan ort	1,7	6,0
Inflyttad, har bott här mer än 10 år	30,1	29,7
Inflyttad, har bott här 6 till 10 år	11,6	11,4
Inflyttad, har bott här 1 till 5 år	28,7	15,6
Inflyttad, har bott här mindre än ett år	8,3	4,2

Totalt 690

Totalt 448

Fråga 29. Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i:

	Mycket dåligt			Varken bra eller dåligt					Mycket bra			
	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	Totalt
Det bostadsområde där Du bor	7,0	3,2	3,1	3,7	3,2	15,6	6,8	9,3	16,7	13,5	17,9	616
Gårdsten	9,3	3,6	6,0	4,8	3,6	16,8	5,2	8,7	15,5	11,8	14,6	686
Göteborg	1,1	0,4	0,9	0,9	0,9	13,7	5,0	7,3	17,6	20,9	31,6	564

Fråga 30. Vad är det *bästa* med att bo i Gårdsten?

Svar: 73,6

Totalt
724

Vad är det *sämsta* med att bo i Gårdsten?

Svar: 70,4

Totalt
724

Fråga 31. Har Du under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där Du bor?						Totalt 629	
47,9 Nej → <i>Fortsätt till fråga 32.</i>		52,1 Ja					
Om JA, till vilket område? (Mer än ett område kan markeras.)						Totalt 328	
13,4 Till annat område i Gårdsten		17,4 Till kommun utanför Göteborgsregionen					
68,6 Till annan del av Göteborg		14,0 Till annat land					
24,4 Till annan kommun i Göteborgsregionen							
Fråga 32. När Du träffar personer som inte bor i Gårdsten eller som sällan vistas här, hur brukar deras uppfattning vara om Gårdsten?						Totalt 698	
Mycket positiv	Ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Ganska negativ	Mycket negativ	De saknar uppfattning om Gårdsten		
2,9	10,7	16,6	34,2	31,1	4,4		
Fråga 33. Hur bor Du för närvarande?						Totalt 701	
85,4 I lägenhet eller i flerbostadshus		0,0 I servicehus, ålderdomshem eller gruppboende					
14,6 I villa eller radhus							
Utöver kök, hur många rum finns det i bostaden?						Totalt 695	
1 rum		2-3 rum		4-5 rum			
5,0		66,2		27,9			
Fråga 34. Hyr eller äger Du eller någon i Ditt hushåll Din nuvarande bostad?						Totalt 690	
83,5 Hyr bostaden		16,5 Äger bostaden (bostadsrätt eller villa)					
Fråga 35. Här ber vi Dig ta ställning till ett antal påståenden om Gårdsten. Markera för varje påstående det svarsalternativ som stämmer bäst överens med Din uppfattning.						Totalt	
		Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls		Ingen uppfattning
Det är lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och Gårdsten	37,1	40,8	9,4	9,7	3,0		630
Man kan handla det mesta i Gårdsten	15,7	34,5	23,9	23,7	2,2		632
Som förälder känner man sig orolig när barnen leker ute	18,4	24,0	7,8	8,1	41,7		604
Bostäderna är bra	33,2	44,5	12,0	7,5	2,9		627
Husen och gårdarna ger ett trist intryck	22,8	41,1	19,0	12,7	4,4		615
Gemenskapen bland dem som bor i Gårdsten är bra	13,0	33,5	20,8	16,2	16,5		624
Naturen i Gårdsten är en stor tillgång för de boende	58,2	30,1	5,3	3,2	3,2		625
Det är trivsamt att bo i Gårdsten	26,9	41,8	17,0	11,5	2,9		625
Det finns alltför många sociala problem i Gårdsten	44,1	29,6	8,3	5,3	12,7		628
Det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder	24,0	32,2	11,7	16,7	15,5		634

Fråga 36. Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/otrygghet i följande sammanhang?

	Ja, ofta	Ja, ibland	Ja, någon enstaka gång	Nej	Totalt
I hemmet	4,5	13,9	15,6	66,0	685
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	6,2	16,2	11,6	66,0	673
Vid garage eller parkeringshus	7,6	18,3	15,4	58,7	671
I bostadsområdet	8,7	21,5	20,6	49,3	670
Vid promenader/joggning i naturen	9,7	19,1	18,2	53,1	671
Vid möte med hundar	17,5	18,1	17,5	47,0	681
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	7,7	20,8	19,7	51,8	674
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	9,3	20,7	20,9	49,2	681
På arbetsplatsen eller i skolan	2,9	6,5	9,0	81,6	658
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	8,1	16,6	19,4	55,9	664

Fråga 37. Har Du själv under de senaste 12 månaderna varit utsatt för:

	Nej	Ja	Totalt
Våld som ledde till sådana skador att det krävde besök hos läkare, tandläkare eller sjuksköterska	95,1	4,9	618
Annat fysiskt våld som gett smärta	94,4	5,6	608
Hot om våld som var så allvarliga att Du blev rädd	88,0	12,0	607
Stöld	76,4	23,6	614
Skadegörelse	79,4	20,6	607

Om Du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för något brott, anmälde Du det till polisen?

34,3	Ja	65,7	Nej	Totalt	402
------	----	------	-----	--------	-----

FRITID OCH LIVSSTIL

Fråga 38. Tillhör Du någon kyrka eller annat religiöst samfund eller religion?

	Nej	Nej, men jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, men jag har <u>inte</u> varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, och jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Totalt
Svenska kyrkan	58,4	2,7	31,4	7,5	601
Katolska kyrkan	87,8	2,3	5,5	4,4	526
Frikyrka	92,1	1,4	1,6	4,9	508
Ortodox kyrka eller annan kyrka	92,8	1,8	2,5	2,9	514
Jag är muslim	74,1	1,8	15,5	8,5	541
Annan religion	93,7	0,6	2,7	2,9	479

Fråga 39. Ange vilka föreningar Du är medlem i, och hur aktiv Du är i dessa föreningar.

	Ej medlem	Medlem, men har inte varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har någon typ av uppdrag	Totalt
Facklig organisation	56,4	32,8	7,9	2,9	661
Idrotts- och friluftsförening	85,6	4,5	5,9	3,9	641
Kulturförening (musik, dans etc.)	92,9	2,0	3,1	1,9	635
Politiskt parti (även kvinno- eller ungdomsförbund)	94,8	2,4	1,9	0,9	634
Pensionärsorganisation	92,1	3,6	3,1	1,2	642
Humanitär hjälporganisation	93,1	4,3	0,9	1,7	634
Föräldraförening	95,1	1,6	2,1	1,3	632
Kvinnorganisation	97,5	1,1	1,1	0,3	632
Lokal aktionsgrupp	97,6	1,0	1,1	0,3	630
Invandrarförening	92,2	2,5	4,1	1,1	632
Hyresgästförening, bostadsrättsförening eller villaägareförening	66,3	19,8	10,2	3,7	647
Annan förening	82,6	6,6	6,1	4,8	625

Fråga 40. Hur ofta har Du under de senaste 12 månaderna gjort följande?

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Totalt
Umgåtts med vänner eller grannar	6,8	9,0	2,7	4,5	15,6	26,6	34,8	621
Diskuterat politik	38,3	9,8	4,0	4,5	16,8	14,8	11,7	600
Deltagit i studiecirkel	79,3	5,8	3,6	1,7	2,4	3,9	3,2	585
Gått på restaurang/bar/pub på kvällstid	34,2	11,9	8,5	11,4	22,2	9,0	2,8	599
Sysslat med motion eller idrott	36,5	8,4	3,3	3,8	12,0	18,6	17,3	606
Besökt gudstjänst eller religiöst möte	68,7	10,0	3,3	3,5	4,8	6,2	3,3	598
Sysslat med trädgårdsarbete	62,9	6,9	5,1	5,4	5,9	7,3	6,4	591
Spelat på tips, lotto eller V75	47,8	9,0	3,3	4,8	14,8	14,5	5,8	601
Använt mobiltelefon	15,2	3,9	1,5	1,3	4,6	14,2	59,3	612
Besökt bibliotek	41,3	10,4	5,6	9,2	18,6	9,7	5,1	606
Arbetat övertid	56,8	5,6	2,7	5,9	12,5	9,1	7,4	593
Själv utövat teater, dans, etc	82,9	5,1	2,0	3,4	2,9	2,0	1,7	591
Hyr videofilm eller DVD	51,2	8,6	6,3	8,6	16,6	6,0	2,7	584
Rest utomlands	45,8	34,7	12,1	3,8	1,5	1,0	1,0	602
Läst någon bok	21,5	11,8	7,9	10,8	16,4	9,5	22,1	610
Bett till Gud	45,9	6,6	2,9	3,4	5,9	6,6	28,8	591
Själv kört bil	44,5	4,3	1,5	1,7	4,0	4,7	39,3	598
Åkt kollektivt (buss/spårvagn/tåg)	14,2	7,1	4,0	4,8	10,7	12,9	46,5	607
Sjungit eller spelat musikinstrument	65,9	3,7	1,5	2,8	4,7	6,7	14,7	599

Fråga 41. Har Du under de senaste 12 månaderna besökt någon av följande anläggningar eller platser? Avser Du att göra det under de kommande 12 månaderna?
(Sätt två kryss per rad.)

	<u>Har besökt under de senaste 12 månaderna:</u>			Totalt	<u>Tänker Du besöka dessa under de kommande 12 månaderna?</u>			Totalt
	Ingen gång	Någon gång	Flera gånger		Nej, kommer inte att besöka	Ja, kommer kanske att besöka	Ja, kommer säkert att besöka	
Göteborgsoperan	85,7	11,4	2,9	588	58,6	31,4	10,1	456
Liseberg	33,1	38,6	28,4	596	9,7	38,6	51,7	466
Nordstan	8,2	27,1	64,7	601	4,5	18,1	77,4	443
Slottsskogen	34,7	43,7	21,5	590	15,3	39,3	45,4	443
Stadsteatern	87,7	9,7	2,6	577	55,7	34,8	9,4	445
Universeum	71,1	26,9	2,1	584	28,8	48,4	22,8	448
Angeredsteatern	83,6	13,3	3,1	586	58,1	37,3	4,5	442
Angeredsvallen	79,6	15,8	4,6	587	61,2	30,3	8,5	436
Angereds torg	3,0	14,0	83,0	607	5,8	11,2	83,0	447
Lärjeåns dalgång	69,1	23,1	7,8	580	47,3	34,1	18,6	440
Rannebergsbadet	78,1	16,3	5,6	589	58,9	27,6	13,5	445
Vättlefjäll	66,4	20,3	13,3	587	45,3	33,3	21,4	444

Fråga 42. Hur nöjd är Du med det liv Du lever?

Mycket nöjd 28,5	Ganska nöjd 53,1	Inte särskilt nöjd 14,4	Inte alls nöjd 4,0	Totalt 695
---------------------	---------------------	----------------------------	-----------------------	---------------

Fråga 43. Enligt Din mening, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?
Svara med hjälp av nedanstående skala:

Det går *inte* att lita på människor i allmänhet

Det går att lita på människor i allmänhet

0 7,2	1 4,1	2 6,4	3 11,1	4 8,7	5 23,0	6 9,0	7 11,6	8 11,6	9 3,8	10 3,6	Totalt 691
----------	----------	----------	-----------	----------	-----------	----------	-----------	-----------	----------	-----------	---------------

Fråga 44. Hur bedömer Du Ditt allmänna hälsotillstånd?

Svara med hjälp av nedanstående skala:

Mycket dåligt

Mycket bra

0 2,9	1 2,6	2 3,8	3 8,5	4 7,3	5 14,0	6 7,7	7 11,3	8 16,9	9 12,9	10 12,1	Totalt 627
----------	----------	----------	----------	----------	-----------	----------	-----------	-----------	-----------	------------	---------------

Fråga 45. Om Du jämför, hur är Ditt allmänna hälsotillstånd i dag jämfört med hur det var för 12 månader sedan?

24,8	Bättre	56,3	Oförändrat	18,9	Sämré	Totalt 634
------	--------	------	------------	------	-------	---------------

ARBETSLIV OCH SPRÅKANVÄNDNING											
Fråga 46. Vilken skolutbildning har Du? Om Du ännu inte avslutat Din utbildning, markera då den typ av skola Du just nu går i.											
9,0	Ej fullgjort grundskola		43,7	Gymnasium, folkhögskola eller motsvarande						Totalt 675	
28,4	Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola		9,0	Studier vid högskola/universitet							
			9,8	Examen från högskola/universitet							
Fråga 47. Vilken av de här grupperna tillhör Du idag?											
36,4	Har avlönat förvärvsarbete (även sjukskriven, föräldraledig)			12,1	Arbetslös					Totalt 671	
				9,7	Ålderspensionär						
6,6	Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller arbetspraktik			10,1	Förtidspensionär						
2,7	Genomgår arbetsmarknadsutbildning			2,2	Arbetar hemma (utan lön)						
			20,3	Studerande							
Fråga 48. Vilket yrke har/hade Du?											
<u>67,7</u> _____ (yrke/ sysselsättning)				32,3 Har aldrig yrkesarbetat → Gå vidare till fråga 51.						Totalt 371	
Arbetar Du i Gårdsten, eller utanför?											
9,1	Jag arbetar i Gårdsten			90,9	Jag pendlar till arbete utanför Gårdsten					Totalt 383	
Fråga 49. Arbetar/arbetade Du hel- eller deltid?											
83,6	Heltid		11,6	Deltid, minst 15 timmar per vecka		4,7	Deltid, mindre än 15 timmar per vecka			Totalt 507	
Fråga 50. Arbetar/arbetade Du i statlig, landsting/regional, kommunal eller privat tjänst?											
11,7	Statlig		4,3	Landsting/regional		31,7	Kommunal		52,3	Privat	Totalt 486
Fråga 51. Är Du medlem i någon fackförening?											
<u>Ja, förbund inom:</u>											
25,4	LO (Landsorganisationen)			4,5	TCO (Tjänstemännens centralorganisation)					Totalt 661	
1,7	SACO (Sveriges akademikers centralorganisation)			24,8	Annan facklig organisation						
				43,6	Nej						
Fråga 52. Anser Du att förutsättningarna i Göteborg har förändrats under de senaste 2 åren i följande avseenden?											
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Mycket sämre möjligheter idag, än för 2 år sedan</i> </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Oförändrat</i> </div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <i>Mycket bättre möjligheter idag, än för 2 år</i> </div> </div>											
										Totalt 612	
Att komma in på arbetsmarknaden	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3				
	12,9	7,8	10,0	44,4	13,9	6,5	4,4				
Att driva eget företag	9,9	7,7	9,9	55,7	9,5	5,4	2,0			Totalt 558	

Fråga 53. Har Du under de senaste 12 månaderna fått stöd i någon av följande former? (Flera kryss kan markeras.)

	Ja	Nej	Totalt
Sjukersättning från arbetsgivare eller försäkringskassa	32,3	67,7	620
Sjukbidrag eller förtidspension	13,3	86,7	611
Arbetslöshetskassa (A-kassa)	11,9	88,1	603
Socialbidrag eller introduktionsersättning	22,5	77,5	618
Föräldrapenning	13,4	86,6	597
Äldreförsörjningsstöd	3,1	96,9	588
Ekonomiskt stöd från familj eller nära vän	18,8	81,2	596

Fråga 54. Om Du skulle beskriva Ditt nuvarande hem respektive det hem Du växte upp i, vilket alternativ stämmer då bäst? (Sätt ett kryss i varje kolumn.)

<u>Ditt nuvarande hem:</u>		<u>Det hem Du växte upp i:</u>	
55,9 Arbetarhem		50,0 Arbetarhem	
0,4 Jordbrukarhem		11,2 Jordbrukarhem	
11,6 Tjänstemannahem		11,9 Tjänstemannahem	
4,0 Högre tjänstemanna-/akademikerhem		5,5 Högre tjänstemanna-/akademikerhem	
4,0 Företagarhem	Totalt 553	6,0 Företagarhem	Totalt 564
24,2 Annat		15,4 Annat	

Fråga 55. Vilket är Ditt modersmål? (Endast denna delfråga ingick i både helt & halvt formulär)

42,1 Svenska 57,9 Annat språk: _____ Totalt 584

→ Fortsätt till fråga 56.

Hur bra tycker Du att Du kan svenska när det gäller att:

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Totalt
Förstå nyheter i TV och radio	53,3	34,1	7,2	2,6	2,8	460
Per telefon förklara ärende vid kontakt med myndigheter	44,0	40,7	9,6	3,1	2,7	450
Svara skriftligt på en annons	39,9	34,9	13,3	5,4	6,5	444
Föra fram synpunkter på möten eller sammanträden	35,9	35,7	14,3	6,8	7,3	440

Om Du tänker på Dina språkkunskaper i svenska, har dessa förändrats under de senaste 2 åren?

Oförändrade, jag har samma kunskaper i svenska idag som för 2 år sedan

Mycket bättre språkkunskaper idag än för 2 år sedan

0	+1	+2	+3	+4	Totalt
29,3	15,1	16,6	18,2	20,8	451

**Fråga 64. Vilka typer av utrustning har Du för närvarande tillgång till i Ditt hushåll?
(Flera kryss kan anges.)**

83,7	Telefon (fast anslutning)	29,4	DVD-spelare	51,0	Anslutning till Internet
82,2	Mobiltelefon	69,5	CD-spelare	54,8	Körkort för personbil
78,7	Text-TV	8,7	Bärbar mp3-spelare	7,7	Fritidshus
73,2	Video	54,1	Persondator	3,7	Fritidsbåt
24,0	Digital-TV/Set Top Box	45,7	Skrivare	48,3	Bil

Totalt
724

Fråga 65. Var vänlig sätt ett kryss i den ruta som motsvarar den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten för samtliga personer i Ditt hushåll före skatt (pension och studiemedel ska också räknas in i den ungefärliga årsinkomsten).

20,7	100.000 eller mindre	9,8	401.000 - 500.000
26,1	101.000 - 200.000	6,4	501.000 - 600.000
20,9	201.000 - 300.000	1,3	601.000 - 700.000
12,9	301.000 - 400.000	2,0	Mer än 700.000

Totalt
551

Fråga 66. Hur har enligt Din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna?

	Förbättrats	Förblivit ungefär densamma	Försämrats
Din egen ekonomiska situation	23,9	50,5	25,6
Ekonomi i Göteborg	8,3	56,5	35,2
Den svenska ekonomin	10,9	44,7	44,3

Totalt
598
542
548

Hur tror Du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna?

	Förbättras	Förblir ungefär densamma	Försämras
Din egen ekonomiska situation	26,4	57,8	15,9
Ekonomi i Göteborg	12,5	59,7	27,8
Den svenska ekonomin	14,1	50,8	35,1

Totalt
599
551
553

Fråga 67. Hur bedömer Du möjligheterna för dagens barn och ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få:

	Mycket stora möjligheter	Ganska stora möjligheter	Varken stora eller små möjligheter	Ganska små möjligheter	Mycket små möjligheter
God utbildning	20,0	39,3	24,7	11,8	4,2
Fast anställning	8,0	23,0	37,0	24,4	7,7
Bra bostad	9,8	22,4	29,0	29,3	9,6
Samma välfärd som idag	10,3	20,5	39,3	18,9	11,0

Totalt
595
587
594
572

Har Du fått hjälp av någon för att kunna fylla i den här enkäten?

15,9 Ja 84,1 Nej

Totalt
635

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

STORSTADS-
UNDERSÖKNINGEN

HJÄLLBO

2003

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET
samhälle opinion massmedia

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

Samhälle Opinion och Massmedia (SOM) är en vetenskaplig frågeundersökning som genomförs av SOM-institutet. SOM-institutet drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen samt Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. SOM-undersökningen är en del av institutionernas forskning om opinionsbildning i det svenska samhället i dag. Undersökningen genomförs i samarbete med Kinnmark Information AB och går ut till 6 000 slumpmässigt utvalda personer i Sverige.

Ansvarig för undersökningen är universitetslektor Lennart Nilsson. Magnus Kinnmark är projekt-samordnare och undersökningsledare är Ylva Norén Bretzer.

Har Du frågor som rör Din medverkan i undersökningen, ring gärna
Kinnmark Information AB. Telefon: 020 – 28 28 30 (samtalet är gratis)

Du kan också ringa eller skicka e-post till SOM-institutet:
Ylva Norén Bretzer 031-773 51 95, e-post: info@som.gu.se
Vill Du läsa mer om SOM-institutet finns vi på Internetadressen: www.som.gu.se

*Denna streckkod är endast till för att
inkomna svar skall kunna prickas av
vid datorns optiska läsning. Då slipper
Du få påminnelse i onödan.*

Tal med en decimal avser *andelen* svarspersoner som markerat en viss ruta (procent)
 OBS! *Kursiverade frågenummer* ingick i både fullversionen och den halverade enkäten.
 . Ej kursiverade ingick endast i fullversionen

MASSMEDIER

Fråga 1. Läser eller tittar Du i följande tidningar?

	6-7 dagar per vecka	4-5 dagar per vecka	2-3 dagar per vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Göteborgs-Posten	22,4	9,1	20,9	33,9	13,7	607
GT	5,0	6,1	12,9	40,6	35,4	505
Metro	22,4	32,7	21,8	16,8	6,3	683
Annan svensk dagstidning	5,3	4,8	12,1	37,4	40,4	505
Utländsk dagstidning	3,7	3,9	11,4	28,8	52,3	511

Fråga 2. Prenumererar Du eller någon i Ditt hushåll på någon dagstidning?

23,8 Ja, på Göteborgs-Posten 5,8 Ja, på annan dagstidning 70,4 Nej

Totalt
622

Fråga 3. Läser eller tittar Du i följande tidningar och tidskrifter?

	Flera gångar i veckan	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång per kvartal	Någon gång per halvår	Någon gång per år	Aldrig	Totalt
Vecko/månadstidning	10,5	18,8	21,6	5,7	4,8	10,4	28,2	579
Special-/facktidning	4,4	9,5	22,7	8,1	7,0	13,0	35,3	546
Annan utländsk tidning eller tidskrift	4,5	9,8	13,0	5,9	7,1	16,1	43,6	560

Fråga 4. Tittar eller lyssnar Du på följande nyhetsprogram i radio och TV?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Aktuellt i SVT (Sveriges Television)	40,1	10,1	15,5	14,8	10,4	9,0	663
Rapport i SVT	34,8	11,3	17,3	15,2	12,2	9,1	646
Västnytt i SVT	28,6	10,7	15,5	17,0	17,3	11,0	619
Nyheter i TV4	35,7	14,6	20,6	13,0	11,4	4,6	669
TV4 lokalt Göteborg	28,2	13,1	16,7	15,3	16,4	10,3	641
TV3 Direkt	22,5	12,5	16,3	13,0	20,6	15,2	632
Ekonyheterna i Sveriges Radio	9,0	4,9	6,0	9,7	27,8	42,6	587
P4/Radio Göteborg	15,2	5,2	8,8	10,4	24,3	36,1	613
Nyheter i privat lokalradio (Radio Energy etc)	7,6	4,0	7,7	9,9	23,6	47,1	594

Tittar eller lyssnar Du på program på annat språk än svenska?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
I närradion	7,9	4,0	4,4	9,0	17,9	56,7	630
I öppna kanalen på TV	8,3	1,7	4,8	8,7	20,5	56,1	606
TV-nyheter från annat land (t ex via parabol)	26,9	7,0	7,3	6,7	13,4	38,7	685

Fråga 5. Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i Hjällbo?

	Mycket vanligt	Ganska vanligt	Inte särskilt vanligt	Inte alls vanligt	Totalt
Familj, släkt, vänner	34,6	34,9	16,3	14,1	679
Genom föreningar där jag är med	6,1	14,5	16,9	62,5	587
Informationsblad/anslagstavla	14,6	26,3	25,8	33,3	597
Lokala dagstidningar	17,4	30,9	26,4	25,3	605
Närradion	3,8	8,2	23,4	64,6	576
Internet	5,7	7,6	17,4	69,3	579
HjällboForum-byrå	6,7	11,6	23,1	58,5	593
Bibliotek	8,2	10,4	21,1	60,4	588

Fråga 6. Om Du tänker på sådant som händer i Hjällbo, hur mycket litar Du på följande mediers rapportering?

	Mycket tillförlitlig	Ganska tillförlitlig	Inte särskilt tillförlitlig	Mindre tillförlitlig	Inte alls tillförlitlig	Ingen uppfattning	Totalt
Västnytt i SVT	18,3	36,9	13,2	7,6	3,2	20,8	567
TV4 lokalt Göteborg	21,4	42,1	11,0	5,9	3,6	16,0	589
P4/Radio Göteborg	13,4	30,2	10,9	8,2	5,9	31,4	539
Göteborgs-Posten	19,3	37,5	14,3	6,4	4,4	18,1	565
GT	9,6	24,4	16,4	9,4	8,3	31,9	542

Fråga 7. Har läst eller tittat på följande information?

	Känner inte till	Ja, flera gånger	Ja, någon gång	Nej	Totalt
Tidningen Mångfald Hjällbo	9,4	37,2	30,7	22,7	629
Hjällboforums hemsida på internet	18,1	4,2	9,7	68,1	576
SDN Lärjedalens hemsida på internet	17,7	3,7	9,3	69,4	572

POLITIK OCH SERVICE

Fråga 8. Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i Hjällbo i dag? Ange högst tre frågor/problem.

Svar: Minst ett problem: 54,2
Minst två problem: 32,4
Minst tre problem: 15,0

	Totalt
	740

Fråga 9. Hur intresserad är Du i allmänhet av politik?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
	12,3	29,7	36,0	22,1	725

Fråga 10. Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör stadsdelen Lärjedalen och Göteborg?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
Lärjedalen	14,3	34,1	33,3	18,3	706
Göteborg	17,0	35,6	30,9	16,4	640

Fråga 11. Hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i:						
	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd		Totalt
Lärjedalen	7,4	45,9	32,9	13,8		653
Göteborg	11,0	51,5	29,0	8,4		652
Sverige	16,8	48,6	25,5	9,1		667
EU	5,9	32,7	38,1	23,3		630

Fråga 12. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett politiskt uppdrag i kommunen för det parti Du sympatiserar med?						
	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
I stadsdelsnämnden Lärjedalen	10,1	17,8	31,5	40,6		623
I fullmäktige/central nämnd eller styrelse i Göteborg	9,5	18,6	30,7	41,2		592

Fråga 13. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till Ditt barns skola?						
<i>Har inga skolbarn</i>	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
40,7	10,9	20,9	13,3	14,2		632

Fråga 14. Skulle Du kunna tänka Dig att på Din fritid göra en frivillig insats på något av följande områden?						
	Ja, regelbundet	Ja, någon gång	Nej, knappast	Nej, absolut inte		Totalt
Barn- och ungdomsverksamhet	14,5	39,1	25,3	21,2		581
Föreningsarbete	11,2	31,7	32,4	24,8		565
Kontaktperson för nyinflyttad i Hjällbo	7,2	27,3	35,4	30,0		567
Arbete mot våld och droger	18,1	34,4	25,6	21,9		575
Kulturaktiviteter	11,5	35,3	31,1	22,1		566
Kontakt med äldre	10,2	37,9	29,5	22,4		567
Skötsel av parker och närområden	6,8	28,1	33,5	31,7		562
Programgrupp hos HjällboForum	5,8	24,1	35,4	34,7		565

Har Du utfört något frivilligt arbete under det senaste året?						
	Ja, flera gånger	Ja, någon enstaka gång	Nej			Totalt
11,3	19,4	69,3				628

Fråga 15. Har Du under de senaste 12 månaderna ringt eller besökt följande serviceställe? (Svara med ett eller två kryss per rad)								
	<u>Känner inte till</u>	<u>Ringt:</u>			<u>Känner inte till</u>	<u>Besökt:</u>		
		Nej	Ja	Totalt		Nej	Ja	Totalt
Hjällbo Forum-byrån	20,0	68,5	11,4	639	18,2	68,5	15,3	704
Frivilligcentralen Caritas	30,3	66,0	3,7	591	26,4	66,2	7,4	678

Fråga 16. Var skulle Du personligen vilja placera några stadsdelspolitiker på nedanstående skala?

	Personen är okänd för mig	Skala											Totalt
		-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	
Ann Lundgren	79,3	2,1	0,4	0,8	0,4	0,8	4,9	2,9	1,9	1,9	1,9	2,9	526
Ann-Sofie Lagerstedt	82,8	1,6	0,6	0,8	0,4	0,4	4,9	2,5	1,8	1,6	1,0	1,8	512
Leif Ståhl	79,8	1,8	0,2	0,6	0,4	1,2	4,7	2,7	2,0	1,2	2,7	2,7	511
Gunnar V Westerling	79,3	1,8	-	0,6	0,6	1,2	6,0	2,1	2,9	2,1	2,1	1,2	513
Gabriel G Marawgeh	77,7	2,4	0,8	0,4	0,8	1,0	6,5	1,6	2,8	2,4	2,2	1,6	506
Juhani E Kivinen	81,6	1,6	0,6	1,4	0,2	0,4	4,9	2,5	1,8	1,6	1,8	1,8	510

Fråga 17. Vad tycker Du om tillgången i Hjällbo på följande?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Vaken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Vet ej	Totalt
Affärer/butiker/kiosker	32,2	41,4	15,1	5,6	4,2	1,5	717
Postservice	20,8	34,3	17,2	12,5	12,8	2,4	703
Bankservice	17,1	26,1	20,0	11,4	13,3	12,0	690
Matserveringar/restauranger	9,1	17,7	21,8	15,2	19,6	16,5	683
Caféer	6,2	10,6	16,8	14,6	27,5	24,4	680

Fråga 18. Vilka former av service använder Du eller någon nära anhörig?

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig nyttjar	Varken jag själv eller nära anhörig nyttjar	Totalt
Kommunal barnomsorg	19,9	24,3	55,8	538
Alternativ barnomsorg	7,0	21,0	72,0	500
Kommunal grundskola	15,1	34,7	50,2	524
Kommunal gymnasieskola	14,2	27,9	57,9	501
Friskola	8,4	17,3	74,3	490
Barnavårdscentral	25,0	26,3	48,7	532
Vårdcentral	63,5	20,2	16,3	578
Sjukhusvård	48,3	19,3	32,4	513
Privatläkare	28,4	22,1	49,5	507
Folktandvård	58,2	19,7	22,1	569
Privattandläkare	25,3	22,4	52,3	501
Äldreomsorg	6,7	17,7	75,6	491
Socialtjänst	22,3	22,1	55,6	516
Bibliotek	61,6	21,4	17,0	565
Kulturaktiviteter	20,7	26,4	52,9	503
Idrottsanläggningar	27,0	28,0	45,0	511
Fritidsverksamhet	20,6	27,7	51,7	499
Försäkringskassa	49,4	24,3	26,3	544
Arbetsförmedling	29,2	26,9	43,9	535

Fråga 19. Vad tycker Du om servicen för boende i Hjällbo på följande områden?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska miss- nöjd	Mycket miss- nöjd	Vet ej	Totalt
1. Kommunal barnomsorg	7,2	17,8	13,2	4,4	3,9	53,5	585
2. Alternativ barnomsorg	4,1	10,7	12,9	3,6	2,1	66,6	560
3. Kommunal grundskola	7,2	16,4	14,2	9,3	5,6	47,4	572
4. Kommunal gymnasieskola	6,2	11,3	13,6	6,4	5,1	57,4	566
5. Friskola	5,4	6,5	10,8	3,8	3,8	69,9	558
6. Barnavårdscentral	10,0	19,1	11,2	5,0	4,0	50,7	580
7. Vårdcentral	12,4	22,9	17,8	15,2	16,8	14,9	612
8. Sjukhusvård	9,3	17,5	19,1	10,2	11,6	32,3	570
9. Privatläkare	9,9	10,8	10,6	5,2	4,5	59,0	556
10. Folk tandvård	12,5	24,4	20,6	8,2	6,5	27,7	582
11. Privattandläkare	7,7	8,8	9,9	3,6	2,9	67,0	555
12. Äldreomsorg	4,7	6,5	9,4	4,0	2,5	73,0	555
13. Socialtjänst	9,0	12,8	14,2	5,5	7,3	51,2	578
14. Bibliotek	21,1	34,2	17,5	2,7	2,4	22,1	588
15. Kulturaktiviteter	5,9	10,6	20,5	4,7	5,0	53,3	557
16. Idrottsanläggningar	9,4	14,0	16,6	5,5	7,6	47,0	566
17. Fritidsverksamhet	6,3	12,7	16,5	5,5	6,8	52,2	559
18. Försäkringskassa	11,7	22,9	17,5	5,3	5,1	37,5	571
19. Arbetsförmedling	8,1	12,5	14,6	4,6	10,8	49,4	567
20. Tillgång till bostäder	6,4	18,7	16,8	10,5	19,3	28,3	579
21. Gator och vägar	10,5	34,5	25,2	13,0	9,3	7,6	592
22. Kollektivtrafik (buss, spårvagn)	32,1	37,6	13,3	5,5	3,7	7,8	601
23. Skötsel av parker och närområden	12,0	34,4	23,9	12,5	8,2	9,0	599
24. Renhållning på allmänna platser	10,6	27,6	23,5	17,8	13,8	6,7	595
25. Möjligheten att få jobb	3,2	6,4	11,1	12,0	25,8	41,4	592
26. Polisen	7,2	15,9	18,5	9,7	17,4	31,4	599

Fråga 20. Om förändringar av servicen skall göras, vilket av serviceområdena anser Du att:

Det är viktigast
att satsa på?

67,0

Det i första hand
ska minska på?

41,9

(Ange en av siffrorna 1-26 |
i fråga 19 ovan.)

Totalt
740

Fråga 21. Som helhet, hur tycker Du att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna för boende i:

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt
Hjällbo	13,1	39,1	24,9	8,2	6,5	8,2	719
Göteborg	8,7	33,9	27,6	5,7	3,3	20,8	664

Fråga 22. Vilka möjligheter har Du att <u>vid behov</u> påverka verksamheten i Hjällbo på följande områden?							
	Mycket goda möjligheter	Ganska goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Ganska dåliga möjligheter	Mycket dåliga möjligheter	Ingen uppfattning	Totalt
Barnomsorg	8,1	11,4	15,7	5,5	11,9	47,4	604
Grundskola	8,3	12,3	15,5	5,7	11,8	46,3	592
Boendemiljö	7,1	18,4	20,9	7,1	12,5	34,1	593
Äldreomsorg	4,6	8,9	13,9	5,7	12,5	54,3	582
Polisen	8,3	10,0	12,0	4,7	17,3	47,7	600
Socialtjänst	6,9	11,7	12,2	5,4	15,6	48,2	597

Fråga 23. Har Du under de senaste 12 månaderna försökt påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter?			Totalt	
7,6	Ja, som privatperson	92,4	Nej → <i>Gå vidare till fråga 24</i>	608

Om JA, på vilket sätt försökte Du påverka stadsdelsnämnden under det senaste året?				Totalt
47,8	Tog kontakt med kommunal tjänsteman eller förvaltning	43,5	Arbete i annan organisation eller förening	46
		21,7	Skrev insändare eller artikel i tidning	
28,3	Tog kontakt med kommunpolitiker	37,0	Deltog i namninsamling eller demonstration	
15,2	Arbetade aktivt i partiorganisation	69,6	Tog kontakt med HjällboForum	
13,0	Arbetade aktivt i aktionsgrupp eller byalag	39,1	Annat sätt	

Lyckades Du i Ditt försök att påverka eller förändra?					Totalt		
7,4	Ja	26,2	Ja, delvis	36,9	Nej	29,5	122

Fråga 24. Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?							
	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag		Totalt
Minska den offentliga sektorn	7,8	19,3	39,3	13,9	19,7		539
Ta emot färre flyktingar i Sverige	23,1	17,3	29,1	13,8	16,8		567
Höja kommunalskatten hellre än att minska servicen	12,8	17,4	32,3	19,3	18,2		545
Sverige bör bli medlem i EMU	23,2	16,9	26,1	10,1	23,7		574
Satsa på ett mångkulturellt samhälle	29,3	28,1	28,8	6,8	7,0		570
Staten ska styra var asylsökande flyktingar får bosätta sig	22,4	21,2	26,1	12,6	17,7		571

Fråga 25. Anser Du att Sverige skall införa euron som valuta?

39,7 Ja 36,4 Nej 23,9 Har ingen åsikt

Totalt
637

Fråga 26. Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper i Göteborg sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Kommunpolitiker i Göteborg	5,1	16,5	27,0	11,8	11,5	28,2	Totalt 689
Tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning	4,8	14,7	28,0	11,3	11,9	29,3	665
Personal inom försäkringskassan	6,6	26,7	26,7	8,2	7,6	24,2	607
Personal på arbetsförmedlingen	5,8	16,1	22,5	8,2	15,6	31,7	608

Totalt
689
665
607
608

Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper sköter sitt arbete?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	
Politiker i stadsdelsnämnden	5,0	12,3	23,8	11,2	12,7	34,9	Totalt 676
Stadsdelsförvaltningens tjänstemän	3,8	11,2	25,2	12,8	11,0	36,0	663
Lärare i grundskola/gymnasium	8,9	28,0	20,6	9,8	4,5	28,3	665
Lärare i vuxenutbildning	7,2	23,4	21,0	7,8	5,3	35,3	663
Sjukvårdspersonal	12,1	32,4	20,8	9,3	9,7	15,7	669
Socialarbetare	7,0	18,4	21,2	9,6	11,1	32,7	669
Kulturtolkar	5,2	13,7	19,6	5,9	4,9	50,8	658
Personal inom äldreomsorgen	7,8	18,0	19,7	8,0	3,7	42,9	651
Trygghetsgruppen	14,8	28,0	20,1	6,7	8,3	22,1	601
Bibliotekspersonal	20,9	33,4	17,2	3,3	1,7	23,5	664
Fritidspersonal	9,2	19,2	19,6	3,5	4,6	43,9	652
Personal inom barnomsorgen/förskolan	11,0	22,4	19,2	5,6	4,8	36,9	661
Boendevårdar	11,2	23,5	25,0	7,5	9,4	23,4	663
Poliser	10,6	25,2	22,8	7,3	11,8	22,4	671
Ledare i föreningslivet	6,7	13,2	21,5	6,7	5,6	46,4	661
Präster eller andra religiösa ledare	10,9	15,9	17,5	5,4	8,4	41,8	667

Totalt
676
663
665
663
669
669
658
651
601
664
652
661
663
671
661
667

BOENDE, TRYGGHET OCH HÄLSA

**Fråga 27. Var någonstans har Du respektive Din far och mor huvudsakligen vuxit upp?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Du själv	Din far	Din mor
Sverige	34,9	20,1	20,6
Norden	4,2	6,0	5,2
Europa	24,0	26,6	25,9
Utanför Europa	36,8	47,2	48,3

Totalt 687

Totalt 646

Totalt 640

Är Du huvudsakligen uppvuxen i en storstad, i tätort eller på landsbygden?

61,0 Storstad 21,8 Tätort 17,2 Landsbygd

Totalt
693

Om Du vuxit upp i ett annat land än Sverige, vilket år flyttade Du till Sverige?

65,7

Totalt
740

**Fråga 28. Hur länge har Du bott i Göteborg respektive i Hjällbo?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Hjällbo	Göteborg
Har alltid bott här	25,4	34,9
Född här, har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t ex studier på annan ort	1,5	5,7
Inflyttad, har bott här mer än 10 år	26,3	26,9
Inflyttad, har bott här 6 till 10 år	20,5	17,3
Inflyttad, har bott här 1 till 5 år	21,6	12,8
Inflyttad, har bott här mindre än ett år	4,8	2,5

Totalt 689

Totalt 439

Fråga 29. Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i:

	Mycket dåligt			Varken bra eller dåligt					Mycket bra				
	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	Totalt	
Det bostadsområde där Du bor	8,2	2,1	4,8	3,4	2,4	15,4	5,0	9,5	16,4	15,4	17,5	623	
Hjällbo	8,5	3,9	4,7	4,9	3,0	17,6	5,8	8,8	16,3	11,8	14,8	695	
Göteborg	1,6	0,3	0,8	0,5	1,0	11,5	3,3	10,5	16,1	22,5	32,0	610	

Fråga 30. Vad är det *bästa* med att bo i Hjällbo?

Svar: 73,5

Totalt
740

Vad är det *sämsta* med att bo i Hjällbo?

Svar: 67,3

Totalt
740

Fråga 31. Har Du under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där Du bor?						Totalt 638
53,3 Nej → <i>Fortsätt till fråga 32.</i> 46,7 Ja						
Om JA, till vilket område? (Mer än ett område kan markeras.)						Totalt 298
19,5 Till annat område i Hjällbo 19,5 Till kommun utanför Göteborgsregionen						
70,1 Till annan del av Göteborg 11,1 Till annat land						
16,4 Till annan kommun i Göteborgsregionen						
Fråga 32. När Du träffar personer som inte bor i Hjällbo eller som sällan vistas här, hur brukar deras uppfattning vara om Hjällbo?						Totalt 724
Mycket positiv	Ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Ganska negativ	Mycket negativ	De saknar uppfattning om Hjällbo	
4,3	11,9	18,5	31,9	27,9	5,5	
Fråga 33. Hur bor Du för närvarande?						Totalt 708
84,7 I lägenhet eller i flerbostadshus 0,4 I servicehus, ålderdomshem eller gruppboende						
14,8 I villa eller radhus						
Utöver kök, hur många rum finns det i bostaden?						Totalt 720
1 rum	2-3 rum	4-5 rum	6 rum eller fler			
6,9	56,9	31,9	4,2			
Fråga 34. Hyr eller äger Du eller någon i Ditt hushåll Din nuvarande bostad?						Totalt 714
86,0 Hyr bostaden 14,0 Äger bostaden (bostadsrätt eller villa)						
Fråga 35. Här ber vi Dig ta ställning till ett antal påståenden om Hjällbo. Markera för varje påstående det svarsalternativ som stämmer bäst överens med Din uppfattning.						Totalt
	Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls	Ingen uppfattning	
Det är lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och Hjällbo	80,9	15,0	1,7	0,8	1,6	
Man kan handla det mesta i Hjällbo	38,2	35,2	15,7	9,4	1,6	
Som förälder känner man sig orolig när barnen leker ute	20,1	28,6	10,4	8,7	32,2	
Bostäderna är bra	30,3	42,0	13,1	7,3	7,3	
Husen och gårdarna ger ett trist intryck	17,0	38,2	24,9	14,0	5,9	
Gemenskapen bland dem som bor i Hjällbo är bra	13,0	40,9	19,2	12,3	14,6	
Naturen i Hjällbo är en stor tillgång för de boende	47,4	31,9	12,2	3,8	4,6	
Det är trivsamt att bo i Hjällbo	27,7	37,7	21,1	11,4	2,1	
Det finns alltför många sociala problem i Hjällbo	40,5	30,7	10,7	5,3	12,8	
Det går snabbt att få hjälp om något i lägenheten har gått sönder	27,9	32,7	8,3	13,3	17,7	

Fråga 36. Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/otrygghet i följande sammanhang?

	Ja, ofta	Ja, ibland	Ja, någon enstaka gång	Nej	Totalt
I hemmet	3,5	12,8	13,8	69,8	686
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	7,1	14,3	16,8	61,9	679
Vid garage eller parkeringshus	7,8	16,7	18,1	57,4	664
I bostadsområdet	7,6	20,5	20,5	51,3	668
Vid promenader/jogging i naturen	9,0	16,6	18,4	56,0	675
Vid möte med hundar	13,6	19,7	18,5	48,2	676
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	6,6	15,1	18,5	59,9	670
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	8,9	17,7	20,8	52,6	683
På arbetsplatsen eller i skolan	4,1	8,4	10,7	76,7	653
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	8,5	14,7	20,1	56,8	662

Fråga 37. Har Du själv under de senaste 12 månaderna varit utsatt för:

	Nej	Ja	Totalt
Våld som ledde till sådana skador att det krävde besök hos läkare, tandläkare eller sjuksköterska	93,7	6,3	620
Annat fysiskt våld som gett smärta	91,2	8,8	604
Hot om våld som var så allvarliga att Du blev rädd	87,7	12,3	601
Stöld	82,7	17,3	600
Skadegörelse	83,8	16,2	597

**Om Du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för något brott,
anmälde Du det till polisen?**

30,5	Ja	69,5	Nej	Totalt 417
------	----	------	-----	---------------

FRITID OCH LIVSSTIL

Fråga 38. Tillhör Du någon kyrka eller annat religiöst samfund eller religion?

	Nej	Nej, men jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, men jag har <u>inte</u> varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, och jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Totalt
Svenska kyrkan	71,8	2,2	16,0	9,9	586
Katolska kyrkan	88,8	2,6	5,1	3,5	545
Frikyrka	94,5	1,3	1,5	2,7	524
Ortodox kyrka eller annan kyrka	82,8	2,0	5,3	10,0	551
Jag är muslim	60,9	1,5	22,3	15,3	588
Annan religion	92,0	0,6	3,6	3,8	501

Fråga 39. Ange vilka föreningar Du är medlem i, och hur aktiv Du är i dessa föreningar.

	Ej medlem	Medlem, men har inte varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har någon typ av uppdrag	Totalt
Facklig organisation	60,6	29,0	7,6	2,9	649
Idrotts- och friluftsförening	86,1	4,4	5,4	4,1	634
Kulturförening (musik, dans etc.)	85,7	4,7	4,1	5,5	636
Politiskt parti (även kvinno- eller ungdomsförbund)	92,1	3,5	1,9	2,5	636
Pensionärsorganisation	93,1	3,5	1,9	1,4	626
Humanitär hjälporganisation	91,2	5,4	2,1	1,3	628
Föräldraförening	95,1	1,4	2,1	1,4	630
Kvinnoorganisation	95,3	2,2	0,9	1,6	635
Lokal aktionsgrupp	96,7	0,8	1,0	1,6	627
Invandrarförening	84,9	5,5	4,4	5,2	634
Hyresgästförening, bostadsrättsförening eller villaägareförening	79,4	12,3	5,8	2,5	641
Annan förening	80,2	5,4	7,9	6,5	632

Fråga 40. Hur ofta har Du under de senaste 12 månaderna gjort följande?

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Totalt
Umgåtts med vänner eller grannar	7,3	7,3	3,2	4,4	12,9	25,8	39,1	619
Diskuterat politik	36,0	8,9	4,9	6,6	13,1	18,8	11,8	595
Deltagit i studiecirkel	70,3	6,1	4,2	2,3	5,2	8,0	3,8	573
Gått på restaurang/bar/pub på kvällstid	32,3	11,3	7,8	10,0	22,8	10,8	5,1	592
Sysslat med motion eller idrott	36,5	6,9	4,2	4,9	10,3	19,7	17,5	594
Besökt gudstjänst eller religiöst möte	59,5	11,4	3,5	4,5	7,2	8,4	5,5	597
Sysslat med trädgårdsarbete	64,7	6,7	5,8	3,3	6,5	5,5	7,5	583
Spelat på tips, lotto eller V75	55,2	8,8	3,9	4,6	9,1	12,9	5,6	591
Använt mobiltelefon	16,7	4,0	0,8	1,5	5,6	12,8	58,5	593
Besökt bibliotek	25,8	10,5	4,7	10,3	24,5	14,0	10,2	600
Arbetat övertid	59,8	4,0	3,1	5,5	12,7	8,2	6,7	582
Själv utövat teater, dans, etc	80,8	3,6	2,6	3,3	3,6	3,6	2,4	579
Hyr videofilm eller DVD	48,0	6,3	5,1	7,2	20,5	9,1	3,8	585
Rest utomlands	39,7	38,7	12,1	5,2	1,5	0,8	1,9	594
Läst någon bok	20,5	12,7	7,2	9,8	20,2	12,8	16,8	600
Bett till Gud	37,2	9,2	2,5	1,5	7,4	9,2	33,0	597
Själv kört bil	48,9	3,7	2,0	3,4	4,9	3,5	33,7	597
Åkt kollektivt (buss/spårvagn/tåg)	13,9	7,6	2,7	5,1	10,4	10,9	49,4	589
Sjungit eller spelat musikinstrument	66,4	5,1	2,4	2,0	5,4	8,0	10,7	590

Fråga 41. Har Du under de senaste 12 månaderna besökt någon av följande anläggningar eller platser? Avser Du att göra det under de kommande 12 månaderna?
(Sätt två kryss per rad.)

	<u>Har besökt under de senaste 12 månaderna:</u>			Totalt	<u>Tänker Du besöka dessa under de kommande 12 månaderna?</u>			Totalt
	Ingen gång	Någon gång	Flera gånger		Nej, kommer inte att besöka	Ja, kommer kanske att besöka	Ja, kommer säkert att besöka	
Göteborgsoperan	79,7	16,7	3,6	576	50,0	36,8	13,2	448
Liseberg	24,2	43,6	32,2	594	9,0	37,7	53,3	454
Nordstan	5,6	24,0	70,4	588	3,6	16,3	80,1	442
Slottsskogen	23,7	51,5	24,9	583	10,1	43,2	46,6	444
Stadsteatern	77,6	19,0	3,4	563	52,2	36,6	11,2	448
Universeum	72,7	23,8	3,6	560	28,5	47,6	23,9	456
Angeredsteatern	80,4	14,8	4,8	566	58,3	33,3	8,3	444
Angereds sporthall	75,2	14,6	10,2	568	56,6	30,5	12,9	442
Comaniet	72,2	17,4	10,5	564	62,3	25,2	12,5	432
Hjällbo bibliotek	30,3	34,6	35,1	587	20,9	38,3	40,8	436
Hjällbovallen	55,7	23,4	20,9	564	40,2	34,9	24,9	433
Hjällbo torg	3,3	8,9	87,8	606	1,8	11,6	86,6	440

Fråga 42. Hur nöjd är Du med det liv Du lever?

Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Totalt
27,6	52,9	15,3	4,2	713

Fråga 43. Enligt Din mening, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?
Svara med hjälp av nedanstående skala:

Det går *inte* att lita på människor i allmänhet

Det går att lita på människor i allmänhet

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
7,7	3,7	5,9	10,6	8,7	23,5	10,4	9,7	12,3	3,2	4,2	710

Fråga 44. Hur bedömer Du Ditt allmänna hälsotillstånd?

Svara med hjälp av nedanstående skala:

Mycket dåligt

Mycket bra

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2,5	1,4	3,8	8,1	9,3	17,9	6,0	10,1	17,6	10,9	12,3	632

Fråga 45. Om Du jämför, hur är Ditt allmänna hälsotillstånd i dag jämfört med hur det var för 12 månader sedan?

Bättre	Oförändrat	Sämre	Totalt
21,6	62,6	15,8	633

ARBETSLIV OCH SPRÅKANVÄNDNING

Fråga 46. Vilken skolutbildning har Du? Om Du ännu inte avslutat Din utbildning, markera då den typ av skola Du just nu går i.

11,2	Ej fullgjort grundskola	42,6	Gymnasium, folkhögskola eller motsvarande	Totalt 687
23,4	Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola	10,3	Studier vid högskola/universitet	
		12,4	Examen från högskola/universitet	

Fråga 47. Vilken av de här grupperna tillhör Du idag?

24,5	Har avlönat förvärvsarbete (även sjukskriven, föräldraledig)	16,2	Arbetslös	Totalt 691
		11,3	Ålderspensionär	
9,0	Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller arbetspraktik	9,4	Förtidspensionär	
		2,6	Arbetar hemma (utan lön)	
2,7	Genomgår arbetsmarknadsutbildning	24,3	Studerande	

Fråga 48. Vilket yrke har/hade Du?

56,2 _____ (yrke/ sysselsättning) 43,8 Har **aldrig** yrkesarbetat
→ Gå vidare till fråga 51.

Arbetar Du i Hjällbo, eller utanför?

9,3	Jag arbetar i Hjällbo	90,7	Jag pendlar till arbete utanför Hjällbo	Totalt 367
-----	-----------------------	------	---	---------------

Fråga 49. Arbetar/arbetade Du hel- eller deltid?

77,0	Heltid	16,9	Deltid, minst 15 timmar per vecka	6,1	Deltid, mindre än 15 timmar per vecka	Totalt 461
------	--------	------	-----------------------------------	-----	---------------------------------------	---------------

Fråga 50. Arbetar/arbetade Du i statlig, landsting/regional, kommunal eller privat tjänst?

14,7	Statlig	4,0	Landsting/regional	34,0	Kommunal	47,3	Privat	Totalt 450
------	---------	-----	--------------------	------	----------	------	--------	---------------

Fråga 51. Är Du medlem i någon fackförening?

Ja, förbund inom:

20,1	LO (Landsorganisationen)	2,9	TCO (Tjänstemännens centralorganisation)	Totalt 662
2,4	SACO (Sveriges akademikers centralorganisation)	24,5	Annan facklig organisation	
		50,2	Nej	

Fråga 52. Anser Du att förutsättningarna i Göteborg har förändrats under de senaste 2 åren i följande avseenden?

	Mycket sämre möjligheter idag, än för 2 år sedan		Oförändrat			Mycket bättre möjligheter idag, än för 2 år		
	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	
Att komma in på arbetsmarknaden	13,1	6,5	9,3	41,4	13,9	10,5	5,3	Totalt 626 561
Att driva eget företag	9,4	6,8	9,1	51,7	13,0	8,0	2,0	

Fråga 53. Har Du under de senaste 12 månaderna fått stöd i någon av följande former? (Flera kryss kan markeras.)

	Ja	Nej	Totalt
Sjukersättning från arbetsgivare eller försäkringskassa	27,8	72,2	607
Sjukbidrag eller förtidspension	13,4	86,6	603
Arbetslöshetskassa (A-kassa)	12,5	87,5	586
Socialbidrag eller introduktionsersättning	28,0	72,0	617
Föräldrapenning	13,0	87,0	584
Äldreförsörjningsstöd	3,5	96,5	577
Ekonomiskt stöd från familj eller nära vän	18,9	81,1	582

Fråga 54. Om Du skulle beskriva Ditt nuvarande hem respektive det hem Du växte upp i, vilket alternativ stämmer då bäst? (Sätt ett kryss i varje kolumn.)

<u>Ditt nuvarande hem:</u>		<u>Det hem Du växte upp i:</u>		
49,0	Arbetarhem	48,2	Arbetarhem	Totalt 533
1,9	Jordbrukarhem	9,2	Jordbrukarhem	
8,4	Tjänstemannahem	9,9	Tjänstemannahem	
6,8	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	6,5	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	
4,7	Företagarhem	5,9	Företagarhem	
29,3	Annat	20,3	Annat	

Fråga 55. Vilket är Ditt modersmål? (Endast denna delfråga ingick i både helt & halvt formulär)

26,4 Svenska 73,6 Annat språk: _____ Totalt 595

→ Fortsätt till fråga 56.

Hur bra tycker Du att Du kan svenska när det gäller att:

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Totalt
Förstå nyheter i TV och radio	47,9	35,6	10,0	4,6	1,9	522
Per telefon förklara ärende vid kontakt med myndigheter	38,0	40,8	10,6	7,5	3,1	510
Svara skriftligt på en annons	34,7	35,9	17,3	7,9	4,2	504
Föra fram synpunkter på möten eller sammanträden	30,1	36,9	17,4	8,2	7,4	499

Om Du tänker på Dina språkkunskaper i svenska, har dessa förändrats under de senaste 2 åren?

Oförändrade, jag har samma kunskaper i svenska idag som för 2 år sedan

Mycket bättre språkkunskaper idag än för 2 år sedan

	0	+1	+2	+3	+4	Totalt
	20,3	15,0	24,2	19,5	21,1	513

BAKGRUNDSFRÅGOR om Dig själv och framtiden					
Fråga 56. Vilket år är Du född?					Totalt
96,1					711
Fråga 57. Är Du man eller kvinna?					Totalt
47,1 Man		52,9 Kvinna			724
Fråga 58. Vilket eller vilka medborgarskap har Du? (Mer än ett kryss kan anges.)					
537 Svenskt		266 Mitt födelse-land		43 Annat	
Fråga 59. Är Du ensamstående, samboende eller gift?					Totalt
34,0 Ensamstående		13,6 Samboende		52,4 Gift	
Fråga 60. Har Du egna barn?					Totalt
66,2 Ja		33,8 Nej			722
Fråga 61. Hur många personer delar Du din bostad med?					
Vuxen/vuxna personer (personer 20 år eller äldre): 59,2				Barn: 44,1	
I vilka åldrar befinner sig de personer Du delar hushåll med? (Flera kryss kan anges.)					
0-3 år		4-6 år		7-15 år	
13,9		14,3		29,9	
16-19 år		20 år eller äldre		Totalt	
16,8		61,5		740	
Fråga 62. Vilket parti tycker Du bäst om idag?					
13,3 Vänsterpartiet		6,0 Moderaterna		Totalt	
57,4 Socialdemokraterna		5,7 Kristdemokraterna			
1,1 Centerpartiet		8,1 Miljöpartiet			
4,5 Folkpartiet		3,9 Annat parti: _____			
Anser Du Dig vara en övertygad anhängare av detta parti?					
17,7 Ja, mycket övertygad		38,2 Ja, något övertygad		44,1 Nej	
Fråga 63. Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera Dig själv på en sådan vänster-högerskala?					
Klart till vänster		Varken till vänster eller till höger		Klart till höger	
14,5		52,3		8,3	
22,5		8,3		2,4	
					Totalt
					663

**Fråga 64. Vilka typer av utrustning har Du för närvarande tillgång till i Ditt hushåll?
(Flera kryss kan anges.)**

85,4	Telefon (fast anslutning)	26,9	DVD-spelare	45,4	Anslutning till Internet
79,1	Mobiltelefon	66,1	CD-spelare	46,4	Körkort för personbil
77,6	Text-TV	8,8	Bärbar mp3-spelare	7,6	Fritidshus
73,8	Video	53,5	Persondator	3,8	Fritidsbåt
24,1	Digital-TV/Set Top Box	42,3	Skrivare	44,7	Bil

Totalt
740

Fråga 65. Var vänlig sätt ett kryss i den ruta som motsvarar den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten för samtliga personer i Ditt hushåll före skatt (pension och studiemedel ska också räknas in i den ungefärliga årsinkomsten).

25,5	100.000 eller mindre	8,0	401.000 - 500.000
22,9	101.000 - 200.000	5,0	501.000 - 600.000
23,9	201.000 - 300.000	2,7	601.000 - 700.000
9,9	301.000 - 400.000	2,1	Mer än 700.000

Totalt
564

Fråga 66. Hur har enligt Din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna?

	Förbättrats	Förblivit ungefär densamma	Försämrats
Din egen ekonomiska situation	23,6	51,5	24,9
Ekonomi i Göteborg	9,6	58,9	31,5
Den svenska ekonomin	10,6	49,9	39,5

Totalt
606
552
555

Hur tror Du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna?

	Förbättras	Förblir ungefär densamma	Försämras
Din egen ekonomiska situation	25,3	56,0	18,6
Ekonomi i Göteborg	14,0	61,9	24,1
Den svenska ekonomin	16,1	54,1	29,7

Totalt
596
557
558

Fråga 67. Hur bedömer Du möjligheterna för dagens barn och ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få:

	Mycket stora möjligheter	Ganska stora möjligheter	Varken stora eller små möjligheter	Ganska små möjligheter	Mycket små möjligheter
God utbildning	19,6	40,4	23,9	9,4	6,8
Fast anställning	5,8	27,6	40,0	18,2	8,3
Bra bostad	8,5	24,7	32,5	22,2	12,2
Samma välfärd som idag	8,2	24,2	41,2	16,0	10,5

Totalt
607
587
591
583

Har Du fått hjälp av någon för att kunna fylla i den här enkäten?

21,5 Ja 78,5 Nej

Totalt
662

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

STORSTADS-
UNDERSÖKNINGEN

NORRA
BISKOPSGÅRDEN
2003

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET
samhälle opinion massmedia

SAMHÄLLE OPINION MASSMEDIA

Samhälle Opinion och Massmedia (SOM) är en vetenskaplig frågeundersökning som genomförs av SOM-institutet. SOM-institutet drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen samt Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. SOM-undersökningen är en del av institutionernas forskning om opinionsbildning i det svenska samhället i dag. Undersökningen genomförs i samarbete med Kinnmark Information AB och går ut till 6 000 slumpmässigt utvalda personer i Sverige.

Ansvarig för undersökningen är universitetslektor Lennart Nilsson. Magnus Kinnmark är projekt-samordnare och undersökningsledare är Ylva Norén Bretzer.

Har Du frågor som rör Din medverkan i undersökningen, ring gärna
Kinnmark Information AB. Telefon: 020 – 28 28 30 (samtalet är gratis)

Du kan också ringa eller skicka e-post till SOM-institutet:
Ylva Norén Bretzer 031-773 51 95, e-post: info@som.gu.se
Vill Du läsa mer om SOM-institutet finns vi på Internetadressen: www.som.gu.se

*Denna streckkod är endast till för att
inkomna svar skall kunna prickas av
vid datorns optiska läsning. Då slipper
Du få påminnelse i onödan.*

Tal med en decimal avser *andelen* svarspersoner som markerat en viss ruta (procent)
 OBS! **Kursiverade frågenummer** ingick i både fullversionen och den halverade enkäten.
 Ej kursiverade ingick endast i fullversionen.

MASSMEDIER

Fråga 1. Läser eller tittar Du i följande tidningar?

	6-7 dagar per vecka	4-5 dagar per vecka	2-3 dagar per vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Göteborgs-Posten	23,9	10,6	18,3	33,5	13,6	573
GT	6,8	5,3	16,7	34,1	37,0	454
Metro	20,1	32,4	23,9	17,0	6,6	618
Annan svensk dagstidning	5,8	6,0	13,1	38,1	37,0	449
Utländsk dagstidning	4,1	4,1	9,5	26,5	55,9	465

Fråga 2. Prenumererar Du eller någon i Ditt hushåll på någon dagstidning?

22,2 Ja, på Göteborgs-Posten 5,4 Ja, på annan dagstidning 72,4 Nej

Totalt
598

Fråga 3. Läser eller tittar Du i följande tidningar och tidskrifter?

	Flera gångar i veckan	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång per kvartal	Någon gång per halvår	Någon gång per år	Aldrig	Totalt
Vecko/månadstidning	8,6	21,2	20,4	8,0	4,7	9,5	27,6	548
Special-/facktidning	3,7	11,3	25,7	10,5	6,0	8,4	34,4	514
Annan utländsk tidning eller tidskrift	3,5	7,0	13,1	8,6	6,3	14,1	47,4	511

Fråga 4. Tittar eller lyssnar Du på följande nyhetsprogram i radio och TV?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
Aktuellt i SVT (Sveriges Television)	36,1	10,7	14,2	16,8	12,3	9,9	626
Rapport i SVT	30,1	12,1	14,6	18,3	14,4	10,5	618
Västnytt i SVT	25,3	8,2	14,1	17,0	18,5	16,8	594
Nyheter i TV4	30,3	14,6	21,7	14,9	10,0	8,4	630
TV4 lokalt Göteborg	24,6	10,0	18,6	15,0	20,0	11,8	601
TV3 Direkt	17,0	10,6	14,6	17,0	24,0	16,8	595
Ekonyheter i Sveriges Radio	8,2	3,9	7,3	8,2	22,6	49,9	563
P4/Radio Göteborg	13,1	3,5	8,6	9,0	20,7	45,1	579
Nyheter i privat lokalradio (Radio Energy etc)	8,5	5,5	7,6	10,2	20,6	47,7	568

Tittar eller lyssnar Du på program på annat språk än svenska?

	Dagligen	5-6 ggr/ vecka	3-4 ggr/ vecka	1-2 ggr/ vecka	Mer sällan	Aldrig	Totalt
I närradion	5,9	2,3	6,0	6,9	13,2	65,7	597
I öppna kanalen på TV	7,6	2,6	3,6	6,6	16,8	62,9	579
TV-nyheter från annat land (t ex via parabol)	24,6	4,6	6,7	6,0	9,5	48,5	629

Fråga 5. Hur brukar Du vanligen få reda på nyheter om sådant som händer i Norra Biskopsgården?

	Mycket vanligt	Ganska vanligt	Inte särskilt vanligt	Inte alls vanligt	Totalt
Familj, släkt, vänner	28,9	27,5	15,5	28,1	619
Genom föreningar där jag är med	5,6	12,6	16,9	64,9	539
Informationsblad/anslagstavla	10,2	26,0	28,3	35,6	551
Lokala dagstidningar	14,6	27,9	27,3	30,1	594
Närradion	5,6	10,6	14,3	69,5	537
Internet	7,3	8,8	14,1	69,8	533
IdéPunkten	2,7	6,3	15,8	75,2	520
Bibliotek	6,1	10,5	20,8	62,5	542

Fråga 6. Om Du tänker på sådant som händer i Norra Biskopsgården, hur mycket litar Du på följande mediers rapportering?

	Mycket tillförlitlig	Ganska tillförlitlig	Inte särskilt tillförlitlig	Mindre tillförlitlig	Inte alls tillförlitlig	Ingen uppfattning	Totalt
Västnytt i SVT	23,3	39,2	6,5	6,5	2,9	21,5	553
TV4 lokalt Göteborg	25,2	39,6	8,5	4,9	2,5	19,4	556
P4/Radio Göteborg	16,3	30,4	6,7	5,0	4,4	37,3	504
Göteborgs-Posten	23,5	38,2	8,1	6,2	3,0	21,1	532
GT	11,9	27,1	11,7	9,6	7,8	31,8	512

Fråga 7. Har läst eller tittat på följande information?

	Känner inte till	Ja, flera gånger	Ja, någon gång	Nej	Totalt
SDN Biskopsgårdens hemsida på Internet	17,6	6,5	12,7	63,2	584
Bo-Bladet	9,7	31,3	22,7	36,4	569

POLITIK OCH SERVICE

Fråga 8. Vilken eller vilka frågor eller problem tycker Du är viktigast i Norra Biskopsgården i dag? Ange högst tre frågor/problem.

Svar: Minst ett problem: 55,9

Minst två problem: 34,0

Minst tre problem: 17,5

Totalt 701

Fråga 9. Hur intresserad är Du i allmänhet av politik?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
	13,8	33,2	32,9	20,0	689

Fråga 10. Hur intresserad är Du av politiska frågor som rör stadsdelen Biskopsgården och Göteborg?

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Totalt
Biskopsgården	16,5	33,5	34,7	15,3	674
Göteborg	16,4	41,6	28,5	13,4	610

Fråga 11. Hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i:						
	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd		Totalt
Biskopsgården	4,2	29,8	45,3	20,7		638
Göteborg	6,5	46,9	34,5	12,1		618
Sverige	13,2	43,9	30,3	12,6		628
EU	4,8	29,6	37,4	28,1		604

Fråga 12. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett politiskt uppdrag i kommunen för det parti Du sympatiserar med?						
	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
I stadsdelsnämnden Biskopsgården	9,5	19,8	31,3	39,4		601
I fullmäktige/central nämnd eller styrelse i Göteborg	7,8	19,0	32,4	40,8		564

Fråga 13. Skulle Du kunna tänka Dig att ta på Dig ett uppdrag i råd eller styrelse knutet till Ditt barns skola?						
<i>Har inga skolbarn</i>	Ja, absolut	Ja, kanske	Nej, troligen inte	Nej, absolut inte		Totalt
42,8	12,7	19,5	10,5	14,5		600

Fråga 14. Skulle Du kunna tänka Dig att på Din fritid göra en frivillig insats på något av följande områden?						
	Ja, regelbundet	Ja, någon gång	Nej, knappast	Nej, absolut inte		Totalt
Barn- och ungdomsverksamhet	14,3	44,4	19,9	21,3		558
Föreningsarbete	10,1	35,7	31,9	22,4		527
Kontaktperson för nyinflyttad i Norra Biskopsgården	7,8	27,8	34,7	29,7		528
Arbete mot våld och droger	15,9	39,1	23,2	21,8		542
Kulturaktiviteter	10,6	39,0	26,9	23,5		528
Kontakt med äldre	10,8	39,7	29,1	20,4		539
Skötsel av parker och närområden	6,6	30,6	30,6	32,3		533

Har Du utfört något frivilligt arbete under det senaste året?						
	Ja, flera gånger	Ja, någon enstaka gång	Nej		Totalt	
12,9	24,2	62,9	Nej		591	

Fråga 15. Har Du under de senaste 12 månaderna ringt eller besökt följande serviceställe? (Svara med ett eller två kryss per rad)								
	<i>Känner inte till</i>	<u>Ringt:</u>		Totalt	<i>Känner inte till</i>	<u>Besökt:</u>		Totalt
		Nej	Ja			Nej	Ja	
IdéPunkten	31,5	60,8	7,7	609	28,4	55,2	16,4	677
ForumNorr	53,2	43,5	3,2	526	48,2	49,2	2,6	581

Fråga 16. Var skulle Du personligen vilja placera några stadsdelspolitiker på nedanstående skala?

	Personen är okänd för mig	Skala											Totalt
		-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	
Gunilla Dörner Buskas	73,9	3,4	0,7	2,0	0,4	0,9	13,8	1,8	1,4	0,7	0,9	0,2	559
Peter Schuckink Kool	77,7	2,0	0,5	0,7	0,4	0,7	13,4	1,5	1,6	0,5	0,7	0,2	546
Eva-Lena Fransson	76,5	2,7	0,7	0,5	-	0,4	12,8	2,0	1,8	0,9	0,7	0,9	549
Åke L. Jacobsson	79,3	2,4	0,4	0,7	-	0,2	12,2	2,0	1,3	1,3	0,2	-	547

Fråga 17. Vad tycker Du om tillgången i Norra Biskopsgården på följande?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Vaken nöjd eller missnöjd	Ganska miss- nöjd	Mycket miss- nöjd	Vet ej	Totalt
Affärer/butiker/kiosker	20,7	42,6	17,2	9,7	7,8	1,9	667
Postservice	13,5	26,7	16,7	14,9	25,7	2,4	658
Bankservice	6,0	8,8	10,6	14,7	54,2	5,7	648
Matserveringar/restauranger	5,5	15,3	22,7	16,4	26,8	13,3	639
Caféer	5,5	14,3	23,7	13,8	27,4	15,4	638

Fråga 18. Vilka former av service använder Du eller någon nära anhörig?

	Nyttjar själv	Nyttjar ej själv, men nära anhörig	Varken jag själv eller nära anhörig nyttjar	Totalt
Kommunal barnomsorg	16,3	20,7	63,0	508
Alternativ barnomsorg	8,8	15,9	75,3	477
Kommunal grundskola	16,3	26,5	57,2	502
Kommunal gymnasieskola	11,6	22,3	66,1	484
Friskola	5,9	15,1	79,0	471
Barnavårdscentral	23,0	23,2	53,8	517
Vårdcentral	57,7	21,1	21,1	544
Sjukhusvård	40,9	21,4	37,7	491
Privatläkare	23,3	17,6	59,1	484
Folktandvård	52,5	20,8	26,7	528
Privattandläkare	22,2	16,3	61,5	486
Äldreomsorg	4,2	13,1	82,7	474
Socialtjänst	15,1	13,9	71,0	489
Bibliotek	56,0	20,2	23,8	525
Kulturaktiviteter	18,7	21,0	60,4	477
Idrottsanläggningar	28,6	23,4	47,9	482
Fritidsverksamhet	18,3	22,0	59,7	486
Försäkringskassa	43,7	20,8	35,5	529
Arbetsförmedling	28,6	24,5	46,9	510

Fråga 19. Vad tycker Du om servicen för boende i Norra Biskopsgården på följande områden?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska miss- nöjd	Mycket miss- nöjd	Vet ej	Totalt
1. Kommunal barnomsorg	3,4	12,0	15,9	5,1	6,3	57,2	552
2. Alternativ barnomsorg	2,4	7,5	13,6	3,4	5,1	68,0	531
3. Kommunal grundskola	1,7	5,5	13,2	11,9	14,7	53,1	531
4. Kommunal gymnasieskola	1,3	5,8	13,1	5,2	6,9	67,7	520
5. Friskola	2,3	5,2	10,2	1,9	4,8	75,7	522
6. Barnavårdscentral	7,9	16,9	12,1	3,9	5,0	54,3	545
7. Vårdcentral	7,2	22,4	19,3	12,4	18,9	19,8	566
8. Sjukhusvård	6,9	17,1	15,6	8,6	11,9	39,9	537
9. Privatläkare	3,8	8,8	11,6	2,5	5,7	67,6	525
10. Folk tandvård	9,8	24,2	17,3	6,6	8,4	33,7	561
11. Privattandläkare	4,5	7,0	10,0	3,8	4,0	70,6	528
12. Äldreomsorg	1,7	5,9	9,3	2,5	4,7	75,9	528
13. Socialtjänst	4,1	7,7	10,9	5,8	8,6	62,9	534
14. Bibliotek	18,3	29,0	15,1	3,6	5,3	28,7	551
15. Kulturaktiviteter	2,3	10,0	16,4	6,0	4,5	60,8	530
16. Idrottsanläggningar	5,5	17,2	18,1	7,2	5,1	47,0	530
17. Fritidsverksamhet	3,6	11,4	15,8	5,7	6,1	57,3	525
18. Försäkringskassa	9,4	23,2	20,6	5,7	5,9	35,3	544
19. Arbetsförmedling	5,7	15,1	17,0	4,7	9,3	48,2	529
20. Tillgång till bostäder	2,7	14,0	17,6	12,7	29,5	23,5	550
21. Gator och vägar	4,7	23,4	23,4	16,9	23,7	7,9	569
22. Kollektivtrafik (buss, spårvagn)	16,4	41,6	17,5	9,9	8,6	6,0	567
23. Skötsel av parker och närområden	5,7	29,2	22,0	15,4	18,1	9,7	559
24. Renhållning på allmänna platser	4,8	20,9	23,4	20,7	23,9	6,4	561
25. Möjligheten att få jobb	1,6	5,9	10,4	13,8	26,8	41,5	559
26. Polisen	6,8	13,9	21,8	9,6	15,6	32,3	570

Fråga 20. Om förändringar av servicen skall göras, vilket av serviceområdena anser Du att:

Det är viktigast
att satsa på?

66,5

Det i första hand
ska minska på?

43,1

(Ange en av siffrorna 1-26 |
i fråga 19 ovan.)

Totalt
701

Fråga 21. Som helhet, hur tycker Du att servicen har fungerat under de senaste 12 månaderna för boende i:

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen upp- fattning	Totalt
Norra Biskopsgården	5,5	27,7	29,4	14,4	12,5	10,3	686
Göteborg	7,0	27,6	29,0	7,9	5,4	23,0	630

Fråga 22. Vilka möjligheter har Du att vid behov påverka verksamheten i Norra Biskopsgården på följande områden?							
	Mycket goda möjligheter	Ganska goda möjligheter	Varken goda eller dåliga möjligheter	Ganska dåliga möjligheter	Mycket dåliga möjligheter	Ingen uppfattning	Totalt
Barnomsorg	4,6	13,1	11,9	8,3	12,3	49,7	563
Grundskola	3,8	8,7	13,4	9,8	15,6	48,7	552
Boendemiljö	3,6	15,6	21,8	11,7	17,1	30,2	556
Äldreomsorg	2,0	6,4	15,0	7,1	13,3	56,2	548
Polisen	4,1	9,8	13,9	6,8	17,9	47,5	560
Socialtjänst	3,4	7,8	12,2	7,1	18,3	51,2	564

Fråga 23. Har Du under de senaste 12 månaderna försökt påverka eller förändra någon av stadsdelsnämndens verksamheter?			Totalt	
12,5	Ja, som privatperson	87,5	Nej → <i>Gå vidare till fråga 24</i>	578

Om JA, på vilket sätt försökte Du påverka stadsdelsnämnden under det senaste året?				Totalt
37,5	Tog kontakt med kommunal tjänsteman eller förvaltning	25,0	Arbete i annan organisation eller förening	72
		19,4	Skrev insändare eller artikel i tidning	
18,1	Tog kontakt med kommunpolitiker	48,6	Deltog i namninsamling eller demonstration	
5,6	Arbetade aktivt i partiorganisation	20,8	Tog kontakt med IdéPunkten	
6,9	Arbetade aktivt i aktionsgrupp eller byalag	43,1	Annat sätt	

Lyckades Du i Ditt försök att påverka eller förändra?					Totalt		
6,9	Ja	22,1	Ja, delvis	46,2	Nej	24,8	145

Fråga 24. Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?							
	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag		Totalt
Minska den offentliga sektorn	7,3	12,1	40,5	16,5	23,6		504
Ta emot färre flyktingar i Sverige	21,6	19,8	26,0	15,1	17,6		551
Höja kommunalskatten hellre än att minska servicen	12,1	22,4	29,8	18,8	16,9		531
Sverige bör bli medlem i EMU	17,6	15,6	26,7	14,0	26,1		544
Satsa på ett mångkulturellt samhälle	29,4	27,8	26,9	7,3	8,6		547
Staten ska styra var asylsökande flyktingar får bosätta sig	18,4	18,6	27,9	15,3	19,7		548

Fråga 25. Anser Du att Sverige skall införa euron som valuta?							Totalt
34,4	Ja	40,6	Nej	25,0	Har ingen åsikt		613

Fråga 26. Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper i <u>Göteborg</u> sköter sitt arbete?							
	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	Totalt
Kommunpolitiker i Göteborg	4,9	15,2	27,4	13,4	13,5	25,5	650
Tjänstemän i Göteborgs Stads förvaltning	3,4	16,2	27,4	12,8	11,6	28,6	623
Personal inom försäkringskassan	7,5	24,3	26,2	10,2	8,2	23,6	576
Personal på arbetsförmedlingen	4,4	15,1	24,9	10,9	14,2	30,6	571

Hur stort förtroende har Du för det sätt följande grupper sköter sitt arbete?							
	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	Totalt
Politiker i stadsdelsnämnden	2,8	9,9	23,8	13,4	18,3	31,8	635
Stadsdelsförvaltningens tjänstemän	2,4	13,0	24,1	11,7	14,3	34,5	615
Lärare i grundskola/gymnasium	8,1	29,4	21,0	7,3	5,5	28,8	619
Lärare i vuxenutbildning	7,3	24,2	22,7	5,5	4,5	35,8	620
Sjukvårdspersonal	13,6	33,9	21,4	7,0	8,1	16,0	626
Socialarbetare	6,1	14,3	22,3	9,5	11,4	36,5	624
Kulturtolkar	5,6	12,2	21,2	4,9	4,9	51,2	609
Personal inom äldreomsorgen	7,6	19,6	18,3	6,5	6,0	42,0	617
Bibliotekspersonal	20,6	31,2	17,3	3,4	1,8	25,8	625
Fritidspersonal	7,8	20,6	22,9	2,9	2,8	43,0	616
Personal inom barnomsorgen/förskolan	10,4	23,1	19,8	5,0	3,7	37,9	615
Boendevårdar	6,4	21,9	24,2	11,4	11,8	24,3	621
Poliser	13,4	26,5	20,8	9,4	8,8	21,1	626
Ledare i föreningslivet	4,8	12,6	23,1	6,1	4,6	48,9	610
Präster eller andra religiösa ledare	7,6	14,9	16,5	5,7	8,1	47,2	618

BOENDE, TRYGGHET OCH HÄLSA

**Fråga 27. Var någonstans har Du respektive Din far och mor huvudsakligen vuxit upp?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Du själv	Din far	Din mor
Sverige	49,1	33,5	33,6
Norden	2,8	4,0	4,7
Europa	16,2	20,1	19,5
Utanför Europa	32,0	42,4	42,2

Totalt 650

Totalt 618

Totalt 619

Är Du huvudsakligen uppvuxen i en storstad, i tätort eller på landsbygden?

59,2 Storstad 20,0 Tätort 20,9 Landsbygd

Om Du vuxit upp i ett annat land än Sverige, vilket år flyttade Du till Sverige?

57,5

Totalt
671

Totalt
701

**Fråga 28. Hur länge har Du bott i Göteborg respektive i Norra Biskopsgården?
(Sätt ett kryss i varje kolumn.)**

	Norra Biskopsgården	Göteborg
Har alltid bott här	22,1	32,5
Född här, har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t ex studier på annan ort	1,8	6,0
Inflyttad, har bott här mer än 10 år	20,6	21,6
Inflyttad, har bott här 6 till 10 år	14,8	12,2
Inflyttad, har bott här 1 till 5 år	31,8	21,2
Inflyttad, har bott här mindre än ett år	8,9	6,5

Totalt 655

Totalt 449

Fråga 29. Allmänt sett, hur bra tycker Du det är att bo i:

	Mycket dåligt		Varken bra eller dåligt							Mycket bra		Totalt
	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	
Det bostadsområde där Du bor	14,8	4,1	6,9	4,8	3,7	15,1	7,0	7,8	16,2	10,1	9,4	641
Norra Biskopsgården	12,5	4,5	8,5	5,6	4,4	16,9	5,3	9,1	16,3	8,8	8,2	662
Göteborg	2,6	0,5	1,0	1,2	0,8	10,7	4,5	8,9	17,0	22,6	30,1	605

Fråga 30. Vad är det bästa med att bo i Norra Biskopsgården?

Svar: 67,8

Totalt
701

Vad är det sämsta med att bo i Norra Biskopsgården?

Svar: 65,3

Totalt
701

Fråga 31. Har Du under de senaste 12 månaderna funderat på att flytta från det område där Du bor?						Totalt 605	
40,2 Nej → <i>Fortsätt till fråga 32.</i> 59,8 Ja							
Om JA, till vilket område? (Mer än ett område kan markeras.)						Totalt 362	
23,5 Till annat område i Norra Biskopsgården		17,1 Till kommun utanför Göteborgsregionen					
71,3 Till annan del av Göteborg		10,2 Till annat land					
15,5 Till annan kommun i Göteborgsregionen							
Fråga 32. När Du träffar personer som inte bor i Norra Biskopsgården eller som sällan vistas här, hur brukar deras uppfattning vara om Norra Biskopsgården?						Totalt 676	
Mycket positiv	Ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Ganska negativ	Mycket negativ	De saknar uppfattning om Norra Biskopsgården		
4,0	10,5	19,7	32,8	26,6	6,4		
Fråga 33. Hur bor Du för närvarande?						Totalt 673	
88,6 I lägenhet eller i flerbostadshus		1,0 I servicehus, ålderdomshem eller gruppboende					
10,4 I villa eller radhus							
Utöver kök, hur många rum finns det i bostaden?						Totalt 675	
1 rum	2-3 rum	4-5 rum	6 rum eller fler				
4,4	72,0	23,1	0,4				
Fråga 34. Hyr eller äger Du eller någon i Ditt hushåll Din nuvarande bostad?						Totalt 678	
91,2 Hyr bostaden		8,8 Äger bostaden (bostadsrätt eller villa)					
Fråga 35. Här ber vi Dig ta ställning till ett antal påståenden om Norra Biskopsgården. Markera för varje påstående det svarsalternativ som stämmer bäst överens med Din uppfattning.						Totalt	
		Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls		Ingen uppfattning
Det är lätt att ta sig mellan centrala Göteborg och Norra Biskopsgården	60,2	30,9	4,2	2,5	2,2		601
Man kan handla det mesta i Norra Biskopsgården	22,2	35,1	22,0	19,0	1,7		599
Som förälder känner man sig orolig när barnen leker ute	20,0	24,5	9,6	8,3	37,6		575
Bostäderna är bra	16,0	41,5	18,6	20,0	3,9		586
Husen och gårdarna ger ett trist intryck	19,4	38,6	19,6	17,3	5,1		588
Gemenskapen bland dem som bor i Norra Biskopsgården är bra	13,1	30,9	20,5	19,6	15,9		586
Naturen i Norra Biskopsgården är en stor tillgång för de boende	57,0	25,1	9,4	4,7	3,9		597
Det är trivsamt att bo i Norra Biskopsgården	22,3	38,6	19,6	17,1	2,3		596
Det finns alltför många sociala problem i Norra Biskopsgården	36,2	36,0	9,4	5,9	12,6		597

Fråga 36. Har Du under de senaste 12 månaderna upplevt rädsla/otrygghet i följande sammanhang?

	Ja, ofta	Ja, ibland	Ja, någon enstaka gång	Nej	Totalt
I hemmet	6,5	13,9	15,2	64,4	663
I tvättstuga, vinds- eller källarförråd	10,0	15,3	19,1	55,6	649
Vid garage eller parkeringshus	9,6	14,8	15,8	59,8	627
I bostadsområdet	10,1	21,2	19,9	48,8	643
Vid promenader/joggning i naturen	11,4	19,0	19,6	50,0	648
Vid möte med hundar	16,0	16,2	19,2	48,6	642
Vid resor med buss/tåg/spårvagn	6,9	19,4	24,6	49,1	650
Vid hållplatser för spårvagn eller buss	9,5	20,7	23,4	46,4	644
På arbetsplatsen eller i skolan	3,0	8,5	10,7	77,8	626
Vid nöjesaktiviteter kvällstid	8,1	17,7	19,0	55,2	632

Fråga 37. Har Du själv under de senaste 12 månaderna varit utsatt för:

	Nej	Ja	Totalt
Våld som ledde till sådana skador att det krävde besök hos läkare, tandläkare eller sjuksköterska	93,0	7,0	599
Annat fysiskt våld som gett smärta	91,6	8,4	586
Hot om våld som var så allvarliga att Du blev rädd	88,5	11,5	584
Stöld	75,0	25,0	589
Skadegörelse	75,9	24,1	590

**Om Du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för något brott,
anmälde Du det till polisen?**

27,6	Ja	72,4	Nej	Totalt 398
------	----	------	-----	---------------

FRITID OCH LIVSSTIL

Fråga 38. Tillhör Du någon kyrka eller annat religiöst samfund eller religion?

	Nej	Nej, men jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, men jag har <u>inte</u> varit på möte under de senaste 12 månaderna	Ja, och jag har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Totalt
Svenska kyrkan	65,9	2,2	23,2	8,7	542
Katolska kyrkan	91,8	1,1	5,1	2,1	474
Frikyrka	90,9	1,9	1,5	5,7	471
Ortodox kyrka eller annan kyrka	90,4	0,8	4,2	4,5	471
Jag är muslim	57,5	2,9	26,2	13,4	546
Annan religion	92,7	1,6	2,7	2,9	441

Fråga 39. Ange vilka föreningar Du är medlem i, och hur aktiv Du är i dessa föreningar.

	Ej medlem	Medlem, men har inte varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har varit på möte under de senaste 12 månaderna	Medlem och har någon typ av uppdrag	Totalt
Facklig organisation	53,9	32,3	10,0	3,9	623
Idrotts- och friluftsförening	86,2	5,4	6,2	2,2	595
Kulturförening (musik, dans etc.)	87,0	2,5	6,9	3,6	606
Politiskt parti (även kvinno- eller ungdomsförbund)	92,1	3,3	2,3	2,2	598
Pensionärsorganisation	92,6	3,3	2,1	2,0	608
Humanitär hjälporganisation	89,5	5,8	2,8	1,8	600
Föräldraförening	93,4	2,0	2,9	1,7	594
Kvinnorganisation	94,6	1,5	2,4	1,5	595
Lokal aktionsgrupp	96,1	0,8	1,2	1,8	595
Invandrarförening	85,0	5,3	6,7	3,0	600
Hyresgästförening, bostadsrättsförening eller villaägareförening	64,7	21,1	10,2	3,9	615
Annan förening	78,8	6,3	8,3	6,5	599

Fråga 40. Hur ofta har Du under de senaste 12 månaderna gjort följande?

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halv-året	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Totalt
Umgåtts med vänner eller grannar	5,6	7,3	3,2	3,1	12,9	27,7	40,2	589
Diskuterat politik	32,1	5,5	4,4	6,5	18,5	15,2	17,8	567
Deltagit i studiecirkel	71,0	4,6	4,6	4,0	5,0	7,2	3,7	544
Gått på restaurang/bar/pub på kvällstid	28,3	8,3	7,4	13,6	24,6	15,0	2,8	568
Sysslat med motion eller idrott	28,7	7,1	4,1	5,7	14,7	21,2	18,6	565
Besökt gudstjänst eller religiöst möte	66,7	11,1	3,6	2,7	4,9	6,5	4,5	552
Sysslat med trädgårdsarbete	68,0	6,5	4,3	4,2	4,9	6,1	6,0	553
Spelat på tips, lotto eller V75	50,6	6,3	5,5	5,6	12,9	12,9	6,2	567
Använt mobiltelefon	15,0	4,0	1,7	1,6	6,1	9,6	62,0	573
Besökt bibliotek	25,9	11,7	6,5	11,7	22,4	13,7	8,1	571
Arbetat övertid	55,0	6,2	3,3	5,1	11,7	8,2	10,4	547
Själv utövat teater, dans, etc	77,9	4,6	2,0	1,8	5,7	4,4	3,5	544
Hyr videofilm eller DVD	40,0	6,6	4,3	9,1	25,3	9,9	4,8	558
Rest utomlands	39,7	38,6	14,0	5,7	1,1	0,5	0,4	557
Läst någon bok	17,4	12,0	6,5	11,4	20,1	10,7	21,8	568
Bett till Gud	36,2	6,1	5,2	2,2	9,0	7,9	33,3	555
Själv kört bil	49,8	3,5	1,2	4,3	7,1	3,7	30,3	564
Åkt kollektivt (buss/spårvagn/tåg)	8,8	6,1	2,8	4,0	7,8	12,3	58,2	577
Sjungit eller spelat musikinstrument	65,7	5,0	1,4	3,0	4,1	9,8	10,9	560

Fråga 41. Har Du under de senaste 12 månaderna besökt någon av följande anläggningar eller platser? Avser Du att göra det under de kommande 12 månaderna?
(Sätt två kryss per rad.)

	<u>Har besökt under de senaste 12 månaderna:</u>			Totalt	<u>Tänker Du besöka dessa under de kommande 12 månaderna?</u>			Totalt
	Ingen gång	Någon gång	Flera gånger		Nej, kommer inte att besöka	Ja, kommer kanske att besöka	Ja, kommer säkert att besöka	
Göteborgsoperan	85,0	12,2	2,8	541	50,7	39,4	9,9	436
Liseberg	27,2	42,6	30,2	556	8,7	33,3	58,1	439
Nordstan	5,5	20,7	73,8	564	4,0	10,7	85,2	420
Slotsskogen	24,1	51,5	24,5	548	9,2	37,6	53,3	426
Stadsteatern	80,9	15,9	3,2	528	44,4	42,6	13,0	423
Universeum	66,2	29,1	4,7	533	29,4	46,9	23,8	429
Friskvåderstorget	3,0	7,5	89,5	573	1,6	6,5	91,8	428
Folkets Hus	64,8	24,9	10,3	542	50,7	33,8	15,5	414
Länsmansgårdens IP	63,8	24,8	11,4	536	51,4	33,6	15,0	420
Länsmansgårdens Motionscentral	66,1	19,5	14,4	543	51,2	31,3	17,5	422
Vårvåderstorget	5,6	21,0	73,4	567	4,2	15,8	80,0	425
Vårvindens Fritidsgård & sporthall	78,4	17,2	4,4	541	60,9	29,5	9,6	427

Fråga 42. Hur nöjd är Du med det liv Du lever?

Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Totalt
25,1	53,6	17,6	3,7	677

Fråga 43. Enligt Din mening, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?

Svara med hjälp av nedanstående skala:

Det går <i>inte</i> att lita på människor i allmänhet											Det går att lita på människor i allmänhet											Totalt
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
6,9	5,9	6,9	9,5	9,7	22,6	11,1	9,8	10,3	3,7	3,7												682

Fråga 44. Hur bedömer Du Ditt allmänna hälsotillstånd?

Svara med hjälp av nedanstående skala:

Mycket dåligt											Mycket bra											Totalt
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2,5	2,0	4,8	6,3	7,0	15,0	9,5	11,8	17,3	10,6	13,3												602

Fråga 45. Om Du jämför, hur är Ditt allmänna hälsotillstånd i dag jämfört med hur det var för 12 månader sedan?

Bättre	Oförändrat	Sämr	Totalt
22,2	60,4	17,4	603

ARBETSLIV OCH SPRÅKANVÄNDNING

Fråga 46. Vilken skolutbildning har Du? Om Du ännu inte avslutat Din utbildning, markera då den typ av skola Du just nu går i.

8,2	Ej fullgjort grundskola	41,3	Gymnasium, folkhögskola eller motsvarande
24,4	Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola	15,7	Studier vid högskola/universitet
		10,4	Examen från högskola/universitet

Totalt
656

Fråga 47. Vilken av de här grupperna tillhör Du idag?

29,4	Har avlönat förvärvsarbete (även sjukskriven, föräldraledig)	12,1	Arbetslös
		10,1	Ålderspensionär
8,6	Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller arbetspraktik	10,0	Förtidspensionär
		2,3	Arbetar hemma (utan lön)
3,4	Genomgår arbetsmarknadsutbildning	24,2	Studerande

Totalt
653

Fråga 48. Vilket yrke har/hade Du?

64,5 _____ (yrke/ sysselsättning) 35,5 Har **aldrig** yrkesarbetat
→ Gå vidare till fråga 51.

Totalt
372

Arbetar Du i Norra Biskopsgården, eller utanför?

14,2	Jag arbetar i Norra Biskopsgården	85,8	Jag pendlar till arbete utanför Norra Biskopsgården
------	-----------------------------------	------	---

Totalt
365

Fråga 49. Arbetar/arbetade Du hel- eller deltid?

79,4	Heltid	15,2	Deltid, minst 15 timmar per vecka	5,5	Deltid, mindre än 15 timmar per vecka
------	--------	------	-----------------------------------	-----	---------------------------------------

Totalt
475

Fråga 50. Arbetar/arbetade Du i statlig, landsting/regional, kommunal eller privat tjänst?

12,3	Statlig	4,4	Landsting/regional	30,3	Kommunal	53,0	Privat
------	---------	-----	--------------------	------	----------	------	--------

Totalt
455

Fråga 51. Är Du medlem i någon fackförening?

Ja, förbund inom:

20,0	LO (Landsorganisationen)	3,1	TCO (Tjänstemännens centralorganisation)
1,9	SACO (Sveriges akademikers centralorganisation)	31,2	Annan facklig organisation
		43,8	Nej

Totalt
641

Fråga 52. Anser Du att förutsättningarna i Göteborg har förändrats under de senaste 2 åren i följande avseenden?

	Mycket sämre möjligheter idag, än för 2 år sedan		Oförändrat			Mycket bättre möjligheter idag, än för 2 år		
	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	
Att komma in på arbetsmarknaden	13,9	8,9	11,7	38,7	13,7	7,4	5,6	
Att driva eget företag	10,2	7,9	10,2	54,8	10,2	4,4	2,2	

Totalt
605

547

Fråga 53. Har Du under de senaste 12 månaderna fått stöd i någon av följande former? (Flera kryss kan markeras.)

	Ja	Nej	Totalt
Sjukersättning från arbetsgivare eller försäkringskassa	29,9	70,1	589
Sjukbidrag eller förtidspension	13,6	86,4	574
Arbetslöshetskassa (A-kassa)	15,6	84,4	577
Socialbidrag eller introduktionsersättning	21,1	78,9	589
Föräldrapenning	16,1	83,9	573
Äldreförsörjningsstöd	2,9	97,1	556
Ekonomiskt stöd från familj eller nära vän	22,9	77,1	567

Fråga 54. Om Du skulle beskriva Ditt nuvarande hem respektive det hem Du växte upp i, vilket alternativ stämmer då bäst? (Sätt ett kryss i varje kolumn.)

<u>Ditt nuvarande hem:</u>		<u>Det hem Du växte upp i:</u>		
52,4	Arbetarhem	47,5	Arbetarhem	Totalt 514
0,2	Jordbrukarhem	9,3	Jordbrukarhem	
8,0	Tjänstemannahem	9,7	Tjänstemannahem	
6,3	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	6,6	Högre tjänstemanna-/akademikerhem	
3,7	Företagarhem	6,8	Företagarhem	
29,4	Annat	20,0	Annat	
	Totalt 510			

Fråga 55. Vilket är Ditt modersmål? (Endast denna delfråga ingick i både helt & halvt formulär)

41,6 Svenska 58,4 Annat språk: _____ Totalt 579

→ Fortsätt till fråga 56.

Hur bra tycker Du att Du kan svenska när det gäller att:

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Totalt
Förstå nyheter i TV och radio	48,8	39,4	4,5	3,1	4,3	447
Per telefon förklara ärende vid kontakt med myndigheter	42,5	41,1	9,3	3,5	3,7	431
Svara skriftligt på en annons	37,6	35,9	14,9	5,7	5,9	423
Föra fram synpunkter på möten eller sammanträden	32,9	40,3	15,4	5,0	6,4	422

Om Du tänker på Dina språkkunskaper i svenska, har dessa förändrats under de senaste 2 åren?

Oförändrade, jag har samma kunskaper i svenska idag som för 2 år sedan

Mycket bättre språkkunskaper idag än för 2 år sedan

0	+1	+2	+3	+4	Totalt
19,0	12,8	26,8	17,9	23,4	436

BAKGRUNDSFRÅGOR om Dig själv och framtiden					
Fråga 56. Vilket år är Du född?					Totalt
96,7					701
Fråga 57. Är Du man eller kvinna?					Totalt
47,1 Man		52,9 Kvinna			688
Fråga 58. Vilket eller vilka medborgarskap har Du? (Mer än ett kryss kan anges.)					
521 Svenskt		214 Mitt födelseland		35 Annat	
Fråga 59. Är Du ensamstående, samboende eller gift?					Totalt
39,9 Ensamstående		15,8 Samboende		44,3 Gift	
Fråga 60. Har Du egna barn?					Totalt
60,2 Ja		39,8 Nej			683
Fråga 61. Hur många personer delar Du din bostad med?					
Vuxen/vuxna personer (personer 20 år eller äldre): 58,6			Barn: 40,5		
I vilka åldrar befinner sig de personer Du delar hushåll med? (Flera kryss kan anges.)					
0-3 år		4-6 år		7-15 år	
14,7		14,3		24,1	
16-19 år		20 år eller äldre		Totalt	
13,3		60,1		701	
Fråga 62. Vilket parti tycker Du bäst om idag?					
16,2 Vänsterpartiet		4,3 Moderaterna		Totalt	
59,9 Socialdemokraterna		4,8 Kristdemokraterna			
0,7 Centerpartiet		5,3 Miljöpartiet			
3,9 Folkpartiet		5,1 Annat parti: _____			
Anser Du Dig vara en övertygad anhängare av detta parti?					
15,6 Ja, mycket övertygad		45,6 Ja, något övertygad		38,8 Nej	
Fråga 63. Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera Dig själv på en sådan vänster-högerskala?					
Klart till vänster		Varken till vänster eller till höger		Klart till höger	
16,6		44,5		9,3	
Något till vänster		Något till höger		Totalt	
24,9		4,7		614	

**Fråga 64. Vilka typer av utrustning har Du för närvarande tillgång till i Ditt hushåll?
(Flera kryss kan anges.)**

86,9	Telefon (fast anslutning)	23,7	DVD-spelare	47,2	Anslutning till Internet
81,0	Mobiltelefon	65,0	CD-spelare	47,6	Körkort för personbil
75,2	Text-TV	5,6	Bärbar mp3-spelare	6,1	Fritidshus
70,8	Video	50,2	Persondator	2,7	Fritidsbåt
15,8	Digital-TV/Set Top Box	41,2	Skrivare	38,2	Bil

Totalt
701

Fråga 65. Var vänlig sätt ett kryss i den ruta som motsvarar den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten för samtliga personer i Ditt hushåll före skatt (pension och studiemedel ska också räknas in i den ungefärliga årsinkomsten).

19,7	100.000 eller mindre	6,5	401.000 - 500.000
33,2	101.000 - 200.000	3,3	501.000 - 600.000
23,2	201.000 - 300.000	1,5	601.000 - 700.000
12,1	301.000 - 400.000	0,6	Mer än 700.000

Totalt
539

Fråga 66. Hur har enligt Din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna?

	Förbättrats	Förblivit ungefär densamma	Försämrats
Din egen ekonomiska situation	24,0	48,6	27,4
Ekonomi i Göteborg	7,8	50,9	41,4
Den svenska ekonomin	12,2	41,7	46,1

Totalt
580
515
525

Hur tror Du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna?

	Förbättras	Förblir ungefär densamma	Försämras
Din egen ekonomiska situation	28,4	53,0	18,6
Ekonomi i Göteborg	13,6	58,6	27,8
Den svenska ekonomin	17,4	49,1	33,5

Totalt
570
515
528

Fråga 67. Hur bedömer Du möjligheterna för dagens barn och ungdomar att de närmaste 5-10 åren kunna få:

	Mycket stora möjligheter	Ganska stora möjligheter	Varken stora eller små möjligheter	Ganska små möjligheter	Mycket små möjligheter
God utbildning	15,7	37,5	24,6	16,9	5,2
Fast anställning	5,8	23,9	39,2	21,8	9,4
Bra bostad	6,9	18,2	33,2	26,7	15,0
Samma välfärd som idag	6,3	21,7	37,9	22,1	12,0

Totalt
573
556
566
557

Har Du fått hjälp av någon för att kunna fylla i den här enkäten?

17,6 Ja 82,4 Nej

Totalt
638

SOM-INSTITUTETS RAPPORTER

ISSN 0284-4788

SOM-rapport nr 1

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *SOM-undersökningen 1986*
Göteborg 1987, 87 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 2

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *SOM-undersökningen 1987*
Göteborg 1988, 112 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 3

Björkqvist, Karin: *SOM-undersökningen 1988*
Göteborg 1989, 68 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 4

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Attitotal*
Göteborg 1989, 183 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 5

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Medier och opinion i Sverige*
Göteborg 1990, 140 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 6

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Politiska opinioner*
Göteborg 1991, 147 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)

SOM-rapport nr 7

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Åsikter om massmedier och samhälle*
Göteborg 1991, 150 sidor. Pris 20 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--7--SE

SOM-rapport nr 8

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Trendbrott?*
Göteborg 1992, 260 sidor. Pris 50 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--8--SE

SOM-rapport nr 9

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Perspektiv på krisen*
Göteborg 1993, 250 sidor. Pris 50 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--9--SE

SOM-rapport nr 10

Nilsson, Lennart (red): *Västsvensk opinion*
Göteborg 1993, 250 sidor. Pris 50 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--10--SE

SOM-rapport nr 11

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Vägval*
Göteborg 1994, 320 sidor. Pris 170 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--11--SE

SOM-rapport nr 12

Nilsson, Lennart (red): *Västsverige i fokus*
Göteborg 1994, 150 sidor. Pris 130 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--12--SE

SOM-rapport nr 13

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Det gamla riket*
Göteborg 1995, 305 sidor. Pris 180 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--13--SE

SOM-rapport nr 14

Nilsson, Lennart (red): *Västsvensk horisont*
Göteborg 1995, 250 sidor. Pris 150 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--14--SE
ISBN 91-972694-1-7

Swedish Opinion

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (eds.) Engelsk sammanfattning av SOM-institutets resultat.
Göteborg 1995, 24 sidor. Pris 50 kronor (moms tillkommer)
ISBN 91-972694-0-9

SOM-rapport nr 15

Jarlbro, Gunilla (red): *Ungdomars opinioner*
Göteborg 1996, 120 sidor. Pris 110 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--15--SE, ISBN 91-972694-2-5

SOM-rapport nr 16

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Mitt i nittitalet*
Göteborg 1996, 470 sidor. Pris 220 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--16--SE
ISBN 91-972694-3-3

SOM-rapport nr 17

Nilsson, Lennart (red): *Västsvenska perspektiv*
Göteborg 1996, 238 sidor. Pris 160 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--17--SE
ISBN 91-972694-4-1

SOM-rapport nr 18

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Ett missnöjt folk?*
Göteborg 1997, 380 sidor. Pris 220 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--18--SE
ISBN 91-972694-5-X

Trends in Swedish Opinion

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (eds.) Långtidstrender inom svensk opinionsbildning, engelsk sammanfattning.
Göteborg 1997, 36 sidor. Pris 80 kronor (moms tillkommer)
ISBN 91-972694-6-8

SOM-rapport nr 19

Nilsson, Lennart (red): *Nya landskap*
Göteborg 1997, 290 sidor. Pris 190 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--19--SE
ISBN 91-972694-7-6

SOM-rapport nr 20

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Opinionsambüllet*
Göteborg 1998, 342 sidor. Pris 220 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--20--SE
ISBN 91-972694-8-4

SOM-rapport nr 21

Nilsson, Lennart (red): *Mångfald – bilder av en storstadsregion*
Göteborg 1998, 283 sidor. Pris 190 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--21--SE
ISBN 91-972694-9-2

SOM-rapport nr 22

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Ljusnande framtid*
Göteborg 1999, ca 420 sidor. Pris 250 kronor (moms tillkommer)
ISRN GU-STJM-SOM--22--SE
ISBN 91-973670-1-X

SOM-rapport nr 23

Nilsson, Lennart (red): *Region i omvandling*
Göteborg 1999, ca 300 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)
ISBN: 91-973670-2-8
ISRN: GU-STJM-SOM--23--SE

SOM-rapport nr 24

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red): *Det nya sambüllet*
Göteborg 2000, ca 520 sidor. Pris: 275 kr (moms tillkommer)
ISBN: 91-973670-3-6
ISRN: GU-STJM-SOM--24--SE

SOM-rapport nr 25

Nilsson, Lennart (red): *Den nya regionen*
Göteborg 2000, ca 325 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)
ISBN: 91-973670-4-4
ISRN: GU-STJM-SOM--25--SE

SOM-rapport nr 26

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red) *Land, Du välsignade?*
Göteborg 2001, 485 sidor. Pris: 275 kr (moms tillkommer)
ISBN: 91-973670-6-0
ISRN: GU-STJM-SOM--26--SE

SOM-rapport nr 27

Nilsson, Lennart (red): *Flernivådemokrati i förändring*
Göteborg 2002, ca 340 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)
ISBN: 91-973670-7-9
ISRN: GU-STJM-SOM--27--E

SOM-rapport nr 28

Oscarsson, Henrik (red): *Spår i framtiden*

Göteborg 2002, ca 212 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)

ISBN: 91-973670-8-7

ISRN: GU-STJM-SOM--28--SE

SOM-rapport nr 29

Wadbring, Ingela: Weibull, Lennart & Bergström, Annika (red): *Efter Arbetet. Synen på nedläggningen och dess konsekvenser.*

Göteborg 2002, 212 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)

ISSN: 1101-4692 och 0428-4788

ISRN: GU-STJN-SOM--29--SE

SOM-rapport nr 30

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red) *Det våras för politiken. Trettiofå artiklar om politik, medier och samhälle.*

Göteborg 2002, 544 sidor. Pris: 275 kr (moms tillkommer)

ISBN: 91-973670-9-5

ISRN: GU-STJN-SOM--30--SE

SOM-rapport nr 31

Nilsson, Lennart (red) *Perspektiv på Västsverige*

Göteborg 2003, 288 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)

ISBN: 91-89673-01-8

ISRN: GU-STJN-SOM--31--SE

SOM-rapport nr 32

Oscarsson, Henrik (red) *Demokratitrender*

Göteborg 2003, 343 sidor. Pris: 210 kr (moms tillkommer)

ISBN: 91-89673-02-6

ISRN: GU-STJN-SOM--32--SE

SOM-rapport nr 33

Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red) *Fä fångans marknad*

Göteborg 2003, xxx sidor. Pris: 260 kr (moms tillkommer)

ISBN: 91-89673-03-4

ISRN: GU-STJM-SOM--33--SE